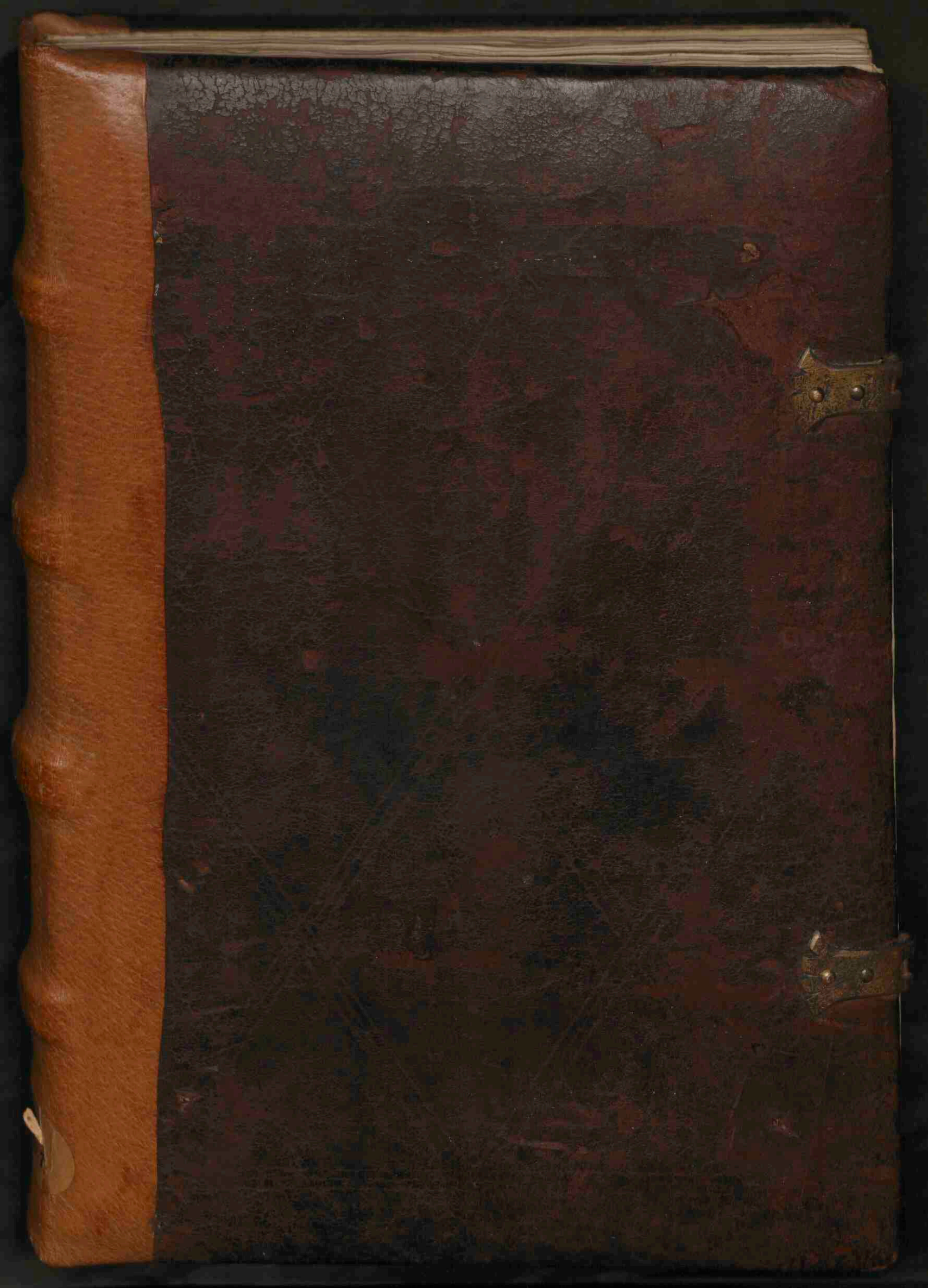

Considerationes quaedam doctrinales diversarum materiarum ad discretionem boni et mali : ex libro de malo B. Thomae de Aquino sumptae

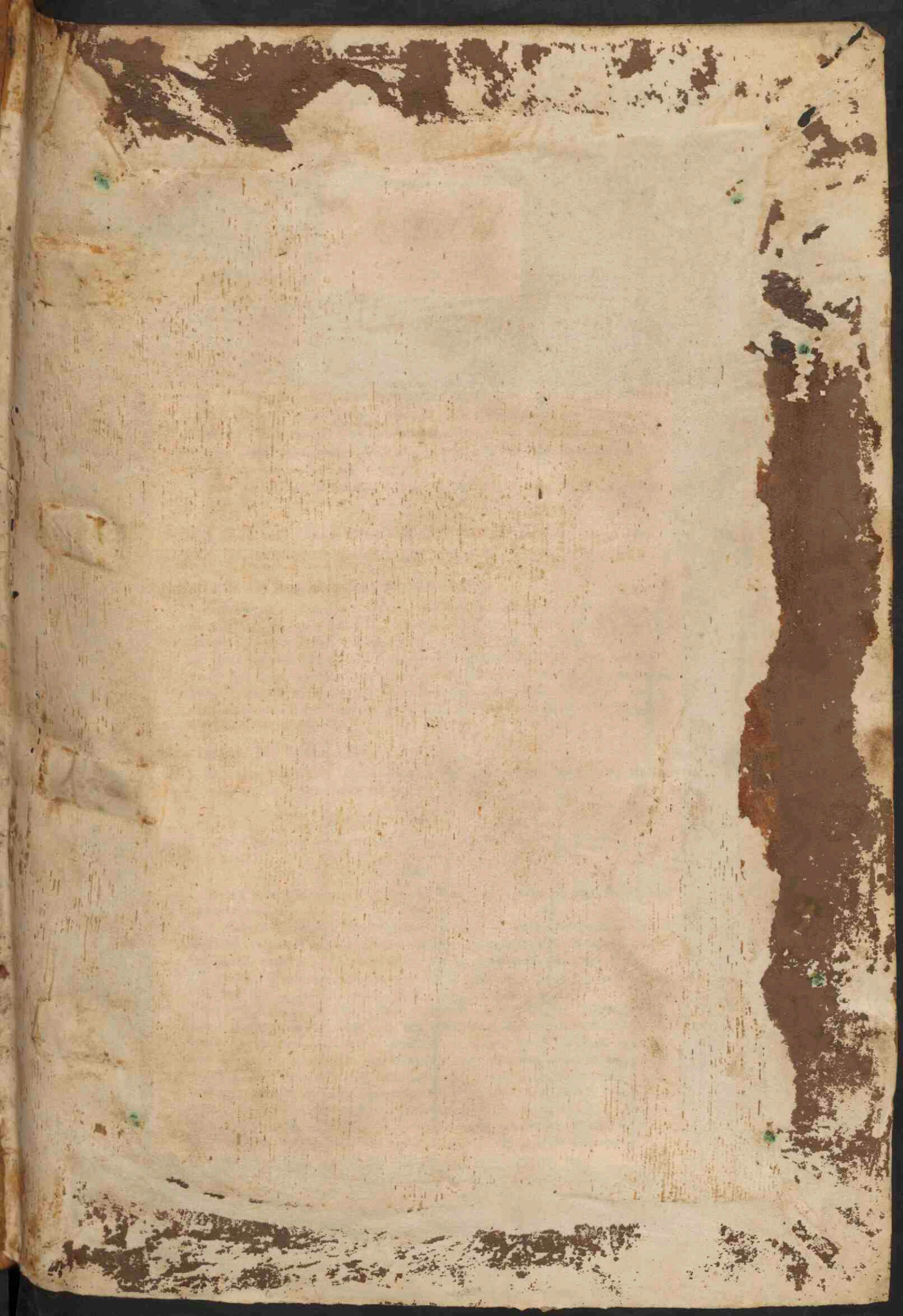
<https://hdl.handle.net/1874/328214>

Hs. 4.D.7

Behandeld met 'Cire 212': mrt 1990

Hs.
4 D 7

Aevum medium.
Scriptores ecclesiast.
No. 202

Hs 4 D 7
No 7

12 298 (Eccl. 202, antea 286z.) Membr. fol. 62 ff. 2 col. Saec. XV.

Considerationes quaedam doctrinales diversarum materiarum ad discretionem boni et mali. Ex libro de malo B. Thomae de Aquino sumptae (ord. alphabet.)

Fol. 1a. Prologus. Incipiunt quaedam considerationes cet. . . . De actu. Caput primum. Prima consideratio. Quod nullus actus, cet. Fol. 62b. Explicit tabula (232) vocabulorum.

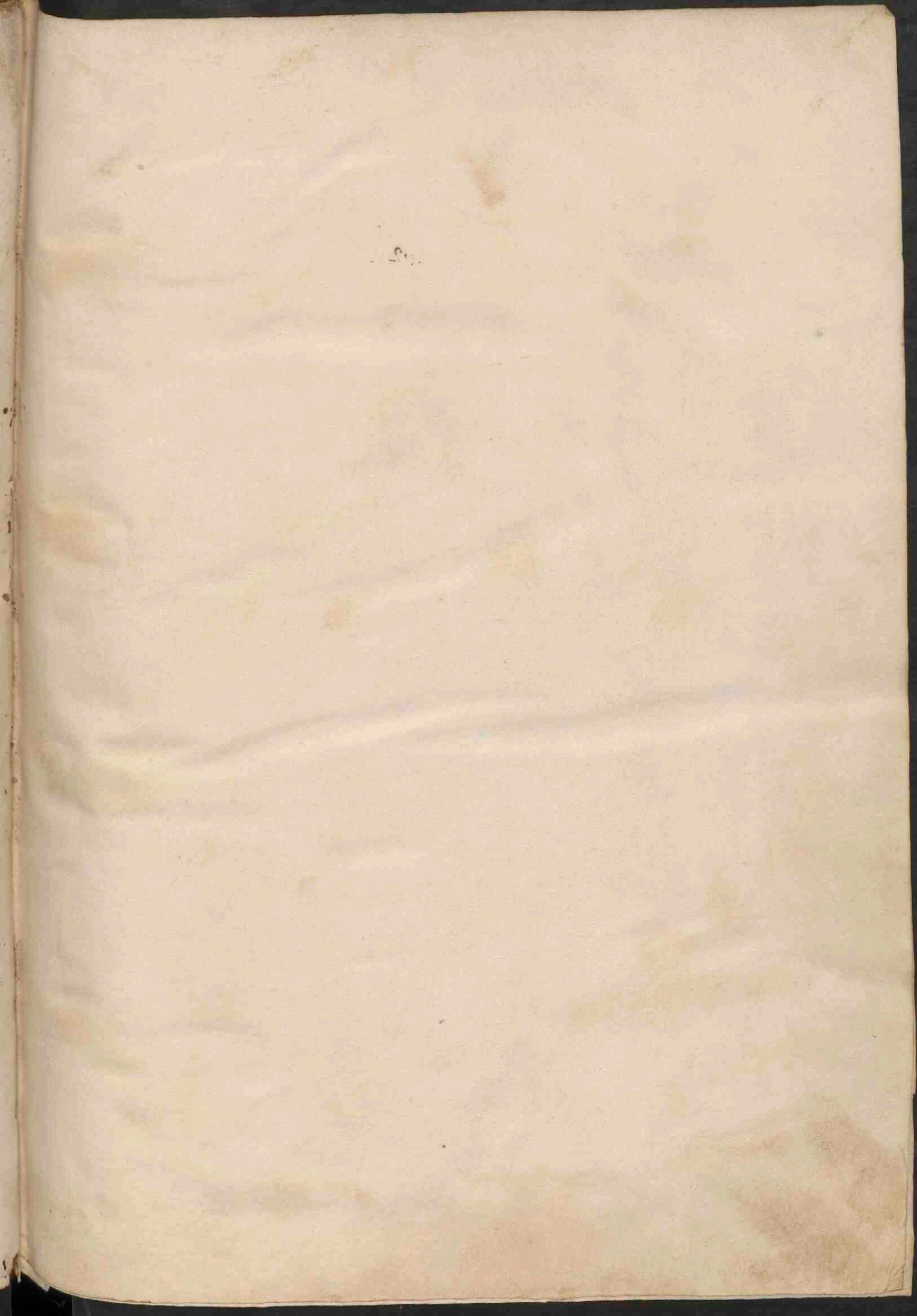
298

Considerationes quaedam doctrinales diversarum materiarum ad discretionem boni et mali. Ex libro de malo B. Thomae de Aquino sumptae (ord. alphabet.).

Est opus anonymum. Auctorem tamen esse PETRUM VALCKENDAEL DE ZYL (+1485), priorem monasterii Canonicorum Regularium Traiectensis, sine dubio eruitur ex iis quae de ipso narrat Cornelius Block in suis praefati monasterii chronicis: „Quum vero procurator ordinatus esset ac Marthae officium suscepisset, partem tamen Mariae non deserebat; sed aut studebat aut contemplationi vacabat, si quando a commisso negotio dabatur ocium, in prioratu tamen maxime, ut ex multis eius liquet copulatis et opusculis. Libros enim Sententiarum explanavit et epilogavit, Vetus et Novum Testamentum per vocabula sub ordine alphabeti distinxit, Secundam Secundae et librum Quaestionum de malo Doctoris sancti (scil. S. Thomae de Aquino) omissis argumentis luculento sermone excerpserit, varios sermones de sanctis et de tempore conscripsit et composuit cum multis aliis, quae recitare per singula longum esset. Sed prae his omnibus pleni sunt admirationis libelli sive tabulae, in quibus diversa ac varia, prout passim occurrebant, de Scripturis, de viciis, de virtutibus, de sanctorum festis, de propriis passionibus, quasi farraginem quandam confuse ac sine ordine commiscuit.” Cf. *Cornelius Block's Kroniek van het Regulierenklooster te Utrecht*, uitg. door J. G. C. Joosting in *Bijdr. en Meded. v. h. Hist. Gen.*, XVI (1895), p. 68—69. Nulli dubium quin codex noster offerat „librum Quaestionum de malo Doctoris sancti [Thomas Aquinatis]” quem, ut ait Block, „[Petrus Valckendael de Zyl] omissis argumentis luculento sermone descripsit.” — Suffragatur nostrae assertioni etiam hoc, quod cod. 298, licet nullum habeat „ex-libris,” certo oriundus sit e conventu Canonicorum Regularium Traiectensi; quod ex litterarum ornamentorumque indole, praesertim etiam ex ligaturae facie, cuique inspicienti apertum est (cf. notata ad cod. 78).

Ex iis quae dicta sunt liquet et Joostingium errare ubi *l. c.*, p. 69 nota 1 et 2, autumat nullum ex Petri de Valckendael operibus inveniri in Bibliotheca Universitatis Rheno-traiectinae. Aliud etiam opus Petri Valckendael de Zyl, quod hac via reperire potuimus, exstat in cod. 354 (*Phaetra Bibliae sive compilatio per vocabula sec. ord. alphabeti*). An vero eiusdem „Libelli sive tabulae [alibi: chartulae] in quibus diversa . . . sine ordine commiscuit” inveniantur in cod. 330, eiusque „Sermones de tempore et de Sanctis” in cod. 365 fol. 1—74a neque affirmare ausim neque negare.

1845
1846
1847

n° 246. z.

N° 206. z.

accepted

Prologus:

Napiunt quedam consi-
derationes
doctrinales
diuisarum ma-
teriarum: ad
discretionem
boni et mali.

Ex libro de malo: beati thome de a-
quino super. Que sunt veluti q-
dam fundamenta: mox agnoscedo
22: et scripturarum hinc inde lau-
lenti intelligendarum. De quibus:
bene dicit apostolus. ayalia puii esto
te: sensibus autem estote perfecti. Et sa-
piens. Ut sciam quod desit michi: quod ve-
acceptum sit coram te: omni tempore. **Am.**

De actu Cap. primu

Quod prima consideratio

nullus actus: adeo

in se bonus est: quod

non potest contingere male vti. Exem-

pli gratia: laudare deum est actus op-

timus: sed ipso tamen potest quis male

vti: per pravam intentionem. siue per fi-

nem propter quem malum. **Ar. 6. q. 2.**

Quod actus laudandi deum: eo tpe.

quo insistendum est honoratioi pa-

rentium: non est bonus. Et gratia. **ar. 6. q. 3.**

Quod actus virtutum sunt merita:

et actus vicioz sunt peccata. **Ar. 6. q. 4.**

Quod actus exterior. non imputa-

tur ad culpam: nisi: ut a voluntate pro-

cedat. **Articulo septimo. v. Considero**

Quod actus malus siue mordua-

tus. non imputatur: aliam ad culpam:

nisi: pro eo quod erat in potestate li-

bera facientis. **Ar. 1. q. 6. Considero**

Quod actus voluntatis. imedia-

te elicitur a voluntate: sicut si com-

placencia et displicencia. volitio et no-
litio. acceptatio et refulatio: vocantur:
actus interiores voluntatis: siue
actus voluntatis elicitur. Reliqui vero
actus exteriores. quod demandantur: a vo-
luntate sui. per alias potencias anime
et corporis: quarum potenciarum sum-
ma est anima et princeps: vocantur: ac-
tus voluntatis. exteriores siue impati.

Quod utriusque actus **vij** **Ar. 1.**
voluntatis. scilicet in elicitur quod impati: pot-
sunt esse laudabiles et vituperabiles:
virtuosi et viciosi: meritoz et demer-
itorioz. secundum exigentiam rei. Et sic in
utroque potest aliquis viciu[m] consistere: vultus

Quod actus **vij** **Ar. 1.**
exterior. sicut videtur audire tangere
etc: non pertinet ad genus moris. siue
ad genus virtutis vel vicij: nisi in quantum sunt
voluntarij. siue a voluntate impati.

Unde constat: quod tales actus. in fa-
ctus ratione non videntur: non pertinet ad
genus moris: sed tamen ad genus rei siue
nature. De quibus dicit aristoteles:
per ea que insunt nobis a natura: non lau-
damus: aut vituperamus? **Ar. 1. q. 2.**

Quod aliqui actus sunt mali:
sicut furari adulterari et huiusmodi:
quod dicitur gratia: caritati dei: et proximo.
Alij vero actus sunt boni vel indiffe-
rentes: etiam potest fieri mali: ex ad-
iuncto. Exempli gratia. Sicut operari
in dante elemosinam. cum illo adiuncto:
per vanam gloriam: aut per aliam intentionem
malam: et per finem intentionis vultus primum.

Quod in fatuus. **vij** **Ar. 8.**
viciis non habentibus: potest bene esse actus
malus: obiective vel materialiter. Ut for-
nicatio adulterium: homicidium: et huius-
modi. Sed non potest tamen in eis esse
actus malus moraliter et operative:

pp defectū vsus rationis. Qui. s. n.
 sus rois : p̄supponit? volūtati pec-
 catri. Et ut p̄dictū est : malū cul-
 pe ē in actu volūtatis. Licet bñ pa-
 mordialit̄ et obiectiue siue mater-
 alit̄ : possit ēē in actu exteriori in
 formi p̄no ut sic. Ut in fatuus dicitur?
 siue etiā in actib⁹ exteriorib⁹ : p̄no
 gformib⁹. Ut est i veris hoīadis i
 i quib⁹ tamē homiadū. non solū
 est obiectiue et materialit̄ : s; eti-
 ā forūliter siue moralit̄ et opletiue
Quod actus **13** ad iudiciū.
 exterior in se. l̄ sciūd se mal⁹. ut ē
 hoīadiū uel huiusmodi? est bñ
 obiectū malicie volūtatis : tñ p̄m
 ē opletie i volūtate. Et p̄ua volū-
 tas ē : q̄ facit hoīadiū ēē p̄m. et
 ēē v̄z hoīadiū corā deo. Et sic
 actus l̄ malū trahit sp̄m aliquā
 do ex obiecto? ut hoīadiū trahit
 sp̄cē suā ab inter sic hoīem?
 et sicut trahit suā sp̄cē ex rape-
 scario aliena. et sic de alijs? s;
 nichilo⁹ virt⁹ et viciū sunt i volū-
 tate : et ex volūtate prodeūt act⁹
 virtuosi et viciosi. meitorij et de-
 meitorij. Nec p̄t q̄ ēē volūtū : n̄
 p̄cognitū. s. p̄ rois. Ar 8. Bñ patz?
 q̄ i pueris et i amētib⁹. ante vsū
 rois non p̄t ēē peccatū : ob defectū
 vsus ratiois et volūtatis. **14.**
Quod aliq̄ actus s; p se aut i se
 boni : ut laudare deum. l̄ ali⁹ act⁹
 i se virtuosus. Alij aut sunt act⁹
 in se mali : ut p̄petratio homiadū
 et h⁹modi. Terrij vero s; act⁹ nec
 p se boni l̄ mali. s; medio mō se
 habētes? ut sedere ambulare et h⁹
 modi : q̄ dicitur act⁹ indifferen-
 tes. Qui si fuerint bonis circū-

stantijs bene regulati? et rē rati-
 oni et legi diuine concordantes : sunt
 boni. Deus vero : sunt mali. Exē-
 pli grā. Ut sedere l̄ ambulare put-
 concordat diuine legi et recte ratiois :
 bonū est. Ut vero discordat diuine
 legi et rē rōi : ē malū. Ar. 9. et 10.

Quod actus hūan⁹ ut ē act⁹ **15**
 dicitur : nō habet rōis boni l̄ mali
 s; ut ē concordans l̄ discordans rōi :
 p̄ legē diuinā. Ar. 9. Nec dicitur?
 actus hūan⁹ p̄pe loquedo. theolo-
 gice l̄ moralit̄? nisi : p̄ opatois
 ad rōis. l̄ bñ. Etue nō est in brutis :

Quod hūan⁹ **16.** et amētib⁹
 actus ḡgnoscē v̄z suā. et ḡg-
 noscē non suā? sunt bñ act⁹ eius-
 dē sp̄cēi : p̄ opationē ad vim cō-
 cupisibile siue potēnā generatiū
 s; s; tamē diuisz sp̄z in gene-
 re moris : p̄ opatois ad rōis. Ar. 9.

Quod actus malo? p̄t adiūgi **17.**
 arcūstāna bona : s; arcūstāna il-
 la bona nō p̄t actū illū facē bonū.
 Exēpli grā. Ut conseruare vitā p̄
 multa meita amulāda. ē arcūstā-
 na bona? si tñ adiūgat? abnega-
 tioi fidei : nō facit abnegationē f̄-
 dei ēē bonā. Nec illud totū dicitur
 tū bonū? saluz abnegatē fidem?
 ut vna s̄ruct? p̄pter multa me-
 rita et plura cumulanda. Ar. 9.

Quod actus malus? non p̄t **18.**
 v̄z ēē bonus : moralit̄. Etā?
 non potest ex integro esse bon⁹?
 sicut requirit? ad moralit̄ bonū

Quod actus bon⁹? **19.** Ar. 9.
 ut cadens est super debitā mate-
 riā : ut sic : nūquā est mal⁹. Sed
 p̄t tamē male fieri : si non debi-
 te circumstantionetur. Exēpli

gratia. Dare elemosinā indigenti.
in se non est malū? sed tū addita
mala circumstantia. puta p̄ vanā
gloriam: malū est **xx.**
Quod actus humanus siue mora-
lis? dupliciter p̄t dici bonus. l. ma-
lus. Nam vnō mō: q̄ cadit su-
pra materiā debitā bonā. Ut ē
abare. esuriente. Vel supra mate-
riā indebitā malā: ut est rape-
re aliena. Et sic dicitur trahere specie
bonitatis l. malicie ab obiecto? sicut
lucet terra qd̄ versatur: et quodā
mō ab intrinseco. Alio autē mō?
dicitur actus hūanus siue moralis:
qui est hominis ut est homo. p̄ ra-
tionē. Bonus videlicet vel malus ex
circumstantiis? quibus salus oīz
dat aut discordat recte rationi:
secundū legem dei. Et sic dicitur
trahere specie bonitatis vel mali-
cie: ab extrinseco. Quia? circum-
stantiae habent se ad actus mora-
les quodāmodo: sicut a circumstantia
ad res naturales mō extrinseco. **Ar.**
Quod actus cadēs. **xxi.** 19. 10. 11
supra materiā debitā et bonā:
p̄t maliciari ex circumstantia ma-
la. Ut p̄ de dando elemosinam
pauperi indigenti: q̄ fit p̄ va-
nā gloriam. vel auaritiā. vel
huiusmodi malum. **Ecce patet?**
quomō in prima specie bonitatis
et malicie ab extrinseco. l. obiecto.
qd̄ bonū est in se: potest mali-
ciari aliqua circumstantia praua.
Et sic dicit beatus augustinus in regula?
supbia insidiat: bonus opibus:
ut pereant. **Et** oīs actus in se
bonus siue indifferens. bñ ar-
circumstantionatus. secundū regulā

recte rationis et legis diuine: se-
per stat in fixo. **Ar. 9. 1.** **xxij**
Quod bonū et malū: p̄t esse
in actibus bonis secundū se. Et in
actibus indifferentibus? secundū
exigentiam bonarū circumstantia-
rum. vel malarū. Sicut albu et
nigrū: p̄t esse in specie hūana
Ar. 9. Unde habetur? qd̄ lauda-
re deū ad videndū eū in spon-
tū bonū est. Leuare vero festucam
de terra. in contemptū dei: est
malū. Et sic de alijs. **Ibidem. xxij**
Quod sicut aliqd̄ inuicem. p̄t
esse pro vna medietate albu
et pro alia medietate nigrū? sic
aliquis actus p̄t quōq; primo fer-
ri in bonū? et continuo postea
in malū. Et hic actus licet bene-
fici vnus actus ī genere rei aut
nature: tñ in genere moris est
diuersus. Quia? inuicem est
bonū? et cōpletū est malū **Ar. 9. 99.**
Quod actus humanus? **xxij**
semp̄ fit p̄ aliquē finem vltimū
te intentū: bonū vel malum.
A quo scilicet fine vltimate inten-
to: frequent̄ sibi accipit cum a-
lijs circumstantiis specie boni-
tatis vel malicie. Licet a remo-
tis: sicut etiā trahit quōq; spēm
ab obiecto. tāq; a p̄p̄quo. **xxv**
Quod ex actibus rectis: gene-
ratur virtus q̄ est habitus. Et ha-
bitus: habet generari ex actibus
sepe iteratis. Et hinc est. Qd̄ ex
actibus recte rationi cōsuetis?
sepius iteratis: generatur v̄t
in aīa. Que quidē virtus ī aīa
generata? sequenter producat
plures actus virtuosos: et me-

tuos. Ex quibus potest colligi? quod aliqui sunt actus precedentes virtutem: et aliqui sequentes virtutem. Et ambo tamen, scilicet precedentes et sequentes: censentur actus virtuosus. Licet: diuersimode. **Ar. 9. Dicitur: inuadendo: et obseruando.**

Quod actus indifferentes. **26** Et facta media: de quibus temerarium est iudicare: secundum beatum augustinum. **Et: quod poterunt bono vel malo animo fieri. Ar. 10. 24**

Quod actus, quod in se est bene inordinatus, adeo: quod secundum se: non est actualiter referibilis in deum. Sed mens tamen facientis illum actum: habitualiter est relata in deum: sicut in ultimum finem. A quo non vult recedere: et tunc non est motus leuiter. **Exemplum de actu matrimoniali. In iugum causa delectationis: sub freno tamen rationis non contrariandi deo. Ar. 62. 28**

Quod actus virtutis secundum se vel in se bonus: maliciari potest per ultimum finem malum: aut vltimate intentionem. **Et potest sua mercede. Unde ait dominus: in euangelio. Attendite ne iustitiam vestram faciatis coram hominibus. ut videamini ab eis: alioquin mercedem non habebitis: apud patrem vestrum qui in celis est. Ex quo datur intelligi: quod proditio mercedis fit: si opera iusticie fiant ad vanam gloriam. **Gratius: ad vltimum finem propter quem. 62. ar. Dicit etiam: pro merito vite eterne. auferitur actibus virtutis: si fiant propter vanam gloriam. tanquam propter vltimum finem. et non propter deum. Ibidem: pro****

primapali fine intento. **29**

Quod actus non habet proprie diuinitatem humanam: nisi per operationem ad rationem vel voluntatem deliberatam. **Exempli gratia. Et ambulatio si procedat ex sola imaginatione: et non admiratione et voluntate preuia: non dicitur proprie actus humanus vel moralis. Ar. 10 et 29. Sed quando impatur a ratione et voluntate. vel a sola voluntate. quod est diuina et impatrix potentia anime: vadit: ad genus moris. **Et ambulatio ad etiam: propter preceptum. 30****

Quod licet triplices distinguantur actus: scilicet boni. mali et indifferentes: ut predictum est in specie sua: tamen singuli actus morales: secundum esse suum singulare et individuale: sunt boni vel mali. **Et nullus eorum est indifferens. Cuius ratio est. Nam omnis talis actus singularis moralis: aut fit sicut oportet fieri: aut aliter. Si prima: est bonus: si secundum est malus. **Et inter affirmationem et negationem non cadit.****

Quod actus **31** | mediū. **Ar. 10. bonus extra caritatem factus: non est meritorius vite eterne: nec demeritorius. Ar. 10. Quia actus boni: quos faciunt extra caritatem existentes: non sunt peccata vel demerita. Propter eam merito vite eterne: sed bene disponunt: ad gratiam animi obsequendam. **Ar. 10. Et tunc: quod tutum est semper bonum operari: in quocumque statu. quis fuerit. Quia nullum bonum: manz irremuneatū. 32****

Quod actus oppositus caritati bene semp meret? pena? sed sic nō est de uon habere caritatē? qz priuatim est. Ar. 10. **33 Con.**

Quod actus pat et virtutis nō sunt nisi secundū elationē voluntatis. Volūtas aut presupponit cognitionē? cū nichil sit volitum nisi cognitū. Ar. 26. et 64. **32.**

Quod actus pat? est motus liberi arbitrii? in malū. Et iste actus inquam ē ens. bene est a deo? sed deformitas talis que patm dicitur? non est a deo. Et sic patm? non est a deo. Ar. 19. **31**

Quod actiones bone? reduantur in deū? tāq in causam. S; in actib; malis? illud qd est de actione? ead bene reduat? in deū? sed illud qd est deformitatis. aut dissimilitudinis a deo.

Quod actus **36** nō sic Ar. 19. voluntarius. sp est a deo ut est actus? tāq a causa prima? et a volūtate tāq a causa secunda. Dicit motus altius leuis sursum? pncipaliter est a forma ipi? leuis? secundario? a qlitate leuitatis

Quod actus morales. **31** Ar. 20. nō solū accipiūt spem bonitatis vel malitiae. ab obiecto circa qd versantur? siue a bono a malo sup qd cadunt tāq ab intrinseco? aut a fine cū alijs circumstācijs tāq ab extrinseco? ut p̄tactū est? s; ead qnq; distinguunt? specificē secundū diuisa motiua. Dicit actus naturales? distinguunt? secundū diuersitate formarū agentū. Ut p̄z? in speciebus gule. Que sunt p̄p̄e. Ar. 27.

Primo. Laute et studiose? q̄ procedūt a diuisis motib;? p que distinguuntur. Ar. 82. **33**

Quod qz actus sit periculariū? primo metaphysice? et vniuersalis existimatio nō mouet nisi applicet? ad particulare. tertio de anima? hinc ē q quis bene agit in particulari? quod tamē in vniuersali secundū iudiciū ratiois. sic respuendū. Quia? nullū malū sit in vniuersali faciendū? et tamē in passione ostendit. malū agit? ut patz in incontinentē. Quia in vniuersali secundū iudiciū ratiois. bene sit nullū malū ēē agendū? s; qz motus gapiē. vmat in eo iudiciū ratiois? relicto vniuersali. vadit ad particulare delictabile. qd appetit. Et sciens? ex infirmitate peccat. **De acidia.**

Quod acidia. a **Cap. 2. Co. 1** ē tristitia boni spiritualis seu de bono spirituali et interno? pensato pro apparenti malo? in qntū contrariat? desiderijs carnalibus. Et sic secundū se? est peccatū.

Quod acidia? **2** **cap. 1. Ar. 69** ut solū est appetitus sensitī. l ut adhuc solū est in sensualitate. est nisi passio. S; ut est appetitus intellectī. vel volūtatī? post deliberationē ratiois videlicet? est peccatū. Ar. 69. **3**

Quod acidia. licet non ē patm prout adhuc solū est in sensualitate? tamē pro eo q p̄t prohiberi. a ratione et volūtate? et nō prohibet? vel cohibet? s; facit? mutando et voluntarie? illa acidia sensualitatis habet

ratione peccati bñ. *Ar. 69. Saluz:*
non exultando torpore. *R*

Quod acidia secundum beatum
gregorium est interna mentis tris-
tina: pro qua: quis minus deuote
orat vel psallit. *Ar. 69. 1*

Quod acidia: est unum specia-
le peccatum. Quia: est tristitia de
bono: secundum aliquam speciale
rationem. Saluz de bono interno
vel spirituali et diuino: pro aduersa
tione carnis ad spiritum. Iuxta illud
apostoli. Caro concupiscit e aduersus
spiritum. *Ar. 70. Que gaupiscencia:*
propulsanda est. *Ibidem 6*

Quod acidia: ex genere suo
est peccatum mortale. Quia: impor-
tat repugnanciam contra bonum
spirituale et diuinum: et contrariatur
caritati: quantum ad delectationem
de deo. Dicit inuidia: contrariatur
caritati: quantum ad delectationem
habendam de proximo. *Ar. 71. Pro-*
tamen mortale ex genere: sem-
per est mortale: simpliciter vel ex
more. Acidia est primus motus non
est peccatum mortale: sicut non est pri-
mus motus inuidie: sed quando affec-
tus carnalis a deo preualet rationi.
quod deliberatione facta tristetur: quod
de spirituali bono et diuino: ne ip-
sum faciat: sed omittat: ad quod
ex obligatione precepti diuini, a
eius aut voti sui, in nullo vel de
natura salutis tenetur. Tunc talis
acidia a motu voluntatis: est
peccatum mortale. *Ar. 71. Quia:* sic
est tristitia de bono spirituali:
aut mens aut quis debet a tene-
tur tunc inherere. *Et in uirg*
etiam perfectis: potest bene

quandoque impudens acidie esse: saltem
in sensualitate. *Ibidem 1*

Quod acidia: est tristitia scilicet
fugendi seu non amandi. Quia:
amor dei seculi: operatur mortem

Quod acidia: *8 Ar. 71.*
contrariatur: precepto dei de sab-
bati sanctificatione: in quo. si
precepto: ut est preceptum morale:
quies mentis insinuat: hinc da

Quod acidia. *9 I deo Ar. 71.*
est peccatum mortale, in eo: quod
contrariatur: delectationi caritatis:
que est de natura vite spiritualis. *Ar. 71.*

Quod acidia: etiam est
vitiu capitale. pro eo: quod mul-
ta uicia, oriuntur: ex acidia sicut
tristitia de bono spirituali: tam-
quam filio. Exempli gratia. Eua-
gatio mentis circa illiata: des-
patio pusillanimitas, rancor
contra filios ad meliora pro-
uocantes: et malicia que est omnino
abominatio et tedium boni
spiritualis in se. *Ar. 72. De auaritia.*

Quod auaritia. *Ca. 3 Co. 1.*

Quod modo accipitur: gene-
raliter pro uicio, quo quis ap-
petit, supra rationis limitem:
sive plus quam oportet quodcumque il-
lud fuerit. Et sic ambitio, vel
cupido honoris indebiti: bene p-
tinet ad auaritiam. Quia filius
dei non habuit: iuxta illud a-
postoli: non rapinam accepit
arbitratus se equalem esse deo
Alio autem modo, accipitur spe-
cialiter pro uicio: quo quis in-
ordinate gaupiscit pecunias et
possessions: que etiam repu-
tantur: pecunie secundum aristo-

Quia? nulla est deordinatio? in eo. Et illi seruire. prout vis digestiua. retentiua. et expulsiua deseruiunt virtuti nutritiue? p̄t esse absq̄ om̄i p̄cō. At. So. Appetitus quoz natura lis suo modo est in omni re? quo. s. om̄e ens naturaliter appetit p̄manere. 2

Quod preter appetitū natu rale hominis? distinguit? in hoīe? adhuc duplex appe titus. Valuet appetit⁹ sensiti u⁹. qui alio noīe dī concupīa carnis? et appetit⁹ intellecti u⁹? qui alio noīe vocat⁹ con cupīa ratiois. vel sp̄s. Et vn⁹ horz appetitū? contrariat⁹ vel aduersat⁹ alteri. Sicut scriptura apt. Caro. id ē con cupiscētia carnis concupiscat aduersus sp̄m? et sp̄s aduer sus carnē. Et sciendū q̄ appe titus intellectu⁹ et volūtas? ḡiter capiunt⁹ pro eodē. Dī p̄t tamē appetit⁹ sensitiuus large loquendo? etiā aliquo modo dīa volūtas. Et sic capit⁹ volūtas pro oī potē tia appetitiua. siue sensitiua siue intellāua. Et sic dicitur? q̄ in x̄o erat duplex volūtas? nā vna eāt sensitiua q̄ petyt patrē? ut talis passionis trā saret ab eo. Et alia volūtas intellāua et rationalis? qua subieat se? voluntati patris Verūptamē nō sicut ego vo lo? s̄ sicut tu vis. 3

Quod appetitua ps aīe. si ue potētia? est p̄mo duplex Valuz sensitiua? et itellctia.

Sensitiua autē diuidit⁹ in du as ptes siue potētiās? qua 22 vna vocat⁹ concupiscibilis? que versat⁹ circa delictabilia. Et alia? vocat⁹ instabilis? q̄ versat⁹ circa ardua. siue terri bilia. Et in vtriusq̄ ē quid au dibile et obaudibile aliq̄. Ad est q̄sentiens rationi? vel dis sentiens. Quia? caro concupis cat aduersus sp̄m? et sp̄itus aduersus carnē? ut non que atz vultis illa faciatis. Hoc ē. Sensus concupiscat aduersus rōez? et ratio aduersus sensum? et scāidū p̄dominū vn⁹ sup? alterz est bonū vel malū. Ali a vero est ps aīe appetitiua intel laūalis. que et volūtas dicit⁹? Et de ista dicit⁹? q̄ nichil ē vo litū nisi q̄gnitum. siue iudicatū p̄ rationem. Quia ē posterior iudicio intellāis? siue iudicio rationis deliberato. propter qd̄ et in ea peccatū est? et ard̄z in inferno. Scāidū beatū ber nardum. Ar. 2 G. 2

Quod appetere aut velle bo num suum inotescē alijs? p̄t bene et male fieri. Nam si fi at ad gloriā dei. ut ip̄e deus. s. inde glorificetur? vel etiā si ordinet ad vtilitatē proximi ut ip̄e inde edificetur? aut q̄ rias agat pro beneficio suo? aut nī ad noticiā alioz puene rit. firmitus in eo p̄maneat? aut p̄ hui⁹ bonum q̄ fiat? nō est malum? s̄ bonū. Et sic dicit apostolus? nō ut nos bonū paream⁹? sed ut vos qd̄ bonū est faciatis. Si vero qd̄

querat bonū suū. alyis innotel
tere finaliter aut principalit
p̄ laudē propriā. ibi sistendo.
sic malū vane glorie est. **1**

Quod appetitus glorie p̄prie
inatat bene q̄nqz et prouocat
ad opa virtutum. et promo
uet animū ad hoc. sed non
debet ibi mens p̄sistere finali
ter. opando cum volūtate o
pa virtutū p̄ vanā gloriā
adipiscendam. s; potius p̄
bonū virtutis. aut p̄ deum e
ternalit̄ adipiscendum. **Ar. 6z.**

Quod appetitus sensitū. **6**
habz dirigi p̄ rectā rationem
Et appetitus intellectū. per
sapiētiā suē regulā et legē
diuinā. **De abstīnētia. Ca. 1. Co.**

Quod abstīnētia p̄ fugā
incendiorū libidinis.
non debet eē tanta. ut non
possit se homo exercitare in
bono orationis. vel p̄dicatois
Ar. 6z. Et sic dicit. q̄ caro nu
trienda ē ut seruiat. non ab
extinguenda ut hostis. **De aia**

Quod anime. **Ca. 6. Co. 1.**
est regere corpus. Sed
nimis in regno suo aia nullā
phater p̄peditur sepius. p̄m
diuersa motiua et varias pas
siones. et errores et deordina
tiones. **Ar. 89.**

Quod aia. sedendo et quiet
cendo. teste aristotile sit pau
dens. **Ar. 13.** Et aie mortuorū.
s; p̄ separationē a corpe. nō
sunt demones vel angeli.
Quia. vna substantia incor
porea. nō transubstantiat.
in aliam. s; aie iustoz i ma

ni dei sunt. et anime impio
rū adduunt. demonibus se
āidum aristotili sup̄ mathēū

Quod anima. **3. Ar. 90.**
vita imūde carni. inquinat.
Dicit radius solis transiens p̄
aetē nubulosū. obscurat. **Ar.**

Quod aia. p̄m. **2. 139**
apat. corpe. p̄ncipatu des
potico. Dup̄ p̄tem autē sensū
uā. p̄ncipatu politico et re
gali. p̄mo politicoz. p̄nci
patus autē despoticus ē p̄nci
patus. quali seruus regit.
a domino sine contradicōne.

Et sic corpus. obedit aie tec
tua sue et motui. quo aia.
corpus impulerit. Et hoc est
q̄ aristotiles dicit. q̄ aia p̄
apat. corpe. p̄ncipatu
despotico. s; sup̄ p̄tem sensi
tuam. siue sensualitatē aut
p̄te appetitiuā sensitū. que

etiam diuidit. in p̄tes duas.
s; in ḡp̄nsibile et ir̄p̄nsibile.
ipsa aia p̄ncipatur. p̄nci
patu politico et regali. Pro
quo est sciendū. q̄ p̄ncipat
politicus et regalis. ē. quo
liberi aues q̄nqz obuiant et co
tradiciant impio p̄ncipis. Sic
etiam. q̄nqz sensualitas adu
satur rationi. Iuxta illud a
postoli. Caro conuulsat. ad
uersus sp̄m. Et ergo aia.
p̄ncipat. sup̄ partē sensi
tuā. p̄ncipatu politico et
regali. In quo salit. bene
interuenit contradicō. **9.**

Quod aie p̄ueroz defunc
toz non baptizatoz. non
carēt naturali cognitiōne.

que debet? anime separe? qua videlicet sciunt bene et agnoscent. se ad beatitudinem esse creatas. Que scilicet? consistit in adeptione boni perfecti? in quo et letant? Sed non habent supernaturalem agnitionem glorie sanctorum? de qua apostolus dicit? oculis non vidit, auribus non audiuit, nec in cor hominis ascendit? qui preparavit deus diligentibus se. Ar. 93. 6

Quod anima separe? post mortem transit in illud statum cum angelis? quod non possit ammodo peccare. Nec quidem? vera

Quod anima separe? magis viget in agnitione? quam corpori unita. Ar. 93.

Quod anima separe? post mortem multa agnoscat actu et experitur? que prius non novit aut experiebat? Sic quod multa motus voluntatis actualis erant post mortem? qui ante non fuerunt et usus. Ar. 93. Alia autem in principio sui esse, est tanquam tabula rasa, in qua necesse est depingi virtutibus et scientiis secundum philosophum. **De amplexu**

Quod amplexus qui sunt sive de consensu in actu? sive de consensu in delectationem? sunt pariter carnalia mortalia. Ar. 93. Et simile est de oculis et quibuscumque impudiciis et carnalitatibus? studijs indutris inatamētis, dationibus et receptionibus munusculorum? societatibus familiaribus

tribus feminarum, nutibus et petulantibus oculorum? aspectibus et allocationibus procedentibus ut tuulis ex consensu in actu vel in delectationem? tanquam ex fonte seu a principio motivo, scienter et voluntarie et adheſive? extra sedem conjugale. Idem quoque est de amplexibus oculis et ceteris? que fiunt ea ratione seu intuitu ex ratio scienter et voluntarie? ad inducendum personam aliquam vel aliquas ad libidinem. Et secundum apostolum manifesta sunt opera carnis? fornicatio inmundicia impudicia luxuria etc? ubi et subdit? qui talia agunt regnum dei non possidebunt. Non solum autem? sed etiam qui consentiunt facientibus. **De angelis**

Quod angelus? non simul omnia intelligit. Quia? non per unam solam speciem? intelligit omnia. Sed diversa et diversis speciebus. Intelligit tamen bene quoad plura simul? una specie. Sicut unus angelus? est alio subtilior secundum naturam.

Quod angelus? non intelligit discipulorum? sicut intellectus humanus facit. Discurrere videlicet? a premissis et principiis veris? ad conclusiones veras.

Quod angelus? in principio sue creationis, motus in se? movebatur bene in deum, sicut in causam et autorem sue nature? non

tamē ? sicut i autore grē. Ar. 93

Quod angelus ab uno, & non e creatus malus. Dicit aia humana ? que simul cum sua creatione infundit: corpo ri infecto ? a quo ipa infiatu r pao originali. Ar. 93 4

Quod angelus malus ? no loquit: vera a seipso ai ea lo quitur ? s; a deo. Et sic ? loq tur mendaciu. Ar. 93. 6

Quod angelus bene intelli git simul oclusiones. ai prin apus eoz ? et eam bene sil intelligit fine ai medys in il lu fine ? sine disar sioe. Et no opetit intellau humano. Et sic angelus intellau. no potest ee auer sio. nisi a fine. Et hic e. Et no potest peccare nisi mortaliter ? et no venialiter ? sicut homo. Qui potest erra re i medys ? no aberrando tr. aut auertendo se a fine. Auet sio aut a fine. s. a bono iomu tabili ? sicut pcam morle A

Quod angelus ? intelligit sine disar su oclusiones ? sicut principia oclusionu. Dicit g. non errat in pncipys ? sic nec in oclusionibus ? salte de hys ad q sua vis naturalis gnoscerendi ? se extendit. Sed respectu supnaturaliu ? ad que sua vis naturalis gnos cerendi se no extendit ? bene po test errare ? sicut et nuc patz in angelis pravis ? qui a vi a veritatis ermuerunt ? ex ppta presumptione Ar. 93. Et sic peccauerunt. S

Quod angelus. a principio

sue creationis ? habet pfectam gognitione oim ? ad que sua na turalis vis gnoscatua se exte

Quod hoc an 9 | dic. Ar. 93 geli ab inicio sue creationis. habeant pfaam cognitionem oim suoz naturalit gnosca bilu ? non habebant tamen ea scandū actualē gnoscatio nē ? s; habitualē. vel aptitu dinalē. Exempli grana. Ut i simili ? nos actualiter non co siceamur semp pma pncipia ? ut qd de quolibz dicitur ee vel no ee ? et cetera ? q tamē actu oia sam ? et adeo mani festa st ? q nullū dubiu in e is est. Sed ipsis auditis ? sta tim aia eis assentit. Exem pli gra. Dicit ? aliau pdeote. De totū est manus sua pte ? statū respondebit sine pame tatione ? vez est. Assentio fir miter ? et sio 10

Quod angelus bene potuit respai na supnaturaliu. que excedunt suam gognitionem naturalem. habere falsam opinionē et errore ? ob defec tum illustrationis luminis sup naturalis. a lumine glorie Ut nuc pz in āgelis malis ? in quibus sic factū ee dimost ratur. Et qz errori gcepto. pten se adheserūt ? peccauerunt Ex eo ? qz qd supra vires su as erat. et erroneū ? pro ve ritate firma detminarūt ? humilitatē desentes. Ar. 93

Quod angeli boni. siue. 9 gfirmati ? bene habent nes aenā. seandū beati dyo

nyſum? que eſt defectus ſim-
plex aliquoz agnoſcibilium?
ſi nūq̄ habent aliqua falſa
opinione, vel errore. Propter
ſua ordinata voluntate? qua
non preſumit iudicare ſupra
ſuas vires. Ad aliter ē in an-
gelis malis? p̄ ſua inordina-
ta voluntate. Et nimirū p̄pte
rea? errare p̄nt ſpecialitue
et practice. Ar. 91. *De abilitate*

Quod abilitas ad gr̄am:
ad gr̄am? *Cap. 9. Cō. 1.*
eſt q̄dā bonū nature. Et b̄n̄
in p̄te obliquat? ſeu diminuit?
p̄ peccatū? ſed oīno nō tollit?
vel dep̄dit? p̄ peccatū, pro q̄
ſciendum ē. Et ſicut abilitas
et aptitudo materie ad formā,
nō poteſt penitus tolli a po-
tencia materie? ſic nec abili-
tas a aptitudo ad gr̄am
poteſt penitus auferri a vo-
luntate. Ar. 16. et 17. *Et*

Quod abilitas naturalis
ad bonū? nec in dāpnatis
oīno perit aut p̄dita ē, licet
impoſſibilitas ſit bene in eis?
ad gr̄am ſuſcipiendā. *De auſi*

Et in p̄ad. Ca. 10. Cō. 9.
Quod auerſio a bono ī
omutabili, ſiue a deo, et oū-
ſio ad bonū cōmutabile, ſiue
ad creaturā? ſunt in omni
vicio. Cuius radix quo ad o-
uerſionē eſt cupiditas. Et
ſupbia? quo ad auerſionem
ſalutis? ſupbia apoſtatan-
di a deo? aut nolendi ſubef-
ſe legi diuine. *De amore ſe-
culi. Cap. 11. Consideratio*

Quod amor ſc̄li? eſt
paſſio ḡcipiſabilis. Et
ab amore amē incipiunt oēs
paſſiones inſabiles? et obiec-
tū ē arduū. arca q̄ verſat?
Et paſſiones inſabiles? ſp̄
ſe termināt ad delatationem
et eſtūā? que ſunt paſſioēs g-
cipiſabiles. Ar. 6. *Itē? amor*
ad multa diffuſ? diminiuit?

Quod *De adam. Cap. 12.*
Adā p̄mus *Consideratio*
homo aī ſit p̄cipiū humane
nature? et ſicut cauſa vniū
ſalis humane nature? ut ſic
vel ut talis ē? corrupta ē tota
natura humana, que ab eo
ſemūaliter p̄pagat? prope
inobediendam? et actū eius.
Ar. 33. *Et* qualis iſta corrup-
tio procedat? dictū eſt ſupra.
Ar. 6. de aīa. q̄. 3. *De adula-*

tionē. Cap. 13. Cō. 9.
Quod adulari t̄n̄ ad
placendū? eſt veniale. Dec-
ſi fiat? ad deap̄edū. Ar. 27.

De bono et ie. Cō. 1.
Quod bonū proprie
diat? inq̄tū appe-
tibile. Ar. 1. *Et*

Quod homo? quicūq̄ fue-
rit eſt ens. Et conſequenter?
eſt q̄dā bonū in natura.
Et tamē homo non diatur
bonus? niſi ex virtute de q̄
diat? 2° ethi? q̄ habentē
p̄fiat. et opus eius bonū red-
dit. Ette quomodo quilibet
homo ſiue bonus ſiue malus?
b̄n̄ habet bonitātē ī natura
ſeu entitate? ſed non in vir-

tute? et more? nisi qui virtus
se bonus fuerit. Unde etiam
patet? qd duplex potest distan
gui bonū? scilicet bonū natu
re. et bonū moris siue virtu
tis. Et sic diuersimode bene?
ottingit loqui de bono et malo.

Quod bonū? **3** **Ar. 21**
est causa mali. **Q**d sic proce
dit. Quia? voluntas mala?
est causa mali. Et tamen
voluntas? secundū se? est
quoddā bonū in natura. Et
sic bonū? est causa mali. **Ar. 3.**

Unde beatus aug⁹ apt. **Q**d
malū? nō potest oriri nisi ex
bono. Et dionisius. Om̄ ma
lorū? p̄ncipiū et finis? ē bonū

Quod bona vo
luntas? **2** **Ibid**
habet pro obiecto. s.
acta qd versat? vniūersale
bonū. Sub quo etiam? ḡtinen
tur omnia p̄ncipalia bona.
Dive vale? siue delectabile? si
ue honestum. **Ar. 1.**

Quod bona voluntas? dirigit
p̄ actū suū om̄s potētiās aie
et corporis. et habitus? ad bo
nos actus. **Ar. 4.**

Quod bonū? s. virtutis? secū
dum beatū dionisium? est
ex causa bona et integra.
Malū autē? ex p̄ncipalibus
defectibus. **Ar. 6. et 9.**

Quod voluntas? bene semp
bona est in se? loquendo de bo
no naturali. Similiter et act⁹
eius? sic sp̄ bonus est in se. Vt
ē velle felicitatē? viuē et esse.

Quod loquendo **9** **Ar. 8.**
de bonitate morali. siue de bo

nitate moris? sic voluntas nō
in se bona ē? nec in se mala
ē. s. habet se in potentia?
ad bonum siue ad malū. **Ar. 8.**

Quod bonū importat **10**
p̄fectionē? et p̄uatio vocat?
malū. **Ar. 9.** Et bonū aliter
capit? in rebus naturalib⁹?
q̄ in genere moris. **Ibid. 11**

Quod bonū prout theologi
ce et moraliter loquimur?
accipiendū est secundū id
qd est propriū hominis. ut
homo est? qd est ipsa ratio
Et sic illi actus humani. dicitur
tur dūtaxat boni? qui ḡcor
dant recte rationi? secundū
legem diuinā siue naturālē.
Dive p̄ doctrinā? siue p̄ sp̄s
sā infusione. **Ar. 9.**

Quod bonitas et malitia in
actibus moralibus? quinq; ha
bent accipi secundū genus a
speciem suā? p̄ cōparationē
ad obm̄. Vt amare deū. bonū
ē? et diligere dyabolū malū
est. Deamdo autē p̄nt accipi
bonitas et malitia? ex arā
stantis. Et sic dare elemosi
nā propter deū. bonū est?
s. dare elemosinā p̄ vanā
gloriā. est malū. Aut si quis
det alteri. qui dignus ē in q
litate. et quātitate? et vt me
rito debz fieri. secundū temp⁹
locū p̄sonā et causam. et? bo
nū est. Alioqn non ē bonū
s. malū? p̄ arāstantiā ne
cessariā deficiētem. **13**

Quod bonitas et malitia?
in actibus moralibus. mltū

habent pensari. ex fine con-
repto ex ad quē vel p̄ quem
Sicut frequenter dicitur bo-
nū? qd̄ fit p̄ iustā necessita-
tem? vel propter piā utilitatē
qd̄ vero fit contrario modo? di-
cimus oiosum et malū. Ar. 10.

Quod bonū et malū. 13
ex genere et specie? sunt bene
opposita inter se. Et adeo nō
sunt opposita? quin bene per-
mittant medium? ut ē opus
indifferens? qd̄ secundū se nec
est bonū nec malū. Ar. 10. Et
bonū et malū ex arāstan-
tia? sunt opposita imediata
aut sine medio? secundū af-
firmationē et negationem
inter quas non cadit mediū.
Exempli gratia. Quāvis ac-
tus moralis datus fuerit?
aut est bene circumstantiona-
tus ad bonū? vel non. Si p̄-
mū? est bonus. Si secundū?
est malus. Ibidem. 12.

Quod bonū? secundū suā
ip̄iam rationē est appetibi-
le? trahens ad se appetitum.
Nec potest declinari ab appe-
titu? nisi secundū rationem
alic⁹ malū aut impedimētū
alic⁹ boni. inordinate capiti.
Sicut et sepius fit. Exem-
pli gratia. Bonū spūale se-
cundū se est appetibile? sicut
bonū in se. Sed accidiosus ip-
sum tamē non prosequitur?
p̄ impedimētū q̄modi sui cor-
poralis? male capiti. Sic e-
tiam bonū confratris in se
bonū est et appetibile? sed

tamen invidiosus reputat bo-
nū fratris sibi ēē impedimē-
tū? et iracund⁹ insurgit q̄
ipsum. Ar. 19. **Et Consideratio**

Quod bonū spūale et diui-
num? licet delectabilissimū
in se est? tamē hominā bene
est triste propter ipugnan-
tiā carnis ad sp̄m. Et hinc ē
et effectus carnalis predo-
minans? fastidit spūale bo-
nū tamq̄ sibi contrario. qd̄ tū-
in se est bonū. Quēadmodū?
habens gustū infectū fastidit
abū salubrē? de q̄ est tractat? Ar.

Quod in se simpliciter 16. | No-
bonū? potest bene aliam esse
malū. Exempli gratia. Iusti-
tia in se et secundū se? bona
est semp. Sed tamē non dicitur
bona latroni? qui secundū e-
am punit? Ar. 91. Sic etiam
dicit aristoteles in topias? vi-
nū quidē bonū est? sed non
febricitanti. 17.

Quod duplex potest distin-
gui bonū? scilicet vez et ap-
parens. Et similiter duplex
malū? scilicet vez et appa-
Quod bonū 18. **res. Ar. 63**
mōris? est p̄fectio quedam
boni nature. Ar. 10. 19.

Quod benefaciens cū passi-
onē inclinante ad oppositū?
vel contrariū? magis met?

Quod bona sp̄i 20. | Ar. 28
ritualia cōmunicata? non
minuunt? sicut corporalia.
Et cresant? magis. 21

Quod solus bonus finis in-
tentus? non saluat op̄ pra-

uam. Nec sufficit ad excusa-
tionē opus p̄iū. Exempli gr̄a.
Sicut dare elemosinā ex fur-
to. aliam indigentē? p̄ subue-
nire indigentiae paup̄is? nō
est bonū. Et suo modo? luxu-
ria p̄ quēcūq; finē bonū in-
tentum? non p̄t excusari a pec-
cato mortali. **22**

Quod sicut triplex ē appeti-
bile. sc̄ honestū siue virtuosū
delectabile et vtile? sic etiam
triplex distinguit? bonū? sa-
licet honestū delectabile et vtile
honestū autē bonū? est bonū
simpliciter. Sed bonū delecta-
bile et bonū vtile? dicuntur
nisi bona secundū quid **De**

Baptismo Ca. 14. Con. 1.

Quod baptismus? con-
fert remissionē oīm p̄ccatorum
Ar. 21. Salicet etiam? aī pe-
nis. p̄ccas debitis r̄missis. **De**

Quod blasphemia. **Ca.**
blasphemia 16. Con. 1.

in sp̄m sanctum. licet specialit̄
dicat? p̄ccm̄ oris? tamē sc̄an-
dū beatū augustinū sub tali
blasphemia? op̄prehendit? oīs
repugnācia contra dona sp̄s
sancti. Dicitur fiat ore? corde v̄l
opere. Ar. 21 **2**

Quod qui blasphemauerit
in sp̄m sanctū? non habet re-
missionē in eternū. Sed bene
verum ē? quātū est ex p̄te blas-
phemantis in se. Deus vero
ē? quātū ex m̄ia dei? etiam?
in sero penitente. Ar. 22 Et
secundū istud? illud ewan-
gely. qui dixerit verbū in sp̄s

sp̄m sanctum. non remittet?
ei neq; in hoc seculo neq; in fu-
turo? diuersimode exponitur?
et habet suā intelligentiam

Ibidem De culpa. Ca. 14. Co.

Quod culpa? **prima**
est de se inordinata?
et ordinat? p̄ penā.

Ar. 4. Et causa p̄ccā? nullo mō
est apud deū. Ar. 18. **2**

Quod culpa? habet simpliat̄
loquendo rationē maioris ma-
li? q̄ pena. Ar. 4. **3**

Quod culpa? consistit in ope-
rari. pena autē? ī pati. Ar. 4.

Quod culpa? em̄at? ad
penā? sicut meritū ad p̄m̄ium.

Quod culpa? **4** Ar. 4.
separat a deo? relinquendo v̄-
monē caritatis. Ar. 4. **6**

Quod causa culpe seu p̄ccā?
non ē delectabile mouens?
s; voluntas deficiens. Quia?
delectabile. quātūamq; moue-
at vel alludat? potest respu-
p̄ libertatē voluntatis. Ar. 3. **A.**

Quod culpa? opponit? p̄fec-
tiori bono? q̄ pena. Quia?
culpa opponit? bono aīe? et
pena opponit? bono corporis

Quod culpa? **8** Ar. 4
est causa pene p̄ se. ex p̄te infe-
rentis? salicet voluntatis de-
ficientis. Et p̄ accidens? est
causa pene? ex p̄te patientis.

Quod culpam **9** Ar. 4.
fugunt virtuosī? p̄ suā mali-
tiam Et mali? dimittunt p̄
penā. Ar. 4. Unde dicit beat⁹
aug⁹ p̄ n̄r in regula. Non
sicut serui sub lege. Sed sicut

liberi? sub gratia constituti, **10**
Quod culpa mortalis? que
 non deletur p[er] p[ri]mam a[n]i[m]i mor-
 tem? h[ab]et se quantu[m] ad reatu[m]
 et macula[m] ut eterna. Et sic me-
 rito p[ro]mittitur? ut eterna. pena
 Et ead[em] culpa ve[n]ialis a[n]i[m]i ea?
 que a[n]i[m]i morte etiam no[n] ead[em] dele-

Quod culpa au[tem] **x1** **Ar. 4.**
 debet? pena inferni, a[n]i[m]i sit eter-
 na? et in inferno no[n] p[otes]t expi-
 ari? hunc e[st] q[uo]d i[n] inferno exis-
 tentes no[n] poteru[n]t transire ad
 gloria[m]. **Ar. 4. xij**

Quod culpa? que nichil o[mn]i-
 no h[ab]et de voluntate? excludit
 actione[m] a p[ar]te. Que alias est
 p[ar]tem? prout plus vel minus
 h[ab]et de voluntate. **Ar. 8. xij**

Quod dupliciter p[otes]t culpa i[n]-
 pleri? in actu interiori. Sicut
 vno mo[do] volendo. Ut volendo
 furtu[m]. Sedo aut[em] modo? int[er]de-
 do. Ut int[er]de[n]do? morte alie[r]i

Quod culpa n[on]o[r] **xij** **Ar. 8.**
 est. aut forsit[an] nulla? si quis
 vsu[m] rationis carens. false opi-
 netur? fornicatione[m] no[n] e[st] p[ar]tem
 cuius ratio e[st]. Quia vitium?
 po[n]it[ur] e[st] ex p[ar]te volu[n]tatis deli-
 berate? q[uo]d ex p[ar]te intell[ect]us. **Ar. 8.**

Quod culpa? q[ua]nto ma[ior] **xv**
 fuerit? tanto plus minuit de
 bono nature. Sicut in simili?
 magis morbus? minus plus
 de bo[n]o corp[or]is disp[on]e. **xvi.**

Quod culpe ratione[m] non h[ab]et
 p[er]uersum? nisi inq[ui]tu[m] est vo-
 luntariu[m]. **Ar. 38. xvij**

Quod culpa siue ve[n]ialis siue
 mortalis? no[n] op[er]atur? seu ex

cellentissimu[m] bonu[m] beatitudinis
Ar. 41. De caritate Cap 19

Quod caritas? **Ar. 4. iij**
 est prima et p[ri]ncipalis
 p[er]fectio volu[n]tatis **Ar. 4. iij**

Quod caritas? ordinat volu[n]tatem
 i[n] deum. Et non solum
 ut quis deo fruatur? q[uo]d sibi
 bonu[m] honestu[m] vtile et delectabile
 e[st]? s[ed] ead[em] ut deo in seip[s]o
 bono fruatur? ad gloria[m] et
 laudem dei? qui in seip[s]o est
 optimu[m] pulcherrimu[m] et delectabilissimu[m]
 bonu[m]. sine fine p[er]seuerans. **Ar. 4. p[ri]mu[m] aut[em]**
 p[er]tinet ad amore[m] g[ra]tificatione.
 Sicut ap[er]t[us] propheta. Inclinaui
 cor meu[m] ad faciendas iustifica-
 tiones tuas? p[ro] retributionem
 secundu[m] a[n]i[m]i? melius et p[er]fec-
 tius? p[er]tinens e[st] ad amore[m]
 amicitie. **Ibidem iij**

Quod caritas ho[m]i[n]is ordinat?
 post deu[m] inap[er]t[us] a seip[s]a. Quia
 nemo est proximior ho[m]i[n]i?
 q[uo]d quisq[ue] sibi ip[s]i. Non est er-
 go ordinata caritas? qua quis
 aliu[m] diligit ad vita[m] eternam?
 seip[s]o neglecto **iiij**

Quod caritas? nu[m]q[uam] exadit
 Sicut? q[ua]ntum est ex se?
 sed bene q[ua]ntu[m] est ex vicio pec-
 cantis. **Ar. 32. v.**

Quod caritate? a[n]i[m]a qu[er]it?
 deo. Et stat b[on]u[m] a[n]i[m]i p[ro]p[ri]o veniali?
 s[ed] no[n] a[n]i[m]i mortali. **Ar. 41. vi**

Quod caritas? p[otes]t excludi a
 peccante Et ead[em] a genere o[mn]i-
 nis? caritati i[m]pugnantis. **Ibid**

Quod caritas? ex p[ar]te **viij.**
 obiecti sui? q[uo]d est deus ut e[st]

summū bonū. et ultimus finis? bene non augetur vel minuit? ai apud deū non sit imutatio neq; vastitudinis obumbrato. Tamē ex pte dei infundentis. scāndum aliā et aliā mēsurā. et ex pte obiecti. s. hominis. se plus vel min⁹ ad eā disponen- tas? bñ potest augeti l' minui.

Quod caritas? **8.** **Ar.** es est principiū merendi. Et hinc ē. Et opa bona precedenda ca- ritatem. nō merent? augmē- tū caritatis. **3.** valent tamē? p modū cuiusdā dispositōis ma- terialis? ad caritatē. **Ar.** es. **9.**

Quod caritas habita? p sua opa bona. in ipā. siue ex ea fac- ta? meretur augeti. et aucta per- fia. **Articulo.** es. **10.**

Quod nutrimentū et obserua- tio caritatis? ē diminutō cupidit-

Quod caritas? **11.** **Ar.** es. non corrumpitur successiue? si consideretur in se. **3.** scān- dū considerationē. ad dispositi- onē pvenia eius amissioni? sic pōt dīa successiue corrūpi. **Ar.**

Quod caritatē habita? **12.** **Ar.** es non dimittit pām veniale sequens. Quia p veniale pec- catū? nemo auertitur a deo? vel a caritate dei. **3.** veniale precedens? caritatem pōt aliqua- lit impedire. Ut minor ab inu- o caritas infundat? seu causa- re? inqūitū salis impedit actū liberi arbitri? ad grāā sus- cipendam. Sicut eā simi- ratione impedire potest? ne caritas habita? crescat. **Ar.** es. **13.**

Quod caritas? est vna specia- lis virtus. Que pmo et prin- cipaliter? est amor boni diuini. Et scāndaio? est amor ipius proximi. **Art.** no. **12.**

Quod caritas? vult proximo bonū? sub ratioe boni. Cui pro- prie contrariatur? odū. **Ar.**

Quod caritas? non dimittit? ex hoc? q non proficiat actu. **3.** bene verum ē. Et non pro- ficiente caritate? disponitur bene homo ad defectū carita- tis p fomitē vicioz? que est ex corruptōe carnis. **Ar.** **91.**

De contemptu. Ca. 19. Co. 1.

Quod in pām omissionis? licet non sit contemptus actualis? est ibi tamē contempt⁹ habitualis. seu interpretatiuus. Non exultando torporē? quē quis nouit exultandū. **Ar.** **6.**

Quod pām omissionis? **2.** etiam pōt fieri sine contemptu actu- ali? ipsius dei. Ut pz in igne- te? prosequēte suum delectabile? sine actuali contemptu dei. Sino et displicet sibi? qd deus sua prosecutione offendit? Sed tamē est ibi contempt⁹ habitu- alis et interpretatiu⁹? quia opat? scienter et voluntarie? qd nouit legi repugnare di- uine. Licet aīo tristitia p mix- to? hoc faciat. Unde et patz? q non solū contemptus actualis sicut ē in bla sphemia et simi- libus? facit pām mortale? s; etiam contemptus habitualis indirectus seu interpretatiu⁹? pōt causare pām mortale.

Nec potest esse peccatum: in quo nullus dicitur peccatus fuerit. **Q**uod peccatum dei? **3** Ar. 6. correspondent ad eam visionem et perpetue pene in damnationis. Ar. 10.

Quod deus peccatur? **2** magis vel minus in uno peccato quam in alio. Et pro illo: unum est leuius vel grauius alio. Ar. 10.

De conscientia. Cap. 20. Con. 1.

Quod conscientia erronea? **2** ligat. **Exempli gratia.** Si conscientia aiquisq; firmiter dicitur aut teneat: quod hoc vel illud est peccatum mortale: licet se amandum veritate sit tamen veniale: si tamen libera voluntate. hoc vel illud profecerit: erit res peccatum mortale. Propter contemptum dei: qui pariformiter potest esse in conscientia erronea: sicut et in conscientia vera. **Con-**temptus autem: format peccatum

Quod conscientia erronea **2** venialis: non excusat peccatum. **Exempli gratia.** Si quis tenere vellet fornicationem non esse peccatum mortale: non excusaretur a mortali peccato fornicando. **Error** quoque venialis dicitur: qui per sanam doctrinam est euacuabilis. **Pre** ergo quis frustra inadat in laqueum peccati: scriptum est. **Pre** iudicis prudentiae tue. **Inter** alia temere diffinitur. et non diffinitur: bene cadit medium. **Dicitur** est: suspende iudicium incertum. **Alit** deo totum committere: vel in formationem ab alio scientifico interrogare

et distere: ut illud. **Interro-**ga patrem tuum et maiores tuos: et dicent tibi. **De concupis-**

Quod concupiscentia? **2** quod dicitur volitionem cupidam: et sic est peccatum in voluntate. **Et** tamen peccatum: exterioris operationis sepe alio autem modo: dicitur concupiscentia passionem: in parte sensitua concupisibili. **Et** sic est bene in iustitia ad peccandum: sed sine concupiscentia sensu rationis non est peccatum: nec causa peccati. **Quia** peccatum: est principaliter in voluntate. **Pre**ter oritur: nisi ex voluntate. **Unde** et apostolus ait. **Sic** huius damnationis est huius: qui sunt in christo ihesu. **Et** iterum. **Quod** nolo ago. **Hoc** est. **Quod** non volo secundum rationem et voluntatem in teriorem: hoc ago vel patior licet inuitus: in sensibus vel in parte sensitua. **Unde** patet in sompniis carnalibus: et stimulationibus omnino inuoluntariis: in castis armis. Ar. 8. **2**

Quod concupisibilis potentia: est maxime infecta. **Et** tamen: cum transmissione et transfusione peccati originalis: in posterum. Ar. 8. **Ex** inobedientia: primorum parentum nostrorum. **3**

Quod concupiscentia carnis contra spiritum: est motus sensualitatis insurgens contra spiritum. **Et** ratione actualiter resistente: non est peccatum in foribus. **Quia**: omne peccatum est positum in arbitrio voluntatis. Ar.

Quod concupiscentia **2**. 120

fomitus: est effectus et pena
peccati primorum parentum.
Et nichilo? est eam pnapu
et origo: multorum peccatorum actu
aliu. Eam i posteis. Ar. 23. 4.

Quod gauriscenaa carnis:
manz post bapasmu: pao o
riginali dimisso. Et quo. Ar. 32.

Quod gauria: osideata. 6
ad istu vel illu p modu psonae.
sic est pena. Sed osiderata
ad natura: vel ad pnapu
in quo omis peccauerit: sic
ly ratione culpe. Ar. 32. In a
dam eni: psona corrumpit na
tura. Hic in eo q ab eo nascit:
natura corrumpit psonam
Ar. 36. Causa eni trductois
pae originalis: e corruptio
humane nature: et non loc
exily. Pmo: si adam post
pccm in paradiso remansis
set: adhuc fuisset trductio
pae originalis. Ar. 39. *De ar
cristanaa pta. Ca. 22. Con. 1.*

Quod arcristanaa pta:
dat qnz speciem pccoi.
Aut mutat quandoqz i alia
spem: vel genus peccati. Ex
empli gracia. Locus qnz est
arcristanaa pta: et dat qnz
speae pta: vel mutat in a
liam speae pta. Ut pz de sa
cilegio. Nam sacilegium
e furandi sacru de sacro loco:
vel sacru de no sacro loco: vel
non sacru de sacro loco: est
alia spes pta: q simplex e
furtu vel rapina. 2.

Quod arcristanaa: e id
qd arcristat actu: quasi ex

trinfere extra substantia acti
supremi. Et est multiplex:
ut in hoc versu. Caus. quid.
ubi. quibus auxilijs. ar. quo
modo. quando. Ar. 11. 3.

Quod arcristanaa ad vnu:
non temp e arcristanaa. ad re
liquu. Exempli gra. Ista ar
cristanaa vel additio: aliena:
e arcristanaa ad acipe: sed
non profecto: ad furtu. Ca
acipe alienu: est de essen
cia furti. Ar. 11. 2.

Quod arcristanaa: que i
portat speciale repugnancia.
ad ratione: illa sola dat no
uam speciem pccoi. vel mutat
in aliam speciem pta. Exem
pli gracia. In rapiendo alie
nam rem: est alia repugna
cia ad ratione: q in rapien
do aliena ougem: vel sacru
de sacro. Et inde est. Qd fur
tu adulteriū et sacilegium:
sunt diuerse spes pccoi. Ar. 11

Quod arcristanaa: 4.
potest trahere peccatu: in a
lia spem pta disparatam
Exempli gracia. Vt si quis
acipiat aliena: ut faciat ho
miciu. l. omittat symonia

Quod arcristanaa. 6 Ar. 11.
alia et alia: facit alia et ali
am speiem pta. Ut pz ex dic
tis. Sicut et arcristudo loa. et
multitudo mateie: facit
aliam et aliam speae mon
stri. Ar. 11. Et suo modo: pen
sandu est in bonis. Exempli
gracia. Face sumptus medio
cres: est liberalitatis. Face

aut magnos sumptus pro tē-
pore loco et causa z̄t ē magnā
ficentiae. Construere vero tem-
plum? est religionis. Ar. 11. A.

Quod circūstantia aggra-
uans? si fuit ignorata igno-
rātia inuābili? que oīno ex-
cusat a p̄ā? nō grauat. nō
facit nouā sp̄em p̄ā. Exem-
pli grāa. Si quis accedit ad
quingentā alteius. quā indubi-
te credidit eē suam? nō est ad
ultēium vez formaliter? et
moraliter? nisi forsan ex pra-
uo oſensu subsequēte. Ar. 11. B.

Quod circūstantia aggra-
uans addita p̄ā? non facit
duo p̄ā? in vno actu. Qui-
a manet vna s̄ba actus? sed
multiplicat difformitates p̄ā.
Et inde prouenit? q̄z noua
sp̄es p̄ā? vel mutatio sp̄ā
ei in p̄ā. 9.

Quod potest eē circūstantia?
nec aggrauans nec mutās
sp̄em p̄ā. Exempli grāa
vt furari cū dextera manu l'
sinistra? nichil refert. Alia at̄
circūstantia aggrauat? sed
non mutat sp̄em. vt furari
multū? in respā ad furari
modiā. Tercia vero aggra-
uat et mutat sp̄em. Exempli
grāa. p̄mo ī indifferētibus.
vt leuare festucā? in otemp-
tum dei. Secundo at̄. eam
in bonus? ut daie elemosinā?
propter vanā gloriā. Tercio
etā ī malis? ut furari de lo-
co sacro. 10.

Quod circūstantia aggra-

uans. constituens nouam sp̄-
dem peccati mortalis? aggra-
uat in īfinitum. Exempli grā
vt si quis proferat verbū oad-
sum? ut prouocet ad libidinē
vel odium. Ar. 13. B. non ali-
as. Unde bene dicit sapiens.
oī custodia custodi cor tuum.
Duce intentionē voluntariā?
cordis tui. Quā ex ipō procedit?
vita et mors. 11

Quod circūstantia p̄sone?
q̄n talis ē q̄ contrariat? pre-
cepto vel voto? oſtituit nouā
sp̄em p̄ā. Exempli grā. Cū
sacerdos est iugitens? contra
preceptū sibi datū. Aut religio-
sus? contra votū suū. B. q̄n
circūstantia p̄sone non oſtra-
riat? precepto vel voto? non
ponit? nouā sp̄em p̄ā. Exe-
pli grāa. vt mēdaū iocōsū
in ore sacerdotis? ē nisi sim-
plex mēdaū iocōsum. Sicut et
in ore layā i? ceteris paibus. B.
mēdaū tale posset forte si-
eri? occasio blasphemandi. Et
tunc vt dicit beatus iherō? est
grāuus in ore sacerdotis?
q̄ in ore layā. Ar. 13. 12

Quod circūstantia vadens
ad nouā sp̄em p̄ā? p̄t facē?
de veniali mortale. Exempli
grā. Accedē ad aliā q̄ ad su-
am vxorē? est mortale ex
circūstantia alienas. Ar. 10.

De oſtēplatoē. Ca. 23. con?

Quod inter om̄s actiones
humanas? simpliciter
loquendo? oſtēplatoē est opt̄a.
B. actio tamē nō est mala?

sicut patuit in beata martha
 Pmo et in casu possibili? est
 bene ad horā: actio contemplati-
 uoi. eadē ex debito pferenda.

Ar. 13. Juxta illud. misericordi-
 am volo: et nō sacrificiū. Sa-
 licet: pro tpe loco et causa. **De**
casualibus Ca. 22. Co. 1. pma

Quod nulla pnt dia casu
 alia: p opationē ad pri-
 mam causam. que ē deus. Ca
 nichil: est extra suā gignitōez
 Rec differentie temporū: sunt
 apud deum. Sz oīa que fuerūt
 sunt et erunt: sunt ei presen-
 a. p opationē vero ad causas
 secundarias proximas: bene-
 diant: aliqua casualia. Ut i-
 uentio thesauri: preter inten-
 tionē: ex fossione agrī. Ar. 10.
 Valiez: casualis dē. 2

Quod casualia in genere p
 moris diantur: que nō depen-
 det ex ratione aīe: que ē causa
 potissima moralū. Ut ē aug-
 dia potest fricatō barbe: que
 prouenit ex sola ymaginatōe
 preter uolēt aīe. Ar. 10. **De cor-**
porē. Cap. 21. Co. 1.

Quod corpus celeste mo-
 bile: est principū oīm motūū
 corporū inferiorū. Vnde aristoti-
 les. Et stante motu celī: neces-
 se est cessare oīs motus in istis
 inferioribus. Ar. 19. 2

Quod corporalis natura: bñ
 nata ē mouei a natura spū-
 tali. Sz non pnt formā: nisi p
 mediante agente aliquo cor-
 porali. s m phm. vy. metha. Ar.
 Ar. 21. Et hinc ē: q materia

corporalis bñ obedit angelo
 siue bono siue malo: ad motū.
 Sz non: ad formam. Vnde f
 nec dyabolus: pnt nouas for-
 mas producere. Ibidem. Sicut
 etiam legit: de symone ma-
 go: qui p incantationes su-
 as. operatione malignorū
 spiritūū fecit mortūū mouei.
 Sz spm non resuscitauit. For-
 mam dando: p malignos sps
 Dato vero formaz: imedia-
 te spectat: ad solū deū. 3.

Quod motus sensualitatis
 insurgens g spm: est gupia
 carnis. Que tamē nō imputa-
 t: ad patm: rōe actualit' re-
 sistente. Cum patm sit positū.
 in arbitrio uolūtatis. Ar. 20
 Et sciendū: q virtus corporū
 celestū: non imponit futūis
 effectibus nātate: p modū
 fati. Ar. 96. **De cogitatione.**

Quod cogitō **Ca. 26. Co. 1.**
 non est patm: nisi in
 spū p eam trahim: a bono:
 vel inclinam: ad malū 2

Quod aduertenti cogitati-
 onē suā carnalem malam
 arrendo ab vno ad aliud:
 non potest accidere: nisi mo-
 tus illatus sibi inde insir-
 gat. Ar. 12. **De gsuetudinē Ca.**

Quod mala **2A. Con. 1.**
 gsuetudo: bene repe-
 te et foriter matat: ad ma-
 lum. Sz non necessitat libe-
 rā uolūtate: seu liberū ar-
 bitriū. Ar. 26. 2

Quod mala gsuetudo: po-
 tuis lz dia corruptela: quā

consuetudo. Inuit nec homo
pictus? habet dicit homo. **De**
consensu Cap. 28. Con. 1.

Quod consensus in actum?
planet ad appetitum
intellectuum. Inue gertur?
ipam voluntate. Et tamen
ad actum non gtingit puenire?
nisi applicando vniuersale
ad particularia? in quo occurrunt
passiones. Ar. 26. 2

Quod consensus sepe muta-
tur et variantur? secundum
passiones in particulari occur-
rentes. Ar. 26. 3.

Quod preuius consensus de
liberate rois, siue p9 iudicium
rois? supueniens. licet venia-
li in se? facit mortale. Ar. 10
Exempli gra. Ut consensus p
placere seie ad libidine? vel
ad concupiscere vel concupiscere. 2

Quod consensus in peccatum
alterius? pro quocumque tempo-
rali in modo vitando? non
licet. Et manifesta malitia
que publica e? ut e mani-
festo vsurario? licet bñ vñ ad
modum proprium? sine peccato
vel eam ad inmodum? sunt
vitanda. **Exempli gra.**
Ut si quis latroni volenti e-
um iugulare? potius suum
thesaurum det? qm vitam per-
dat. Ar. 81. Non peccat?
nec p hoc consentit in partem
alterius. **De cupiditate**

Quod **Cap. 29. Con. 1.**
Diminutio cupiditatis?
est nutrimentum et seruatio
caritatis. Ar. 28. **De capi**

Capitalibus vicijs Cap. 30. Con. 1.

Quod capitalia et prima
palia vicia? secundum
beati augustini. sunt septem
Dulces? inanis gloria, inuidia,
ira, tristitia, auaritia, ventris i-
gluues? et luxus. Ar. 19. 2

Quod capitalia ideo dicuntur?
vicia? qz sunt inclinatioes dispo-
sitiones vel habitus? ex quibus
alia peccata sumuntur origine. Ar. 19
Et tendunt? ad eundem finem
cum eis. **Exempli gra.** Auari-
tia e caput vel capitale vici-
um. unde fraus trahit origine?
et fraus et auaritia? si tendunt
ad eundem finem. Dulcet? ad
lucrum peruenire. Ar. 19 et 68. 3

Item septem capitalia vicia?
habent sigillatim quosdam fines
principaliter appetibiles? ita q
vniquodque viciam capitale? hz
vna specialē rationem appeti-
bilis vel fugibilis. **Exempli gra.**
Inanis gloria? accipit pro
fine? bonum honoris mundani.
Gula? accipit bonum corporis
in individuo. Luxuria? bonum cor-
poris in specie. Auaritia? respici-
at bona exteriora possibilis p
fine. Invidia aut? refugit bo-
num spirituale proprium. Inuidia
vero? refugit bonum alterius.
Ar. 19. Et secundum habitudines
horum finium? alia vicia ut in
pluribus ex eis oriuntur? aut
aliquo modo ad ea reduci possunt.
Et sic merito? vicia capitalia
nuncupantur? Qualiter aut? p
particularia vicia. possunt reduci
ad ista septem capitalia? summa

aliqd exemplum. Exempli g̃
na. furat ad danda elemosi
na. est unū p̃m̃ p̃uolare.
Et p̃t̃ reduci ad maū capitale.
s̃ ad auidiā. qua quis neg
lexit sare. qm̃ nullū malum
p̃ bonū est faciendū Ar. 19 et 69.

De corruptioe. Ca. 31. Con. i.

Quod in adā. p̃sona cor
rupta naturam. s̃ in
omnibus qui conaupissibiliter
ab eo nati sunt. natura corru
pta et corrupta p̃sonā Ar. 36. 2.

Quod corruptio rationis i unū
uersali. circa ea que g̃c̃runt
fidem. p̃tinet ad heresim. Ex
empli gr̃a. ut si quis i unū
sali sentiret. fornicationē non
esse peccatū. p̃tineret ad infide
litatem et heresim. Si vero q̃s
propter g̃cupiē bonū delectabi
le. eligat fornicationē pro bo
no delectabili. iā non infidelis.
s̃ fornicator ē censend⁹ Ar. 62.

Si etiam. qui sentiret in unū
uersali. bonū gr̃ae non esse
a deo. p̃tineret ad heresim. De
us at. si quis p̃ excellētiā ap
petitū. in p̃uallari sic sentiret
Quia p̃tineret. ad sup̃biam
Ibidem. **De contentioe. Ca. 32.**

De contentioe. Con. i.

Quod contentio. ut
quis ostendet se alio non esse
minorem. Preter n̄l̄. ab alio
verbis superari. Et sic. est si
lia inanis gl̃orie. Et licet
tam n̄a fiat. tamen poaus
est filia inanis gl̃orie. q̃ i
re. Ar. 64. **De cetas mētis**
Ca. 33. Consideratio p̃ma

Quod cetas mētis filia
luxurie. prouenit ex
hoc. q̃ ratio i luxuria absorbet⁹.

Quod cetas 2. **Ar. 89**
mentis. impedit actū ratiois.
quo recte habet estimari. De
fine. Et facit eligi finē non
rectū. pro fine debito et r̄o
Ar. 89. **De g̃gnitioe. Ca. 39**

Quod g̃gnitio **Con. i.**
angeloz et hominū.
subiacet tempori. Deus est
aūt. De g̃gnitioe dei. Ar. 36.

Item supra de āgelis. 2
cap. octauo. eadē de g̃gnitioe.
De defectu. Ca. 34. Con. p̃ma

Quod defectus non om̄s.
habz rationē mali. s̃
ille defectus. qui ē priuatio
boni moralis. Exempli gr̃a
Defectus volandi. in homine
est quidē defectus. s̃ nec est
culpa. nec pena. Ar. 2. 2.

Quod defectus vsus ratio
nis. ex vicio effectus podium
fauore vel huiusmodi passi
ones. non diminiuit. nec ex
cusat culpam. Ar. 8. Et licet
sic peccans p̃ vehemētiā &
passionis. peccet quodāmodo
ignorans. non tamē h̄z diā.
ex ignorantia peccare. Ibidem.

Quod defectus vsus ra
tionis ex vicio intellectus.
diminiuit culpā. vel totaliter
a culpa excusat. Ar. 8. 2.

Quod defectus vsus ratiois.
si uisit hoī a natura. non im
putat⁹ hoī tali actus. q̃ aūq̃
p̃t̄. Dicit in amētib⁹ pu
eris. et fuisis. Vñ ap̃t̄ ar̄s

toales. **P**ea que insunt nobis
a natura? salicet q̄ non subia
rent rationi? non laudam?
vel vitupam? **Ar. 8^a. De deo**

Quod **Ca. 36ª con. 1°**
Deus? bene est auctor
pene? sed non culpe. **Ar. 4° et 18°**
Deus enī? ē optimū bonū et
infinitū bonū? cui non potest
culpa inesse. **Ibid. 2°**

Quod deus? potest eē auctor
pene. **Salicet?** subtrahendo
ab indigno bonum in creatum?
in quo est p̄maxia pena? que
dicit? pena dāpnī. **Vel etiam?**
subtrahendo bonū creatū? in
quo frequentē ē aliqua pena
dāpnī. **Potest quippe deus?**
indignū etiā ordinare ad ali
qd̄ contristatiuū? et punitiuū.
Et sic? prouenit p̄ sensū. **Ar. 4°.**

Quod deus? ordinauit
malū pene? ad cauēdū malū
culpe. **Et deus?** indinat volū
tatem ad volendū? qd̄ ipse
vult. **Dicit scriptum ē.** Deus
autē? maloz temptator non
est. **Ipse enī?** neminē temptat

Quod deus p̄t **2°.** **Ar. 4°.**
dispensare? in preceptis sc̄i
de tabule. **Vt fecit cū filiis is
rahel?** sup̄ spoliatoē egiptio
z **Quia?** precepta sc̄ande
tabule? imediate ḡcernunt
proximū. **Deus autē de precep
tis prime tabule?** que ḡtinuo
ḡcernūt deum. **Quia?** impos
sibile est? qd̄ deus neget seip
sum. **Aut faciat homines?**
se auertere a se. **Ar. 18°. 4°**

Quod deus dūtaxat? sim

pluiter et seip̄o? est ens. **Reli
qua autē enīa omnia?** non s̄
sunt enīa nisi p̄ p̄apationē

Quod deus est **6°.** **Ar. 19°**
essētia? bonitatis fons? et
origo. **Et ideo?** nullus boni
additione? potest eius boni
tas augeri. **Ar. 21°.**

Quod deus neminē desituit?
nec ex deo ē? qd̄ quis fiat de
terior. **Ar. 28°.** **z ex libera?**
et deliberata hominis volūta

Quod deus? **8°** **te. Ibid**
non est causa status angelo
z maloz in causando? nec ē
ḡseruando malitiā eorum.

Licet? non imptiat? eis ḡtiam
Quod deus? **9°** **Ar. 92°.**
non ordinauit fieri transfor
tiones formales reales sc̄am
dū veritatē? a demōibz. **Et
igit?** ad eas non p̄t. **Quia
huiusmodi potestate?** a deo
non receperunt. **Ar. 98°.** **Vt in
capitulo sequenti etiam?** de dy
abolo et demonibus dicitur
plenius. **10°.**

Quod deus? non subiat? or
dini rerū? sed p̄fidet. **Et ideo
virtuti eius?** subiat? oīs actio.
Ar. 98°. **z alijs substantijs
sepatis?** puta angelis siue bo
nis siue malis? qz habent de
terminatam naturā speciei?
non opetit eis qd̄libet opera
ri. **z vniūqz eaz?** opetit
solum id operari posse? qd̄ o
petit sue nature. **Absqz aliquo
impedimēto?** naturalis de
fectus. **Ar. 98°.** **11°**

Quod deus? p̄fecat quos

dam angelos huic terrestri or-
bi? secundū proportionē sue na-
ture. Ar. 99. **H**uic etiam, secundū
quosdam: ex pena p̄c̄i. Quia
destrusi sunt: de celestib⁹ sedib⁹

Quod deus? 12. **I**bidem
mouet creaturā spūale: per
temp⁹ s̄m augm̄ Ar. 93. 13

Quod solus deus: omnia sil'
sua essentia gnoscat. Angeli
at̄ cognoscat: p̄ sp̄s. Et non
vna sola specie: oīa intelligit
s̄ diuersis speciebus: diuersa.
Licet aliqui angeli: p̄ suam
maiorē subtilitatem: bene a
liqua plura intelligant: vna
sola specie. Ar. 93. 14.

Quod solus dei: est volun-
tate mouere sicut vlti. Et ve-
rū quidē est de absoluta dei
potentia: q̄ posset quere
voluntatem demonis: si vell̄.
s̄ nō querit: sue nature. Ar. 94.

Quod solus inuit⁹ dei? 11
fert: in oīa: sicut vnūqdq̄ est
in suo tempore. Ar. 96. **De dya-
bolo et deone. Ca. 31. Con. 1.**

Quod dyabolus non est
causa p̄c̄i in homine:
p̄ modū p̄ficiētis. Licet bene:
p̄ modū p̄suadētis et insti-
gantis: seu disponentis foris
vel intus. Ar. 20. s̄ volunta-
tis humane: est ex seīpa libe-
re se dirigere: seu mouere ad
illata. Et alijs potentis aīe
et corporis: ad illa illata de-
mandare. Et sic: gtingit pec-
care. Ibidem. 2

Quod dyabolus: non opat⁹
in voluntate. s̄ solus deus:

bene opat⁹ in voluntate. Et
inclinare potest volūtatem
ad qd̄ ip̄e voluerit. Sicut in
querfione sauli i paulū: s̄m
est. Ar. 20. **S**aluz: ḡ suū p̄sūptū

Quod dyabolus dicit⁹? 3
bene vrere corda hominū: i
sp̄rare affectū malignum:
vel eā trahere aīam in af-
fectū malum: sed totū intelli-
gendū est: p̄suadendo. Non
vero: p̄fidendo. Ar. 20. **A**lias
enī: peccatū non est impu-
tandum homini peccatori:
sed dyabolo temptatori. 2.

Quod dyabolus: p̄t quidē
esse cā cogitatiois. Videlicet:
sic ut natio cogitet homo: ve-
lit nolit. s̄ in cogitatioē non
est p̄c̄m nisi in quātū trahim⁹
p̄ eam a bono scienter et volū-
tarie: vel inclinat⁹ efficacit̄
ad malum. Et hoc trahit vel
inclinat⁹: residz in arbitrio vo-
luntatis. Et hinc ē. **Q**uod non
valet sequela vel ḡsequēcia:
dyabolus est cā cogitationis
p̄raue: ḡ est cā peccati. Ar. 20.
s̄ inātat et tēptat bñ: ad p̄c̄z.

Quod dyabolus? 4.
temptat bene visibiliter: et
inuisibiliter: intēius p̄suade.

Quod dyabol⁹? 6. Ar. 21.
potest inuisibiliter temptatē:
p̄suadendo. **H**uic ad intellē-
tum. sive ad sensum intēiorē:
sive eā ad sensum extēiorē.

Quod dyabol⁹? 1. Ar. 21.
temptauit euam: visibiliter
in specie. seu effigie serpen-
tis. Alloquens eam i paradiso.
Ar. 21

Quod quāuis dyabolus? **S** posset persuadere aliam intellam illuminando? sicut bonus angelus ordine nature? tamen hoc nō facit. **S**z omnē persuasione et reuelationē, quam aliam intellus facit? ipse dūtaxat facit? p̄ impressionē in vires sensituas inteiiores v̄l exteiore

Quod dyabolo **9** res. ar. 21. lo? obedit materia corporalis? saltem ad motū. **Ar. 21. 10.**

Quod dyabolus p̄t colligere semina? que adhibeat effectibus? mirabiliter fiendis **Ar. 21. 11**

Quod dyabolus nouit? et potest imutatioes colorū apparere? in oculis hominum facere. **S**alicti? p̄miscendo species albi et nigri? aut etiam speciebus reseruatīs, modicū sanguinis admiscendo. **Ar. 21.**

Quod dyabolus? nō p̄t **12.** cogitationes internas gaudere? vidē. **L**icet aliquantū in effectibus? possit eas grectare. **Ar. 21. 13.**

Quod dyabolus? nō p̄t veras nouas formas p̄ducere. **L**icet? impressiones talem bene faciat? p̄ motū localem **Ar. 21.** **V**t patēt in illo? quē presumpsit resusatae symon magus. **12.**

Quod dyabolus nō potest facere? ut ceus natus? rē ymaginet? de coloribus aut rē iudicet. **Ar. 21. 14.**

Quod dyabolus? p̄t dici instigant causa om̄i p̄cedum. **I**ndirecte aliquo modo videlicet?

qz instigauit p̄imos p̄ntes ad peccatum. **E**x quo peccato? omnia peccata sumpserūt originem. **S**z directe? nō solum sunt peccata instigant a dyabolo? **S**z etiam quā aliqua sunt instigant a carnis corruptione? et a libertate liberi arbitrii. **Q**ua libertate? et habent p̄fia. **Ar. 22. 16**

Quod dyabolus? in omnibus actibus suis voluntariis? habet auersionē a fine vltimo qui deus est. **E**t sic semp peccat in eis? mortaliter. **E**xempli gratia. **V**t si dyabolus inducat aut instiget hominem ad aliqua ludicia que in se non sunt mortalia? s̄ tū venialia? habet tamē p̄uersam intentionē inducendi illum? ad mortalia. **I**n qua intentione? peccat mortaliter. **Q**uia? p̄sa intentio mortalis sola? est mortale p̄m̄. **E**tiam? si nō veniat ad effectū. **E**t ideo? omnino indubitū est homini? ne familiaritatē ḡrabit aliqua? aut pactū cum dyabolo. **N**ec quidē? veritatem inquirendo. **Ar. 24. 17**

Quod demon est sp̄s? non ex corpe et aīa ḡpositus. **D**icit enī demones incorporei? si aut et angeli boni. **E**t sunt ipsorū bene aliquē opatoēs? que non possunt aliquo mō in causas naturales reduci. **E**xempli gratia. **S**icut q̄ a demone arreptus loquitur linguam ignotā? aut simi

ruy

lia faat unnaturalia. Ar. 90
 Nec habent demones corpa
 aerea: sibi naturalit vnita.
 Sz possunt sibi ea assumere:
 sicut dyabolus assupsit sibi
 corpus serpentis: in tempta
 tione eue: qd postea deposuit
Quod demon? 18. **I**bid
 aliqui sunt bonus. Vt pz ex eze
 chiele: vbi de eo dicitur. ple
 nus sapia: aliqui in deliis pa
 radisi fusti. Ar. 91. Nec demo
 nes: naturaliter sunt mali.
 Nec quide scidm suam sbam:
 nec scandum accidens suum
 proprium. Nec sic mali sunt.
 qd inest eis naturalis inclina
 tio ad malu: sicut nobis: p
 arenaa corporis. rebellantis
 contra spiritum. **I**bid 19.
Quod demones: mali facti
 sunt. p creatione bonitatis su
 e: ex sua mera volutate. No
 insequendo ordine superioris re
 gule: seu sapie diuine. Ar. 91.
 Sz demon: volendo qd non
 debuit: aut non eo modo quo
 debuit: deseruit iustia. **I**bid
 Na habens nisi vniu appetiu:
 i. intellectuū digibilem in de
 um: ipm in deum no direxit:
 Vt infra plenu patebit. Et quo
Quod demonis pccm? 20.
 non eat i volendo malu: sed
 in hoc: qd bonu qd volebat. n
 volebat scandum ordine legis
 diuine. Sz auerse: et excessiue
 sup gradu sue oditois. Dicit
 in simili: vtiqz aliquis peccat
 ret orando qd ordinem legis
 diuine: licet orare in se. non

sit malu: sed bonu. Ar. 91. 21.
Quod demon: non vat: fan
 tasia: neqz disarsu rationis
 ut homo. Et ergo non potest
 in sua naturali cognitione se
 audm oditione nature sue
 errare: estimando falsum es
 se veru: aut everso veru es
 se falsum. Sz tamen demonis
 intellais. ob eius infirmitate
 sue creationis: no poterat ple
 ne et integre tendere. in ordi
 ne totalis legis diuine: et
 sic potuit bene pueritate su
 e voluntatis peccare. Tenden
 do supbe et excessiue: in ordi
 ne legis diuine aliter: qd ve
 ritas habebat. 22
Quod demon cu sit substan
 tia sepata. siue sine materia:
 naturaliter ggnouit: oditio
 ne nature sue. Saluet: qd
 non haberet esse a seipso. sed
 tantum ee ptiipatu et creatu.
 A quadā substantia sublimi
 ori diuina: au bene etiam no
 uerat se non posse equari in
 natura: cu smi ad infinitu
 nulla est proportio: et sic de
 mo non appetit equalitatem
 diuinā simpliciter: qn dicebat.
 Conscenda in celu: et similis
 ero altissimo. Sz tantu in mo
 do: ut infra melius patebit
 Voluntas quippe est bene im
 possibilu: terao ethicoz sm
 aristotilem. Sz tamen nemo te
 dit ad id: qd apprehendit ut
 impossibile. ut dicit: i pmo de
 celo et mudo. Ar. 92. Et sic de
 mon non appetit omnimode

equalitatem diuinā: quam bene nouit sibi simpliat esse impossibilem, ex industria sua.

Quod dyabolus 23. mali, sicut nouit se omnimode non posse esse equalem altissimo: ut dictū ē: sic etiam bene nouit se esse creaturā subiectā altissimo: et ab illa subiectōe: nō posse eripi. Quia autē sit creatura, non habens eē suū a se: sed ab altissimo: si nō uellet subici: uellet non eē. Quod repugnat nature: quia omne ens: naturaliter appetit permanē. Et sic dyabolus: ad hoc etiam nō uisus est: ne subiceret: altissimo creatori suo: petens sic: similis esse altissimo. Ar. 92.

Quod demoni creato 24. ante casum: sicut et omnibus angelis: ab inicio conuocata sunt, et data sunt omnia, ad suam naturalem perfectionē pertinēcia. Et sic dyabolus in nullo peccauit: ad naturalem suū ordinē, spectante. Sed noscens se esse in potēcia, ad quoddam sup̄naturale bonū consequendum: scilicet ad sup̄naturalem beatitudinē, consequendam et possidendam: que est in firma fruitione dei: non erexit se in deū: pro illa consequenda. Tamq̄ ex gratia eam desiderans: aut angelis persistentibus. Sed motus pulchritudine et decore sue nature: uoluit et uisus ē eam efficaciter consequi: sine gratie noue appo-

sitione bonitatis diuine. Licet bene: deo in naturā operante. Sed fuit aliquo modo se similitare altissimo: aut soli hoc ē propriū: habere eternā beatitudinē ex uirtute propria: sine gratie noue appositione.

Quia ergo dyabolus: usurpauit sibi quod soli deo est propriū: dicit: equalitatem dei appetisse, et peccasse. Ar. 92. Dicens: ostendam in celū: et uolo esse similis altissimo.

Et autē dyabolus: peccauerit motus pulchritudine nature sue: inuuit ezechiel propheta dicens. Perdidisti sapientiam tuā in detore tuo. Ar. 91.

Quod demonis peccatum 25. non erat in uolendo malū: ut supra dicitur est. Sed in uolendo bonū: scilicet sempiternā beatitudinē. Male tamē: hoc ē superbe: contra legem diuinā sibi notā. Nouerat enī bene ex sua naturali cognitione, hanc esse regulam et legem diuinā: nullū naturale, ad sup̄naturale posse peruenire: absq̄ gratia colla adiuuante. Cui regule diuine se opposuit: ex sua mera propria et sup̄ba uolūtate. Ar. 92.

Quod licet demon nō 26. poterat perturbari, aut errare in sua naturali cognitione: tamē poterat in eo esse defectus alius cognitionis: respectu gratie sup̄naturalis. Quo se poterat auertere: a gratia dei. Et persequens:

a deo. Ar. 92. Sicut et factum est.

Quod dyabolus? una **2A**
specie non potuit agnoscere
simul, naturale et supnatura
le. p. n. u. m. a. e. o. z. a. b. i. n. u. i. t. e. m.
d. i. s. t. a. n. c. i. a. m. S. e. d. p. r. i. m. o. t. e. n.
d. e. b. a. t. i. n. i. d. q. d. e. r. a. t. n. a. t. u. r. a. l. e.
e. t. m. e. d. i. a. n. t. e. i. l. l. o. t. e. n. d. e. b. a. t.
p. l. t. e. i. u. s. i. n. s. u. p. n. a. t. u. r. a. l. e. C. i. r.
c. a. q. d. p. r. i. m. o. e. r. a. t. s. u. u. p. r. i. m.
V. n. d. e. p. a. t. z. q. i. n. p. r. i. m. o. i. s. t. a. n.
t. i. s. u. e. a. r. e. a. t. i. o. n. i. s. n. o. e. r. a. t. m. a.
l. u. s. n. e. c. i. n. e. o. p. e. c. c. a. r. e. p. o. t. u. i. t.

Quod dyabolus? **2S.** Ar. 93.
i. n. p. r. i. m. o. i. n. s. t. a. n. t. i. a. r. e. a. t. i. o. n. i. s.
s. u. e. n. o. n. e. r. a. t. m. a. l. u. s. f. r. o. n.
t. a. m. e. i. n. e. o. d. e. i. n. s. t. a. n. t. i. e. r. a. t.
p. f. e. c. t. e. b. o. n. u. s. p. q. u. e. r. s. i. o. n. e. m.
i. n. d. e. u. m. S. e. d. n. e. c. p. f. e. c. t. e. m. a.
l. u. s. p. a. u. e. r. s. i. o. n. e. m. a. b. i. p. s. o.

Ar. 93. Quando ergo dicitur?
q. dyabolus peccauit ab ini
t. i. o. n. o. n. o. n. s. i. c. a. c. c. i. p. i. e. n. d. u. m. e. s. t.
p. a. b. i. n. i. t. i. o. s. u. e. a. r. e. a. t. i. o. n. i. s. i. n. i. t. u.
s. u. e. p. e. c. c. a. u. i. t. S. z. e. x. c. l. u. s. i. u. e.
a. b. i. l. l. o. t. i. m. e. q. u. a. n. d. o. p. r. i. m. o. p. e. c.
c. a. r. e. p. o. t. u. i. t. A. u. t. s. i. c. a. b. i. n. i. t. i. o.
p. e. c. c. a. u. i. t. q. z. i. n. p. r. i. m. o. p. a. d. s. u. o.
m. a. n. s. i. t. p. s. e. u. e. r. a. n. s. B. e. a. n. d. u.
b. e. a. t. u. m. a. u. g. u. s. t. i. n. u. m. Ar. 93. E. t.
s. u. o. m. o. d. o. e. a. n. d. i. n. t. e. l. l. i. g. e. n. d. u.
e. s. t. i. l. l. u. d. s. c. r. i. p. t. u. r. e. d. y. a. b. o. l. u. s.
a. b. i. n. i. t. i. o. i. n. v. e. r. i. t. a. t. e. n. o. s. t. e. t. i. t.
S. a. l. u. e. t. p. s. e. u. e. r. a. n. d. o. i. n. e. a.
i. n. q. u. a. a. r. e. a. t. u. s. f. u. i. t. a. t. i. n. i. o. c. e.
i. n. q. u. a. a. r. e. a. t. u. s. f. u. i. t. a. t. i. n. i. o. c. e.

Quod dyabolus? **29** **aa.** **Ibid**
i. n. p. r. i. m. a. p. i. o. s. u. e. a. r. e. a. t. i. o. n. i. s. b. n.
d. i. l. e. x. i. t. d. e. u. m. a. r. e. a. t. o. r. e. s. u. u. m.
i. n. q. u. i. t. u. i. n. e. o. o. r. i. g. i. n. e. o. r. i. g. o. o. m.
n. i. s. n. a. t. u. r. a. l. i. s. b. o. n. i. S. z. n. o. n.
u. t. e. o. b. i. n. s. u. p. n. a. t. u. r. a. l. i. s. h. a.

bitudinis. Ar. 93, **29** **30**

Quod dyabolus? habuit i
p. r. i. n. a. p. i. o. s. u. e. a. r. e. a. t. i. o. n. i. s. m. o. t. u.
v. o. l. u. n. t. a. t. i. s. s. i. a. u. t. e. t. i. n. t. e. l. l. e. s.
S. z. n. o. n. q. u. i. d. e. a. d. p. e. c. c. a. n. d. u. m.

Quod dyabolus? **31** **Ar. 93.**
n. o. n. h. a. b. e. t. v. e. r. a. a. s. e. i. p. o. s. e. d.
a. d. e. o. E. t. s. i. c. d. i. a. t. l. o. q. u. i. m. e.
d. a. a. u. m. e. t. m. e. n. d. a. x. a. b. i. n. i. t. i. o.

Quod demonis **32** **Ar. 93.**
a. r. b. i. t. r. i. u. m. n. o. n. e. s. t. v. e. r. i. t. i. b. i. l. e. i.
b. o. n. u. m. V. n. d. e. e. t. d. i. a. t. i. n. e. v. a. n.
g. e. l. i. o. I. b. i. d. h. y. i. n. s. u. p. p. l. i. c. a. u.
e. t. e. r. n. u. m. Ar. 92. **33**

Quod dyabolus? non p. t.
p. r. o. p. r. i. e. l. o. q. u. e. n. d. o. i. n. s. e. a. d.
p. a. m. r. e. g. n. o. s. c. e. r. e. H. o. c. e. s. t. i.
t. a. m. q. u. i. a. l. i. p. a. v. e. l. p. e. c. c. a. t. u. m. s. u.
u. m. a. p. p. r. e. h. e. n. d. e. C. u. i. a. i. h. o. c.
p. a. n. e. t. a. d. l. i. b. e. r. t. a. t. e. a. r. b. i. t. r. i. y.
q. u. a. i. p. e. t. a. r. e. t. Ar. 92. **34.**

Quod dyabolus? non est
c. a. p. a. x. i. l. l. u. m. i. n. a. t. o. r. i. s. s. p. i. r. i. t. u. a.
l. i. s. a. l. u. t. e. i. n. a. r. e. a. t. a. q. u. e. d. e. y.
e. s. t. p. r. o. p. t. e. r. e. i. u. s. i. p. e. t. u. a. m. c. a.
r. e. n. a. a. m. e. t. p. r. i. u. a. t. i. o. n. e. g. r. e.
s. p. i. u. a. l. i. s. L. i. c. e. t. l. u. m. i. n. e. n. a. t. u. r. a.
l. i. b. e. n. e. m. a. g. i. s. i. l. l. u. s. t. r. e. t. u. r.
q. u. a. n. i. m. a. h. o. m. i. n. i. s. Ar. 92.

Quod dyabolus? non **35.**
p. o. t. e. s. t. s. e. f. l. e. c. t. e. r. e. a. s. t. a. t. u. s. u. o.
m. a. l. o. S. i. a. u. t. n. e. c. e. b. r. i. u. s. a. m. a.
l. o. q. d. i. p. s. e. f. e. a. t. Ar. 92. **36.**

Quod dyabolus non obstā
t. e. m. a. l. o. s. u. o. p. l. i. b. e. r. u. m. s. u. u. m.
a. r. b. i. t. r. i. u. m. p. o. t. e. s. t. b. e. n. e. f. e. r. r. i.
i. n. o. m. n. i. e. s. i. b. i. q. u. a. n. t. u. r. a. l. e. S. z.
i. n. s. u. p. n. a. t. u. r. a. l. e. e. t. g. r. a. t. u. i. t. u. m.
n. o. n. p. o. t. e. s. t. f. e. r. r. i. Ar. 92. **37.**

Quod dyabolus? intelligit
b. e. n. e. b. o. n. u. m. d. i. u. i. n. u. m. u. t. e. s. t.

fons omnis naturalis boni.
 Et non ut est principium
 et fons boni gratuiti. Ar. 92.

Quod dyabolus non est
 ablata sua naturalis pro-
 prietas agnoscendi propt
 patrem suum. Et data sibi na-
 turalia in eo manent in te
 et splendidissima secundum dy-
 onisium. Ar. 94. 39.

Quod dyabolus non ig-
 norat intermiabilitatem sup-
 pliam sui. Et hoc ad augmen-
 tum misericordie sue. Dicit feli-
 cibus ad augmentum sue feli-
 citatis est perpetua securitas
 glorie sue. Ar. 94. 30.

Quod dyabolus circa ef-
 fecum passionis domini potuit
 errare. Quia passio dominica
 erat de supernaturali agnitione
 sibi non data. Ar. 94. 21.

Quod dyabolus bene ag-
 noscat se actus patris impe-
 trasse. Unde et vermis con-
 saenae est in patris eius in
 augmentum penae eorum. Sed
 non tamen sentit peccatum
 suum ut sibi peccatum esse
 cum immutatio voluntatis
 sue quod est proprie culpam
 recognoscere. Quia hoc
 duntaxat spectat ad muta-
 bilitatem liberi arbitrii qua
 ipsi carent. Ar. 94. 22.

Quod dyabolus quantum est
 ex suo libero arbitrio cupit
 nisi malum agere. Et tamen
 actiones sue naturales ut
 huiusmodi sunt. prout dicit bo-
 ne. Quia sunt proprie lo-

quendo. actiones dei naturam
 instituentis. Ar. 94. 23.

Quod demones non prout
 futura prenoscere ex seipsis.
 Et hoc solus est dei. Sed
 ex causis sibi notis possunt
 quicquid futura contingencia pre-
 noscere vel etiam natum quicquid
 futura secundum ordinem na-
 ture. Ar. 96. 24.

Quod demones sicut quicquid
 fallunt ita et quicquid falluntur.
 Exempli gratia ut cum virtute
 diuina que est illimitata
 fit aliquid preter solitum aut sum-
 nature. Ar. 96. 25.

Quod demones quicquid pronu-
 nant futura etiam ex revela-
 tione bonorum spirituum procedunt
 te ex deo. Quandoque autem ex
 causis intrinsecis naturaliter
 agnitis sibi secundum com-
 mune nature aut sum siue
 ordine ut dictum est. Quia
 doque vero ex suo libero ma-
 licioso arbitrio ad deapiedum.

Quod demones non prout determinate et certi-
 tudinaliter cogitationes et
 cordis et voluntates huma-
 nas agnoscere. Et solus de-
 us hoc potest scrutans corda
 et probans renes. Et ipse
 met homo cogitans et vo-

Quod demones bene possunt per aliqua
 signa corporalia coniectu-
 rare de cogitationibus et vo-
 luntatibus hominum. Prout et subtili-
 us et certius hoc prout quod homi-
 nes. Quia omnis immutati-

ones corporales cordis melius
norunt: q̄ quicūq; homo sub
tilis. Ar. 98. **23.**

Quod dyabolus: non potest
voluntatem hominis moue
re: s; solus deus: cuius ordi
nationi immediate subiacet. Ar.

Quod demon: et si **29** | **98.**
agnoscat bene aliquas causas
cogitationū nostrarū: non ta
men om̄s. Quia non agnos
cat: motū voluntatis. Ar. 98.

Quod demones: non **40.**
p̄nt transformare corpa. n̄t
formalizatōe vera: sed tan
tū secundū apparenā. Sic
beatus auḡ. dicit in libro de
auitate dei: de soays vltis.
Et arte magica: videbant
hoies mutare i bestias. Ar. 98.
Deus enī: non ordinauit si
eri debere transformatōes
formales realiter: a demo
nibus. Et sic: ad eas non
p̄nt. Ibidem. **41.**

Quod demones: possunt
bene applicare actua effec
tibus. quos intendunt: et
sic mirabiles effectus: scam
dum fantastiam apparen
tiam et illusionē pducere.

Quod demō: **42** | **Ar. 98.**
non conuertit uxorem loth
in statuā: sua propria vir
tute. Aut ex potestate ppria:
s; dūtaxat: sicut instrumē
tum diuine volūtatis. P̄ha
entis: illā quersionem in
statuam. Ar. 98. **43**

Quod demones: faciētes
mirabilia p magos: non

faciunt ea supra naturalē
ordinem: licet nobis igno
tū et insuetū. Salicet: appli
cando actua passius: e su
pra hoim apprehensionem
et facultatem. Ar. 98. Demo
nes autē secundū beatū au
gustinū colligunt diuersa
semia: ad diuersos et vari
os effectus exhibendos. Nos
autē etiā demones: subtili
virtute causarū naturalium
et effectuum: q̄ hoies. Sciūt
quoq; demones: celerius
opari: q̄ hoies. Et actua
naturalia q̄ assumūt ut in
strumēta: norūt etiā ad
maiores effectus extendere:
q̄ homines. Etiā ibid. **44**

Quod demonis malū:
secundū beatū augustinū:
serpit p om̄s aditus sensua
les. Dat se figuris: admo
dat coloribus: adheret so
nis: odoribus se subiacet: in
fundit se saporibus. Unde
et arte demonū: sensus p̄nt
deipi: et secundū apparen
tiam solam: p̄nt videri ho
ies i bestias transmūtari. Ar.

Quod dēones: **44** | **100.**
ostendūt bñ hominibus quāq;
aliqua secundū rei veritate,
p amūstrationē seminū. ex
causis naturalibus: sed plu
ra tamē faciūt: secundū so
lam appenā. Ar. 100. **46**

Quod demones: licet non
possint aliquā nouā formā
in organa sensuum imprimē:
tamē in eis cōseruatas formas:

bene possunt suis opatioib9
adaptare aliquatenus. Ar. 100.

Quod demones? 16. **Con.**
loquendo secundū virtutē na-
turalem? de q̄ possunt eadē?
q̄ et boni angeli. Quia ip̄oz?
est eadē natura q̄is. Ar. 101.
Deus autē? est de vsu virtu-
tis? secundū bonitatē et ma-
litiā. Ibidem. 14.

Quod demones? querunt
nisi bona hominū impedi-
re? ex sua malitiā. **De** con-
trario boni angeli? ex caritate
sua? nitūt? homines adiu-
uare? atq; ad agnitionē veri-
tudinis. Ar. 101. Lumen quoq;
bonoz angeloz potest q̄for-
tare lumen intellectuāle hūa-
nū? ad p̄fectius iudiciū.

Quod demones p̄nt. 18. **Ibid**
sicut et boni angeli? aliqua-
liter intellectu hūmanū
mutare? secundū sp̄s intel-
ligibiles? ad intelligendū a-
liquaten9. Non quidē nouas
species infundendo. vel influ-
endo i intellectu? s; quedam
signa exteius exhibendo? ad
mutandū intellectu? ad in-
telligendum. Sed in hoc est
dīa demonū? et bonoz spi-
rituū. Quia? demones sp̄-
tendunt ad malū? et ad de-
piendū. Boni vero sp̄s ad
bonū? ad q̄solandū? et ad
auxiliandū. Ar. 101. 19

Quod demones secundū be-
atū augustinū? p̄nt imple-
re quibusdā nebulis. omis
meatus intelligentiē? p̄ q̄s

radius mentis. solet lumen
rationis pandere. Ar. 101.
Et sic duat p̄ apprehensā q̄n-
q; hoīes ad supbiā? aut ad
alia p̄tā? aut duat hominē
in dubitationē? quā soluere
nesat. Et q̄sequenter etiā in
errorem? vel etiā impedit
agnitionē veritatis. Ar. 101.

Quod demones? non p̄nt
p̄mouē? corpora celestia
Quia corpora celestia? ex-
citant virtutē naturalem de-
monū. Aut ex dāpnatione
culpe eoz? hoc eis nō q̄pe-
tit. Ar. 99. 6.

Quod sicut corpora mouē-
tur localiter ab hominibus
violente? ita etiā nō incon-
grue p̄nt diū moueri loca-
liter. a demonibus? violēte

Quod demon? 2. Ar. 99.
et si potest mouere p̄tē ter-
re? non tamē sequitur?
q; potest mouere totā ter-
ram. Quia? a p̄portione
minoris inequalitatis? nō
fit actio. **De** ad motū faaen-
dum? requirit? debita pro-
portio? mouētis ad mobile.
P̄mo si dyabolus poss; mo-
uere totā terrā? posset et
ordinē elementoz mūdi?
p̄mutare. Et nō potest q̄-
petere? creaturē. **De** quos-
dam angelos deus bene p̄-
fecit ubi hūc terrestri? sin-
gulos secundū p̄portionem
sue nature? et hoc ex ordi-
ne sue nature secundū quos-
dam. **De** secundū alios autem

ex pena p^{ca} : q^z detrusi sunt
de celestibus sedibus. Ar. 99.

Quod demones? sc^o d^o 63
beatu aug^m sup genesim?
non erat presu sui casus. Ar
99. *De Directione. Ca. 38.*

Quod dirigere *Assiduo.*
sc^o d^o aristotalem?
id est recte agere? vno modo
attingit. Sali^oet? p obseruan
tia? omniu aramstaazum.
peccare vero? multis modis
attingit. Sali^oet p omissione?
cuiuslibz aramstaazie debite.
ad bonu virtutis. Sed ethi?
Ar. 9. *De D^{ca}. Cap. 39. Con. 1.*

Quod differētia est inter
nescientia? ignorātia?
et erroze. Ar. 2e et 19. Et ead?
inter heresim. Ibidem? ar.
19. Presaenaa enū? dicit simpli
tem nō sciaā. Et bene ē ead?
in angelis bonus? sc^o d^o d^o
beatum dyomisū. Ignorātia
at dicit prauationem sciaē?
quā quis nat^o est habere. Er
ror vero? ē approbantis falsa
properis. De heresi quoq?
patebit infra. *z*

Quod d^{ca} est inter surrepti
onē et ofensum. Ar. 29. Sur
reptio enū? precedit rationis
deliberationē? quā sequi hz
ofensus. Ibidem. *z*

Quod differūt odiū et iūdi
a. stricte loquendo. S^{ca} odiū?
proprie loquendo? non fauz
bono alterius. Et inuidia? nō
fauet glorie et excellētie alte
rius. Ar. 6n. *z*

Quod que spē d^{ca}nt? in infini

tum differunt. Cuius ratio ē
Quia nulla species? potest
attingere pfectionē alterius
speciei. Ar. 13. *z*

Quod odium et ira? differt
multipliciter. Ar. 16. Et infei^o
de isto bene patebit. *De dis
pensatione. Ca. 20. Con. 1.*

Quod dispensare p^o de?
in preceptis 2^e tabule
p que? homo imediate ordi
nat? ad proximu. S^z in pre
ceptis prime tabule non sit.
Quia impossibile ē? q^z deus
neget seipsum. aut fauat ho
mines? auertere ipsos a se.
p precepta at prime tabule?
homo imediate ordinat? ad
deum. Ar. 18. *De Deformita*

Quod te peccati *Ca. 21. 1*
homo peccans? licz de
formitate peccati non velit
p se vt huiusmodi? tamen
vult et eligit potius deformati
tate peccati manere? q^z velit
ab illiato sibi plqato cessare.
Et ergo deformitas? aliquo
modo cadit sub voluntate?
peccatis. Sali^oet? inq^zntū ar
ripit? deformitas? p^{ca} mō
dō. Appetitu sensitivo? cū su
a passione predomināte? et
sic peccat? Ar. 19. *z*

Quod deformitas p^{ca}? nul
lo mō cadit sub voluntate
diuina. Quia deformitas?
p^{ca}? surgit ex hoc? q^z liber
arbitriu recedit a voluntate
diuina. Deus at? nō p^o rec
de a sua voluntate? que ē ip
semet. Et h^ostat? q^z non p^o

recedere? a seipso. Ar. 19. *De
desperatioe Cap. 22. Consi*

Quod desperandū est de
nemine? q̄ diu fue
rit in via? siue? in vita pre
sentī. Ar. 22. *De diebus āno
22 mōꝝ Cap. 23. Consi*

Quod dies ānoꝝ nro
22? consistunt in septu
aginta annis. Et at̄ primū
ita diu vixerit? virtute di
uina sic actū est. Ar. eo. *De
dampnatis. Cap. 24. Con.*

Quod dampnati? puni
unt? Non. q̄ non
habent gratiam quā dñs
h̄ dare? s̄ p̄ adherens p̄s?
quo grāa sunt p̄uati. Ar.
De delibeatoe ca. 25. i. 25.

Quod deliberatio? est
quedam disarsio?
et imobilis q̄sideatio. Ar. 4.

Quod deliberare? est
actus rationis. Non tamen
ratio? in q̄ actu suo? est sp̄
deliberata. Exempli grāa.
vt si ratio subito apprehēdat
ēē impossibile? deum? esse
trīnū et vñū. Ar. 4. Nec est
p̄tīm mortale hoc apphen
dere? anteq̄ ratio aduer
tat hoc sentimētū? ēē q̄tra
fidē et contra deū. Et velit
ei? nichilo? q̄tra fidē et q̄tra
deum q̄stant adherere. Vel
voluerit? in fide hesitare. *De
decessu. Cap. 26. Consi*

Quod decedere aliquē
cū p̄o originali. s̄l
et cū p̄o veniali? sine mor
tali? non est possibile. Ar. 44.

Et ratio est. Quia non con
tingit venialiter peccare?
ante vsum rationis. Quo ad
epto? statim tenet? homo in
quantū in se est? querere
suā salutem. Et faciens?
statim q̄sequitur gratiam?
qua imūus sit ab originali
p̄regligens vero? statim cō
trahit peccatū actuale. siue
proprium peccatū mortale?
et sic nō q̄tingit decedere.
cum p̄o originali simul et
cū veniali? sine p̄o morta
li actuale. *De discordia Cap.*

Quod discordia 28. Con.
filia uianus glorie?
surgit ex hoc? q̄ quis osten
tans se nō esse minore ali
o? nō q̄cordat volūtate su
am? volūtati melioris. Ar.
61. *De deuotōe Cap. 29. 29.*

Quod deuotio hoīs?
est a deo. Et tamen
indeuotio? imputat? homi
ni ad peccatū? inquantum
homo se non disponit ad de
uotionē. Aut ei prestat? im
pedimentū. *De delectatoe*

Quod Cap. 29. Con. i.
delectatio in ope bo
no? que est signum habi
tus virtuosī? non cadit s̄
precepto. Et suffiat de ra
tione precepti? ut quis de
ū diligat. Nec tamē hic a
mor? est omnino ex p̄s de
lectationis. Ar. 21. In autem
q̄cordat? q̄ religiosus nō
tenet? esse p̄fūs? s̄ tendē
ad p̄fōnē. *2*

Quod delectatio gaudia et voluntas. supare possunt omnem rationem. Ar. li. 3

Quod delectatio venerorum. secundum philosophum inter corporales delectationes. est maxima. Ar. 89. De delectationibus virtuosorum. sunt simpliciter delectationes. Probo est. Et hoc ideo. quod nullam habent rationem annexam. De teste aristoteli. omne animal. per concupiscentiam trahitur.

Quod delectatio venerorum. est finis luxurie. Ar. 89. Et sciendum quod potentie superiores anime. puta ratio et voluntas. necessario deordinantur. quoniam potentia anime vehementer versatur circa potentias inferiores sensiuas. Sicut in luxuria contingit. Et hinc est. Certas mentis. eadem ponit. filia luxurie. Ar. 89. ut sup. *De Dispositione. Cap. 10. Con. 1.*

Quod in inferiori parte anime existens. disponere potest ad superiores partes anime. Exempli gratia. Sicut bonitas ymaginationis. disponit ad scientiam. Et humilitas. eadem disponit ad sapientiam. Ar. 61. *De esse. Ca. 4. Con. 1.*

Quod esse. habet maxime rationem appetibilem. et per consequens habet rationem boni. Ar. 1. In cuius signum. unumquodque ens. nititur se in esse conferuare. fugitque nocuum. *Ibidem. 2.*

Quod ens per essentiam. tantum unum est. scilicet primum ens. deus. Cetera autem alia a primo ente. habent esse per participationem. a primo ente et non per se. Ar. 19. *De errore. Cap. 12. Con. 1.*

Quod error. est ipsius approbantis. falsum pro vero. Exempli gratia. Ut si quis per necessitatem. approbat falsum pro vero. errare dicitur. Ar. 22. et 19.

Quod error ex presumptione procedens. habet maxime festum. rationem peccati. Et maxime in his. in quibus periculum vertitur. Ar. 19.

Quod errare non contingit. circa uniuersalia principia iuris naturalis. De circa particularia eligibilia. contingit sepe. errare. Exempli gratia. Nemo adeo est malus. qui per se primo vult malum. per errorem. Quia. illi fundere. sus renuunt. cum bonum sit obiectum voluntatis. Sed tamen circa particularia eligibilia. contingit sepe errare. per varias causas mouentes vel insurgentes. Unde apte aristoteles. Lex in uniuersali dat. prefectus autem. de particularibus iudicat defectibus. Ad quos. si iudicandos. sepe amare odire et cetera inmoda. sunt annexa. *De ebrietate. Ca. 13. Et 1.*

Quod ebrietas faciens hominum. meretur duplicem

maledāonem. Et facit duo
pāā. Sz tamen in hominadi
o! minus bene peccat! q
si sobrius occideret. Ar. 21 et

Quod ebrietas. 2. 12A.
assidua! qua quis non au
rat se quertere in deum!
ē peccatū mortale. Ar. 41.

Quod ebrietas! obumbrat
rationē! au9 ē peccatū pro
hibere. Et sic ebrietas! p
remotionē prohibentis. est
bene fons omnium pāoz!
sed non omnia illa vicia!
tendunt tamē ad eundem
finem! ad quem! vadit e
brietas. Et sic ebrietas! est
ipeccale capitale pām. Ar. 81.

Quod esau! concupuit
mordinate abū! tamq̄ sine
p̄ quem. vendens p̄ vilem
abum! sua p̄mogenita. Et
sic propheta9 dicit! Ar. 83. 1

Quod ebrietas sensus irra
tionalitatis! est filia gula
proveniens ex deoordinatoe
rationis! p̄ deliciaones gu
losas cibi et potus. Ar. 81.

De electione. Cap. 10. Con. 1.

Quod electio humana!
non est bene libera
respāi ultimi finis! puta
eterne beatitudinis scādu
rationē ultimi finis. Quia
om̄s homines! volunt esse
beati. Et nemo est! qui non
appetat suā beatitudinē. tā
q̄ pro ultimo fine. Sz respāi
actūū humanoz! electio hu
mana ē libera! ad ordinan
dum illos in bonū vel in

malū.

Quod elāo expiendi. in a
dam prothoplasto sicut si
bi mulier impresserat! e
rat primū peccatū ipsius
ade! quo saluz supbiuit 9
deum. Volendo expiri! qd
sibi a deo erat prohibitum.

De excellētia. Cap. 11. Con. 1.

Quod excellētia! oīs
homo naturaliter ap
petit. Si quis ergo eam ap
petat nisi secundum regulā
rationis diuinitus informa
te! rectus et virtuosus est
appetitus! p̄tinet ad virtu
tem magnanimitatis. Si
quis vero in se delectus ren
nuit excellētia! est viciū
defectus! qd dicit! pusillai
mitas. Si quis vero appetat
excellētia p̄ sup̄abundan
tia! 9 regulam rationis di
uinitus informate! est vici
ū sup̄abundantie! voca
tū sup̄bia.

Quod excellētia! que est
obiectū sup̄bie! potest p̄tine
ad irascibilem. concupiscibilem
et voluntatē. Ar. 61. **De ex**

ausatio. Cap. 12. Con. 1.

Quod exausat! puer
a pāo mortali! et etiā a
pāo veniali! qd dicit! ad au
nos discretionis non puen
rit. Ar. 46

Quod exausare se a pāo!
qd quis habz! est sup̄bie.
Et p̄tinet ad illam speciem!
qua quis iactat se habere
qd non habet. Ar. 62. Et sic

o modo? tendere in aliquid? qd est supra se. Ibid. *De euagatione mentis. Ca. 11. Con.*

Quod euagatio mentis circa illiata? scilicet que est filia quondam? surgit ex hoc. Nam qd non libet & vacare spūalibus et diuinis? cogit? animum? vitendere transitoris et vanis et carnalibus? *Ar. 12. De educatōe prolis.*

Quod *Cap. 12. Con.* Educatio prolis in specie humana? primū ptinet ad mōres. Quantū? ad infantilem etatem. Et postea ad p̄ces? instruendo et thesaurizando ei? in tō vita. *Ar. 86. De fomite. Cap. 19. Con. i.*

Quod fomies? est primum capium culpaz. Sed culpa? est quid malum in actu. *Ar. 9. 2.*

Quod fomies? est habitu alis conap̄ia? non actualis.

Quod fomies. *3. Ar. 6.* que dicit? pronitas ad malum? non sequit? naturā ab initio? que bona erat. S; corruptionē nature? q̄ est ex culpa. *Ar. 11. 2.*

Quod fomies? potest per gratiam om̄ino tolli. S; bonū nature primitus datum a deo? non potest p̄ peccatū omnino consumi. S; potest bene diminui? obliquari seu trahuari. *Ar. 11. Nec vero dāpnatus? omnino deest? & abilitas naturalis? ad bonū*

Quod fomies p̄t? *1. Ibid.*

non erat in angelo peccāte? S; sua mera voluntate peccauit. *Ar. 91. De fine. Cap. 60.*

Quod *Consideratō. i.* finis? est prima p̄m i intentione? et vltimum in executione. Exempli grā. Felicitas que est finis virtutum. ante virtutes intenditur? S; post virtutes acquiritur? vltimo acquiritur? *Ar. 8.*

Quod duplex potest *2.* distingui finis? scilicet vltimatus et non vltimatus. Vltimatus autem? est finalior? nō ordinatus in vltiorē aliū finē. Ut est eterna beatitudo vel felicitas? respectū virtutū. Quia? virtutes appetunt? vltimate? p̄ eternam beatitudinē consequendā. vltimata et finalissima intentōe. Et fortit? finis vltimatus. bene diuersa nomina? exempli grā? ut dicitur finis p̄ quem. quādoq;? dicit? eam finis remotus vel remotissimus? vel finalissimus. De quo dictū est in cōsideratōe prima precedenti? q̄ est in executione posterior? sed in intentione prior. Dicitur videmus in omnibus opariis? q̄ primo statuunt sibi temp̄ aliquē finem. p̄ quem vult operari? et postea ordinant media? ad illum finē pueniendi. S; potest contingere? q̄ oparius statuatur vlt̄ p̄stituat sibi plures fines?

propter quos. **S**z quando
ita contigit? vnus illoz
finium. est tamē finalissim⁹
et hic dicitur? vltimatus. De
quo dicitur est. Et om̄s alij fi
ues? dicuntur? fines ad quem
non vltimati? aut mediati
vel propinqui. **E**xempli gr̄a
a. Tutor sicut calauū. pro pri
mo et propinquiori fine. ut
habeat calauū. deinde pro
remotiori fine. ut habitum
calauū vendat? et inde?
pretium laboris conquirit.
Dem̄ps autem? ut de pre
tio acquisito? domui sue in
necessarijs prouideat. De
mū vero? ut domus prou
sa. deo fideliter seruiat. Et
finalissime et vltimate? ut
domus sua fideliter deo ser
uiens? p̄ m̄iam dei ad eter
nā beatitudinē pueniat.
Ere? quomō bene dictū est?
q̄ duplex potest esse finis.
salicet vltimatus et non vl
timatus. **S**z hoc sciendū est.
q̄ q̄n finis vltimatus ē bon⁹?
omnes fines p̄euy in eum
ordinati? etiā boni et me
ritori sunt. **A**r. 9. **3**
Quod finis habet se in
practias? sicut principia ī
speculabilibus. Quia? fi
nis est principū in practias?
ut p̄z ex dicitur. **A**r. 30. Sicut
ergo grauissime errat in
speculabilibus? qui errat
in principijs? sic grauissime
errat in practias moralib⁹?

qui errat in fine. seu in rati
oue finis. **Q**ue est esse quid
optimū? pulcherrimū delect
tabilissimū? et stabilissimū.
Exempli gr̄a. **V**t in illo?
qui putat voluptatē seculi?
esse quid optimū? **S**ic ho
uorem mundi? aut quid ali
ud mundiale. **A**r. 30. **2**
Quod finis humanarū ac
tionū? est et debet eē caritas
dei et proximi? et vltimate?
beatifica visio. que ē eterna
beatitudo. **A**r. 21 et 22. **I**n au
contrariū qui fererit? exclu
dit caritatem? et peccat. **1**
Quod fine p̄ que existente
malo? quem quis sibi pre
figere posset? omnia media
que in illum finē ordināt?
malū? etiā mala sunt.
Ar. 30. **L**oquendo de illis me
dyb? que ex fine sortiunt?
rationē malicie vel bonita
tis. **V**t sunt studia? tenden
tia in prauos fines. **6**
Quod bene est nisi vnus
omnibus. et vltimatus finis
omnium virtutū? salicet
eterna beatitudo? **S**z tamē
singularū virtutū sunt etiā
fines proprii? p̄ quos distin
gūt? **S**ic etiā omnium vi
aorū. est vnus q̄is finis vl
timatus? salicet proprium
q̄modū vel bonū? inquan
tū inordinate appetit? **9**
legem diuinā. **E**t nichilo?
singula viua habent suos
fines proprios? p̄ quos ab

in uicem distinguunt? Ar. 19
Quod finis? est principū
 in opatiuis. secundū phm
 Ar. 39. Quisquis eī opat?
 opat? inapiendo a fine sibi
 prestituto. Tamq̄ a prima
 pio? ad illum finem osequē
 dū? preuiso. Et sic habet lo
 cum qd̄ dicitur? q̄ oīa fiunt
 p̄ finem. *De finio. Cap. 6.*

Quod actus finis?
 auersionis in p̄o?
 est in se finitus. et finibilis.
 Et sic p̄m secundū se? est
 finitum. Et habet habitudi
 nē. contra bonū infinitum?
 vñ et post hanc vitā mise
 rationis? punit? pena infi
 nita. Ar. 12. *De furto. Cap. 62.*

Quod furtū? *con. 1.*
 in re maiori ē mai9?
 q̄ in re pua. Et causa ē. Qui
 a plus opponit? equitati
 iusticie. Ar. 12. *2.*

Quod furtū? tollit quicquid
 societatis humane. Et sic con
 trariat? caritati. p̄mi. Ar. 21.

Quod furtū faciens. *3.*
 intentione et voluntate me
 chandi? potius habet dia
 melius? q̄ fur. Licet? tamē
 etiam fur? censend9 ē. Et
 ratio est. Quia intentio iudi
 cat hominē? secundū habi
 tum sue processionis. Ar. 19.

Quod furtū? ex genere *3.*
 suo ē p̄m mortale. Tamē
 p̄ imp̄sionē actus. ex pte ob
 iecti adeo pui. non reputa
 bilis valoris? non ē p̄m
 mortale. Exempli gratia.

Et si quis fureret? spū de
 agro alterius. Ar. 61. *2.*

Quod furtū? ideo mortale
 p̄m est. Quia? p̄ ipsum
 subtrahunt? bona exteio
 ra? q̄e requirūt? ad vitā
 hominis sustinēdam. Licet
 hominidū. sit bene q̄uius
 mortale p̄m? p̄ qd̄ vitā
 hominis oīo tollit? *4.*

Quod furtū? nō fecerunt
 filij isrl? deportando vasa
 egyptior. Quia res ille q̄s
 deportauerant? transierūt
 in dominū eoz? auctorida
 te eius? qui est domin9 oīm.
 Et mandauit? sic fieri. Ar
 31. *De filijs et filiabus. Cap.*

Quod filius *62. con. 1.*
 dyaboli quis effiat?
 quando peccat. Quia p̄mi
 tat? eum? qui prius pecca
 uerat? et peccando dyabo
 lus factus est. Ar. 22. *2.*

Quod filie vane glorie?
 sunt. Inobediencia iactan
 tia p̄potentis? ostentio. p̄i
 nacia. discordia. et nouita
 tum presumptio. Ar. 62. Qui
 a oīa ista vitia? ad eundem
 finē et ostentationē proprie
 excellencie tendunt? et ori
 unt? ex vana gloria sicut
 ex matre? siue? sicut ex ca
 pite. *Ibidē.* filie quoq̄? se
 pe duant in cognitionem
 matris. *3.*

Quod filie ire sunt sex?
 secundū beatū augm. *3.* Vali
 cet? indignatio. timor me
 us? clamor rixa? ḡtumelia.

et blasphemica. **Ar. 11.** Exē-
plum de clamore: ut racha.
Que est ofusa loquutio et inter-
lectio: indicans q̄motionem
animi. **Exemplū** autē de ḡ-
tumelia: ut dicendo fatue.
Ibid. In rixa vero: viduunt
t̄ omnia ofequētia viaa. **Ut**
homiadia et huiusmodi: eadē
Quod filie gule? **2.** **Ibid.**
sunt viaa: que sequunt̄: ex i-
moderata ḡcipia delat̄hoīs.
que est in abis. **Ut** imundicia
sue pollutio corporis: que
faciliter sequitur: ex sumpti-
one nimy abi et potus. **Ebe-**
tudo sensus circa intelligen-
dam: inepta leticia. multi-
loquū: sacrilitas vel iocū-
litas in exterioribus gestib⁹:
proueniens ex deficiē ratiois.
sue ex ablatione gubernā-
cili ratiois. **Ar. 81.** **1**
Quod filie luxurie: sunt
hee octo. **Ceatas** mentis: in-
ofiderentio. inostanda prea-
pitatio: amor sui. odiū dei:
affectus presentis seadi: et
desp̄atio futuri seadi. **Ar. 89**
Et qualiter ibidem. **6**
Quod filie auaricie: sunt p̄-
ditio. fraus. fallana. p̄urū:
inquietudo. s. ex sollicitudib⁹
et curis violētie a mūdi:
et contra mīam: obduatio.
Saluet! ne rebus suis: alia
i misericorditer subueniat.
Ar. 80. **Proditio** at̄: erat in
iuda. **Fallana** ē in verbis:
et fraus in ope. **Ibid.** **1**
Quod filie inuidie: sunt

detractio susurratio. odiū
volendi simpliciter malum:
exultatio in aduersis: et af-
flicto in prosperis. **Ar. 68.** **3**
Quod filie acicie: sunt ut
supra: de acidia ofiderenti-
one nona. **Saluet** euagatio
mentis sarca illiata: despa-
tio pusillitas: rancor con-
tra prelatos ad meliora pro-
uocantes: et malicia que ē
tedū. et abhominatio boni
spūalis. **Ar. 12.** **De forma ho-**
Quod minus. **Ca. 62. 1. 1.**
Forma hominis: est aīa
incorruptibilis. **Ar. 21.** **Et** cor-
pus: est materia eius. **Cui**
a homo: est op̄positus ex cor-
pe et aīa. tamq̄ ex materia
et forma. **De feruore 1. 1.**
Quod duplex **Ca. 1. 1.**
potest distingu: fer-
uor caritatis. **Saluet** essen-
tialis: et acidental̄. **Essen-**
tialis quippe feruor caritatis:
est inclinatio vel intentio a-
mantis in amatiū. **Et** est i-
bene: sine redundancia in
vires inferiores sensitiuas.
Acidental̄ vero feruor:
est secūdu motū dilāonis.
redundantē in vires infe-
riores sensitiuas. **Saluet!**
non solum in cor: sed etiam
ut caro exultz in deum. **Et**
iste secūdu feruor caritatis:
non est de nātate salutis:
sicut prim⁹ **Et** impeditur
bene a p̄o viciāli: s̄ non p̄-
mus: qui ē caritati essen-
tialis. **Ar. 28.** **2**

Quod feruor caritatis? bene tripliciter potest in nobis oriri: vel ex caritate, sicut vno modo: ex quodam diuino instinctu superiori. Secundo autem modo: ex aliquo habitu inclinante ad feruorem. Tertio vero modo: ex aliqua ratione demonstrante. Et omnibus hijs tribus modis? sacramenta noue legis prout in nobis exaltare feruorem? si ratio consideret ea sicut salutares medicinas: in quibus deus feruere operatur? et offert gratiam. Ar. 48. 3.

Quod excellens feruor caritatis? potest extinguere in nobis omnem penam: pro peccatis debitam. Ar. 18. De for-

nicatione. Cap. 69. Co. i.
Quod fornicatio simplex? est peccatum mortale. Et reducit ad illud preceptum: non mechaberis. Ar. 83. 2.

Quod fornicatio simplex? est luxuria soluta aut soluta. Ar. 88. Adulterium vero? est luxuria cum persona: alteri et matrimonialiter coniuncta.

Quod fornicatio osee prophete? non erat mala: propter preceptum domini. In eius potestate: sunt omnia posita. Dicit nec furtum filiorum israel: factum egyptijs? ex precepto dei. malum fuit. Ar. 86. In preceptis autem 2. tabule? bene habet et potest deus dispensare: ut dictum est in precedentibus. De familiaitate. Ca. 69. Co.

Quod familiaitate con-

trahere aliquo modo autem diabolus? semper peccatum. Ar. 11. De fictione. Cap. 69. Con. 1.

Quod fictio? tenet se ad superbiam. Quia ad hoc fit fictio: ut excellētia preminuat. Ar. 61. De futuro.

Quod? Cap. 10. Con. i.
Quod futura prenoscere in scriptis? proprie est solus dei: iuxta illud psalme prophete amittente nobis que ventura sunt et dicemus? quod deus estis. Solus enim intuitus diuinus suffert? in omnia: sicut unum quodque est: sicut vel erit in tempore suo. Sed omnis alia cognitio siue angelica siue humana? subiacet tempori: aut temporum differentiis. Ar. 96. Et secundu[m] istud debet intelligi illud dictum damasceni dicitur? nec homines nec demones prenoscent futura: sed solus deus. Ibidem. 2.

Quod futura prenoscere bene prout demones. in suis et causis? quia secundu[m] possibilitate? quandoque secundu[m] contingencia? quandoque eadem secundu[m] aliquam necessitatem. et iuxta diuisiuitate? causarum. Immo et homines. eadem sic prenoscere prout futura? quoniam magis et demones homines possunt? qui altioris intellectus sunt: et subtiliores causarum scrutatores. Ar. 96.

Quod scire futurum? sua causa? nichil aliud est? quam ipsum scire secundum inclinationem

uem cause ad effectū. **I**z proprie scire futurū? est ipsum sic agnoscere? ut suo tempore? realem exhibeat presentiam. **Q**d est? solus dei. **Ar. 96. De gula. Cap. 11**

Quod **Con. 1.**
Gule viam non ē qñ quis par excedat metras necessitatis? credens sibi necessariū esse qd sumit. **Q**uia? gula non dicit immoderatā abī vel potus sup̄sionē? s; inordinatam gāpiscenciā abī vel potus. **Ar. 82. Immo!** in nullo excedere metras aliquantulū? est singularis auxilij diuini. **Ar. 82. 2.**

Quod gula? est inordinat⁹ appetitus edendi vel bibendi. **Exempli gratia.** **Q**uando gāpiscencia delatōniū? que est in abīs vel potib⁹? transcendit regulam de rationis. **Ar. 82. 3.**

Quod gula est p̄m mortale? quando quis a deo se subiat delatōnibus abī et potus? q̄ velit sue voluptati et gāpiscencie satisfacere? excluso timore dei? uibentis temperantiā? sc̄ndū regulam rōis. **E**t sic vult gsequenti mortaliter peccare. **Ar. 82. 2.**

Quod gula? opponit? tēp̄tatiōis? prout est arca delectatiōis abī et potus. **Ar. 82 et 86.** **H**ec est arca sup̄tionem abī et potus ut sic

absolute? nisi ex gsequenti? p̄ inordinatā e⁹ gāpiscenciā. **Ar. 82. Exempli gratia.** **G**ula? que est inordinatā gāpiscencia lauti abī? est bene peccatū? sed gmedere lauta abaria. nō est p̄m sc̄ndū beatum augustiniū. **Ar. 82. 1.**

Quod gula est peccatum mortale? quando quis ei intendit tamq̄ fini intento? preponendo eam deo. **Hec** autem? si quis nimū gāpiscat abum vel potum? atra tamen hoc q̄ nolit offendere deum? transgrediendo eius preceptū. **Ar. 82. 3.**

Exempli gratia. **G**ula est mortale peccatū? si quis sc̄euter? in corpore suo infert graue noamentū? nimis gmedendo? vel noaua sumendo? p̄ suā immoderatam abī gāpiscenciā. **Ibid.**

Quod gula sc̄ndū se ex genere suo? nō est peccatū mortale. **Q**uia? inordinata delatō aboz vel potuū? non contraria sit caritati. dei vel proximi. **S**icut blasphemia? vel hominidum. **I**z qñ refertur in finem qui est peccatum mortale? ut est fornicatio adulterium. inebriatio. vel hōmodi? tūc merito ē mortale p̄m. **Q**uia etiam verbiu oasum? si refertur in aliquod mortale p̄m. tā

quā in finem volitū vel in
tentum? vtiq; mortale pec
catū est? vt pz de loquente
ndiāla am muliere? ut in
eam pueniat? a' gauriscat?

Quod gule? **Ar. 83**
Species sunt. **Prep̄p̄re.** ar
deuter nimis? laute? studi
ose. **Gulosus enī?** ex sua
inordinata gauriscenaa
delatationis aboz vel potu
ū? q̄z preuenit debitam
horam edendi? et sic dicit?
Prep̄p̄re. Quandoq; aut
post abum adeptum? cum
auide et ardeuter sumit? et
sic dicit? ardeuter. **Quandoq;**
enī plus sumit in quantita
te? et sic dicitur nimis. **Endo**
q; autē? querit preāosa a
baria vel potum? et sic dicit?
laute. **Endoq; vero?** querit
nimis accurate prepata?
et sic dicit? studiose. **Ar. 84.**
Gulosi autē intentio et volū
tas? est delectari ex sumpti
one abi vel potus? p tactū
quemdā gutturis. **Et non**
est intentio vel voluntas ei9.
discernere saporēs? sicut p
bantū vna ex aurositate.
Ibid De filiabus vero gule?
supra dictum ē? in capitu
lo de filijs et filiab9 **S**

Quod gule prohibitio? re
duat? ad preceptum de sanc
tificatione sabbati. **In quo**
precepit? spūalis quies? q̄
impedz p gulā **De ḡuitate**

Quod p̄m̄ **Cap. 12. Col.**
grauora p̄m̄ seam

dum genus suum? sunt
peccata in deum. **Qui sup**
omnia? est diligend9. **Vt**
pdolatia blasphemia? et
huiusmodi. **Deinde peccata?**
que sunt in psonā proximi?
vt homicidium adulteriū?
et huiusmodi. **Et deinceps**
p̄m̄? que sunt in bona pxi
mi. **Vt rapina furtū?** **Et**
huiusmodi. **Ar. 11.** **Quatur**
autem illud peccatū graui9
in genere suo? qd maiori
bono virtutis et caritatis op
ponit? **Ibidem.** **Pensat?** 1
quoz etiam p̄m̄ grauitas?
ex pte persone peccantis?
vel in quam peccat? **Et q̄z**
eaā? ex alyb arāstantib9

Quod ḡuitate **2** **Ibid**
peccat? si ignoras? apt be
atus ambrosius. **Sz non lo**
quit? ibi de qualibz ignorā
tia? sed tantū de ignorā
a affectata. **Qua salis quis**
vult volūtate ignorare?
ne retrahat? a peccato suo?
a quo nō vlt recede. **Ar. 21.**

Quod graui9 q̄s p̄m̄t? **3**
ex propria malitia? q̄ ex pas
sione. **Et etiā ceteris parib9?**
grau9 peccat xpian9 in eo
dem genere peccandi? q̄ ali
us non xpianus. **Ar. 30. De**
graua. Cap. 13. Col. 1.

Quod graua infundit?
aīe a deo. **Ar. 16.** **Gra**
ua autem? p̄fiat hominem
quantū ad intellectu? et q̄
tū ad voluntatē et opatio
nem. **Et etiā?** est quoddā

auxilium : ad ptes infero-
res anime. puta ad irasabi-
lem : et gairisabilem. **Ibid**
Quod graae puatio : 2
est mors anime. Quia per
graaam : anima uiuit deo.
Graae tamen puatio : nō
est in se culpa : sed effectus
culpe. Et ergo quando dicitur
q̄ peccatū est mors anime :
eāam non debet intelligi
essentialiter : sed effectiue.

Quod graaia 3 **Ar. 10.**
subtrahit : manet homo be-
ne uiuens et bonus. vita na-
turali : sed non vita spūali :
et bonitate gratuita sancte
cāitatis. **Ar. 91.** Vbi eāam
dicitur : q̄ deus potest aliam
i gratuitam graaam sub-
trahere : salua sua iustia :
eāam sine peccato. Quia :
eam gratis : dedit deus.
Deus tamen : ex sua boni-
tate : neminem destituit si-
ne peccato.

Quod graaia graui faaēs :
est nācia homini : ad visio-
nē beatificā p̄sruendā. Qui
ergo eam spreuerit vel ab-
iecerit : merito ea digne
carebit. **Ar. 21.**

Quod graae infusio : re-
quirit actum liberi arbitrii
Qui est sicut diuis motus :
ad infusionem graae et cari-
tatis. Quem motū : bene
impedit veniale. **Ar. 28.**

Quod graaia est effectus
diuine misericordie **Ar. 18.**
Et retrahit hominē a p̄ccō :

secundū illud beati iohānis
Dnūs qui natus ē ex deo :

saluet p̄ graaā : non peccat

Quia semē dei : manz i eo

Quod graaam **Ar. 19.**
subtrahit : quodlibz p̄ccm

mortale. Et ex osequenti :

quodlibz p̄ccm mortale. po-
test eāam esse causa p̄ccm

dens oim mortalium : pos-
tea subsequentiū. Remouē-

do saluet graaam : probi-
bentē peccatū. **Ar. 19. De glo-**

Quia **Cap. 1. Con. 1.**
Quod gloria : dicit ma-

nifestationem alic9 i bono

dicit ignominia : dicit ma-

nifestationē alic9 in malo

Ar. 63. Gloria enim : est da-

ra cum laude notia : seu-

dum beatū iheronimū

Deandū tullū autem : ē

frequens fama : tū laude

Et hinc est. **Q**uanto ma-

nifestatio ista glorie. facta

fuerit pluribus : tanto glo-

ria est maior. **Ibidem.**

Quod gloriari de falso :

non semp ē mortale p̄ccm

Exempli graaia. Ut si quis

gloriet : de bene cantando :

aut male cantet : nō est

mortale peccatū. **Sec eā**

glorari de re temporali :

semp est mortale peccatum.

Exempli graaia. Ut si quis

gloriet : se habere equum

bene arrentem : non ē pec-

catū mortale. **Q**uod ponendo

glorā suā pro fine ultimo :

et nullo modo referendo e-

am in deum. actu vel habitu: esset frui creatura et peccatum mortale. Ar. 6e. 3

Quod gloriari de bonis suis: nullo modo referendo ea in deum actu vel habitu: est mortale peccatum. Ar. 6e.

Quod illud preceptum. siue manducaueris siue biberis semper in gloriam dei facite: est preceptum affirmatiuum. obligans semper: sed non ad semper. Ar. 2a. 3. pro loco et temporis exigentia: in actu vel in habitu: saltem non contra deum: manducando vel bibendo.

De gaudio. Cap. xi. Con. Do.

Quod gaudium martirum quod intus habebant in suis afflictionibus: tanto magis erat meritorium: quanto illud exterius affligens. erat plus ostentans. Ar. 6o.

De sancto gregorio. Cap. 16. Con.

Quod gregorius sanctus: dicit aliquos de superioribus angelis: per peccatum reardisse. Ar. 9o. **De homine. Cap. 1.**

Quod homo non dicitur pulcher. nisi omnia et singula eius membra fuerint bene proportionata et ordinata: sic etiam actus humanus non dicitur bonus: nisi in omnibus suis articulis fuerit debite regula.

Quod homo iudicatur turpis: si aliquod vultus eius membrum deforme fuerit. Sic etiam sola mala

intentio: potest corrumpere actum bonum: ut totum conuictum sit malum. Exempli gratia. Ut dando elemosinam: intentione inanis glorie: vel alterius mali finis. Ar. 9. 3

Quod homo factus est: propter finem perpetue beatitudinis. Ar.

Quod homo in statu iustitie innocencie: non erat sine ratione. Et predominabat in eo iustitia naturalis. Et sic in illo statu: non poterat venialiter peccare. Ar. 13. Quia: non poterat in eo esse deordinatio in virtutibus inferioribus: respectu eorum que sunt ad finem: antequam in eo erat deordinatio in superiori parte rationis: respectu finis. Ar. 1o. et 13. **De**

hominiū. Cap. 1. ad 6o.

Quod hominiū ebrietatis: siue in ebrietate facti: recte imputatur ad culpam. Quia principium ebrietatis: est voluntarium. Ar. 2a. **De habitu virtutis et**

Quod via. Cap. 19. **Q**uod habitus virtutis siue vias: bene grauius inclinatur: sed nequaquam: voluntate necessitat. Quia: voluntas nichil omnino: manet libera ad utrumque oppositorum. Ar. 3o. **De honore dei. Cap. 3o. Con.**

Quod honorare deum: est preceptum affirmatiuum. Quod licet obliget semper: non tamen ad semper. **De heresi.**

Quod heresis: est error eorum que ad fidem pertinent: cum

ptuata. Ar 19. **2**
Quod heresis? surgit pluri-
 mum ex supbia? preferendi
 sensum suum. scientiae diu-
 nitatis reuelate. Vel etiam p̄t
 prouenire ex acedia? qua
 quis refugit scire ea? que sa-
 re tenetur. Ar 19. **De humi-**

Quod **litate. Ca. 2. Co. 2.**
 ueraater humilis?
 subicit se sapientibus? et non
 utitur sensu proprio. Ar 61. **De**

Quod helize? **Helzeo. et.**
 propheta? **83. Con. 9.**
 non maledixit pueris ab vr-
 sis deuoratis? luore uindictae.
 Sz zelo iustitiae. Et sic? in ira
 non peccauit. Ar. 11. **De uicē**

Quod sola intentio
 boni finis? ceteris
 non paribus? non
 rectificat opus. hoc est? non
 facit opus bene opatū. Exem-
 pli gratia de furto? quod q̄s
 faceret intentione de acqui-
 sitis faciendi elemosinā? in-
 digentibus. Quia intentio
 talis bona? non saluat illud
 furtū? pro opere bene opato
 Ar. 1. **Posset tamen dici? q̄**
 intentio talis q̄ comprehendit
 voluntatem opis mali? non
 sit bona simpliciter. Quia
 non vere? et totaliter bona
 Ibidem. Nam bonū? ex uite
 gro est. Et supra. **2**

Quod intentio faciatis aurū
 de loco sacro? licet uersetur ad
 aurum? tamen ex osequentiā?
 etiam uersatur ad rem sacra.

tiū non uult perire? ne crearet
 aurū. Et sic fit una noua spe-
 cies peccati? alia a furto? que
 dicit? sacrilegium. **3**

Quantū intendis? tantum
 facias. Qualiter intelligendū
 sit? articulo 1. **Dalitz? q̄**
 scientia erronea ligat? **Ibid**

Quod intentio aīe? p̄
 uehementiam delectationis in
 ptibus inferioribus. puta in
 sensibus? trahibilis est in de-
 ordinationē rationis? et vo-
 luntatis. Ar 89. Et n̄ tracta
 fuerit? n̄ō? tō et volun-
 tas deordinat? **De inuolun-**

Quod inuoluntaria
 voluntariis mixta?
 dicunt? potius voluntaria? q̄
 inuoluntaria. Exempli gra-
 tia. Proiectio bonorū ex nauis
 tempore tempestatis? est in-
 uoluntaria. Quia nullus?
 voluntarius eiat. In salutē
 tamen sui et aliorum? eiat.
 Et sic est in illa eiectione inuol-
 untaria? quid mixtū de vo-
 luntario. Et dicit? secundum
 aristotilem. tertio ethi? illa
 eiectio? magis voluntaria?
 q̄ inuoluntaria. Nam de
 illis mixtis inuoluntariis d̄?
 assimilant? autē? magis
 voluntariis. Et suo modo?
 de p̄tis mixtum voluntariis
 et inuoluntariis? q̄ potius
 dicunt? esse voluntaria? q̄
 inuoluntaria. Exemplum
 de luxuria? que fieret quo-
 dāmodo n̄ displicentia animi?

et horrore peccati? non aut
 omnimoda tota libera com
 placencia voluntatis? talis
 est magis dicenda voluntati
 a et peccaminosa? q̄ inuo
 luntaria et pe nō peccamio
 sa. **D**ūmodo est? admissio suf
 ficiens? aliquante volūtatis
 libere ad peccatū. **Ar. 8. 2**
Quod inuoluntariū? et nō
 voluntariū? sic differunt.
Quia? inuoluntariū dicitur?
 qd̄ contrariatur? aliquo modo
 voluntati. **S**z non voluntari
 um dicitur? qd̄ non subiacet
 voluntati. **V**el simpliciter? ne
 gat voluntatē. **E**xempli gratia.
Vt luxuria que fit ex passione
 predominante rationi? aut
 aliquanta tristitia anexa fit
 illius facti. **E**t pro eo? dicitur
 bene inuolūtaria. **Q**uia? a
 liquo modo contrariatur?
 et repugnat voluntati. **S**ed
 tamen? est voluntaria. **Q**ui
 a si non esset voluntaria ali
 quo modo? aut non fit ex co
 actione aliqua? non fieret.
Et sic habet? rationē peccati
 voluntarij. **L**icet aliquo modo
 contrarietur bene volūtati?
 pro eo? q̄ habet tristitiā comi
 tantem. **S**z luxuria? que fit
 sine aliqua displicencia aī.
 libere ex p̄mera electione? ē
 pure voluntaria. **N**ichil habes?
 de inuolūtario. **E**t sic est gra
 uis peccatū? q̄ prima luxuria.
Vnde et grauius ē peccare sine
 temptatione preuia? quam
 cum temptatione preuia. **Q**ui

a peccatum? habens aliquid
 de inuoluntario? est minus q̄
 nichil habens de inuolūtario.
Cum sit liberius. **V**nde apt a
 aristoteles? q̄ incontinentis inuolū
 peccat? q̄ incontinentis. **E**t incontinentis
 peccat? q̄ bestialis. **D**upercedens modū natu
 re? articulo viij. **3**
Quod inuoluntariū? s̄ repug
 nans vel contrariū aliquant
 voluntati? et qd̄ non est vo
 luntariū aliquo modo? non
 habet peccatū. **S**z inuolūtari
 um? aliquo modo tamē volū
 tariū? bene h̄z p̄m. **S**z non
 ita graue? sicut si nichil habe
 ret? de inuoluntario. **V**t est
 peccatū incontinentis? qui
 peccat ex passione? respectu
 incontinentis? qui peccat ex e
 lectione et malicia sine temp
 tatione. **L**icet atra excessum?
 nature. **Ar 21.** **2**
Quod ignorat? inuincibiliter?
 non est voluntariū. **Q**uia nū
 hil ē volūtū? nisi cognitū. **S**z
 qd̄ ignorat? affectanter vel
 desiderant? aī p̄posito? est
 bene voluntariū. **E**t hinc ē?
 q̄ ignorantia inuincibilis ex
 causat a p̄m. **S**z ignorantia
 affectata alio nomine dicta
 crassa et supina? nequa q̄
 excusat a p̄m. **E**xempli gra
 tia. **V**t si quis vellet nescire
 fornicationē eē p̄m? aut
 posset scire discendo? non ha
 beret? sup fornicatione sua?
 excusationem. **Ar 21.** **4**
Quod inuolūtariū simpli

ater? nullam habens admixtionem de voluntario: non habet rationem peccati. **De ignorantia affectata?** pro eo quod est ignorantia est bene involuntaria? cum ignotum sit innotuit? et nichil est volitum nisi cognitum? tamen habet admixtionem aliquam de voluntario. **Cum dicatur ignorantia affectata?** et affectatio sit actus voluntatis. **Et sic merito?** habet rationem peccati? ut dictum est. **Voluntas autem est?** que facit peccatum. et ardet in inferno. **Ar 2e. De**

Ignorantia ca. 36. co. i.

Quod si ignorantia sit voluta vel affectata? iudicat? totum voluntarium? quod ex ea sequitur? **Ar 23.**

Quod **2** quit? **Ar 23.** ignorantia que non est omnimoda? sed tamen cum scientia sufficienti ad rationem peccati? est causa peccati. **Exempli gratia.** Ut in sagittate patrem suum quem ignorabat esse patrem? sed sciebat tamen? bene esse hominem. **Ar 23.** Habetur enim reus homicidii? licet non patricidii? in aliquo casu. **3**

Quod ignorantia siue scientia e vniuersalis, siue scientie particularis? potest esse causa peccati? in casu. **Exempli gratia.** Si ignorem in vniuersali fornicationem esse peccatum? talis ignorantia? me non excusat a peccato. **Et suo modo?** si in particulari ignorem pretereuntem esse hominem? sed putem esse

rerum vel huiusmodi animal? talis ignorantia? non enim excusat a peccato quod in casu aliquo. **Quia** sciret me non scisse sufficientem diligentiam ad proficendum? ne sagittando? forte possem interficere hominem. **Ar 23.** Posset tamen stare in casu? quod quis sagittando patrem? quem nesciebat esse patrem? non esset reus patricidii? licet bene homicidii. **Vel etiam?** nec patricidii? nec homicidii. **2**

Quod ignorantia grammatice? est causa incongrue locutionis. **Sic** suo modo? ignorantia scientie practice. dirigentis actus humanos ad bonum? est causa peccati mortalis. **Saluet?** quod remanet? prohibens peccata. **Ar 23.** **Diuit** ignorantia grammatice? remouet prohibens? incongruam locutionem. **Ar. 23.** **4**

Quod ignorantia? dicit? vno modo priuatiue ad scientiam? quam quis natus est habere. **Alio** modo dicit? contrarie? et sic dicit quando puer sam dispositionem? per quam aliquis habet habitum falsorum principiorum vel opinionum? impedit? a scientia virtutis. **Ar 2e.** **5**

Quod ignorantia? primitiue dicit suam originem ex peccato originali? per modum pene? Nam ex peccato originali? defecit cognitio veritatis in intellectu. **Ar 2e.** **Et** hinc est. **Quia** ignorantia? semper dicit rationem pene. **Sed** non semper? dicit rationem culpe. **Quia** dabilis

xxv

bene est ignorantia : que non est culpa. **Exempli gratia.** Ut est ignorantia eorum : ad quam quis scire non tenetur. **De** vero est de ignorantia eorum : ad que quis scire tenetur.

Quia : ignorantia scientie necessarie ad salutem : imputat : ad peccatum. **Secundum** plus et minus : pro ut plus vel minus habet de voluntario. **Et** causa dicitur ignorantie : que est non inclinare animam ad sciendum que necessaria sunt salutem : est etiam culpa : et peccatum omissionis. **Ibidem.**

Quod ignorantia : tollit bene aliquam perfectionem rationis : sed non tollit omnino rationem qua differunt ab animalibus brutis. **Et** similiter : nec peccatum hoc facit. **Ar 22.**

Quod ignorantia : quantum habet de voluntario : tantum habet de peccato. **Et** sic quandoque exarsat a toto : aut a tanto : vel in parte. **Ar 21.**

Quod ignorantia affectata : scilicet voluntarie neglecta : est quodammodo a voluntate impetrata. **Unde** et habet merito : homini imputari. **10.**

Quod ignorantia : que non est aliquo modo voluntaria : non est peccatum. **Per** que eam committitur. **Sed** vero est de ignorantia : que est ex negligentia preuia sciendi : que erant scienda ex debito. **Quia** sic scriptum est : quod ignorans ignorabitur. **secundum** apostolum.

Et secundum beatum augustinum : stulta est rerum appetentia et fugientia : vicio sa ignorantia. **Ar 22.**

Quod licet ignorantia que est peccatum post penitentiam remaneat : tamen reatus illius ignorantia : per penitentiam tollitur. **Dicitur** peccatum : id est reatus peccati. **Ar 22.**

Quod ignorantia non peccat : quantum : pro toto tempore durationis sue. **Sed** pro illo tempore : quo quis actualiter nescit vel ignorat : que tenet : scire ex debito. **Duo** modo : sicut eadem est in omnibus peccatis omissionis : quibus non peccatur nisi in tempore : quo quis agere tenetur. **Ar 22.**

Quod ignorantia affectata est : qua quis resistit scientiam. **Sicut** dicit : iob vicesimo primo : de quibusdam dicentibus deo. **Recede** a nobis : scientiam viarum tuarum nolumus. **Que** merito autem sit voluntaria : subiaret peccato. **Ar 21.**

Quod ignorantia : potest esse voluntaria quibus : indirecte. **Quia** scilicet : quis non adhibet studium ex torpore vel negligentia : ad sciendum sibi scire debita. **Que** dicitur : ignorantia negligentie proprie : et eam subiaret peccato. **Exempli gratia.** Ut si quis emittet sagittam ubi quis est hominum transitus aliquis ledendo : per negligentiam non respiciendo : si aliquis illic trahitur. **Ar 21.**

Quod ignorantia? potest etiam quia per actus esse voluntaria? et peccatrix. Exempli gratia. Ut si quis voluntarie se inebriaret? et postea per defectum usus rationis, motibusque insurgentibus, aliquem sibi per ignorantiam occideret? illa ignorantia esset voluntaria per accidens? subiaccens peccato. Quia sequitur? ex malo voluntario. Et non habet quod eam excuset? sed potius accuset et dampnet. Ar. 21. 16

Quod ignorantia dicitur voluntaria, quia quis refutat scientiam salutis, ut liberius peccato insistat? non excusat a peccato, nec in parte nec in toto. Sed potius? auget peccatum. Ar. 21. 17

Quod ignorantia indirecta voluntaria, scilicet per negligentiam discendi quod scire erat necessarium? non facit hominem? omnino et penitus non voluntarium. Licet bene quoddammodo involuntarium? in actu sequenti ex illa ignorantia. Sic si per accidens quis velit ignorantiam sequentem ad aliquod malum? dicitur vel indirecta voluntaria? habet aliquid? de voluntario. Nec excusat penitus a peccato actu? ex tali ignorantia procedente. Quia? ex voluntario surgens? pro voluntario eam habetur. Ar. 21. Licet dicitur ignorantia? faciat peccatum sequens ipsam? aliquo modo bene esse minus? quam si fieret scienter sine omni ignorantia. Et excusat a tantum

to? sed non a toto. Ibid. 18
Quod ignorantia? et actus ex ea sequens malus? potest esse unum peccatum. Duo modo? sicut actus interior et exterior? possunt unum et unum esse peccatum. Ar. 21. 19

Quod ignorantia omnino involuntaria? et nullo modo voluntaria et irremediabilis? atque ex parte omnino deordinationis ipsius voluntatis? atque peccatum actu ex ea sequente dicitur

Quod ignorantia 20 121 infidelitatis? scilicet quam habent infideles? gravissimum est peccatum. Sed tamen? peccatum quod fit ex tali ignorantia? aliquantulum est minus bene dignum. Sicut ait apostolus misericordiam quam scavi sum? quia ignorans feci in incredulitate mea. Ar. 21. De indifferentia

Quod Cap. 33 Con. Actus indifferentes sunt? qui in se non sunt pro nec contra, sed preter rationem. Ita? quod in se? nec concordant nec discordant rationi simpliciter. Ut accipere ambulare et huiusmodi? que potest bene et male fieri? nec immediate singulariter feruntur super bonum vel malum obiectum in se. Ar. 9. De impletione divine voluntatis Cap. 33 Con.

Quod implere voluntatem dei? non semper est bonum bene operatum. Ut patet de occidentibus aristum uidebis? qui implentes voluntatem dei uix

illud. oblatuſ ē qz ipſe volu-
it ſ. redemptionē generis hu-
mani ! tamen : grauer
peccauerunt. Quia : corrup-
tū animū. et voluntatē mali-
cioſam ! et intentionē prauā
tristum occidendi : habebant
Ar 10. **De inordinato Cap**

Quod inordina **39 Con.**
guerſio ad gmutabi-
le bonū ! eſt cauſa auerſiois :
a bono in gmutabili. Et ſic :
eſt peccm. **Exempli gratia.** In-
continentis ordinaſ ſe inordi-
nate : ad bonū delectabile.
Et licet auerſionē a bono in-
gmutabili. ut ſic nō appetat :
ſed ſciens ſe non poſſe proſe-
qui. ſuū intentū ſine auerſi-
one a deo : et deo ſupgredit :
ſic eſt cauſa ſue auerſionis a
deo. In qua formaliter : con-
ſiſt peccm. Ar 12. **2**

Quod inordinatus. eſt oīs
ille actus humanus : qui non
eſt proportio natus ſuo recto fi-
ni. **Exempli gratia.** Ut inor-
dinata dicit : illa gmeſtio :
q non eſt proportio natus cor-
poris ſaluti. Que ſuus eſt :
ordinate gmeſtionis. Sic et
am omnis vſus mēbrozum
genitaliū dicit : inordinatus :
qui diſconuenit generationi :
et educatori proliſ. Dicit con-
tingit aī omni mēbroz illo-
z vſu : preterq in actu ordi-
nato matrimonialis gungy
Ar 86. **3**

Quod inordinatus actus lux-
urie. ſemp eſt peccm mortle. Ar
18A

Quod inordinatus quibus
eſt actus in ſe : qd non eſt bñ
referibilis in deum. Ut riſus
imoderatus. Et ſic e quibus veial :
quibus mortalis. Dz quando a
deo eſt inordinatus ex pte ſaa-
entis ! ut referat : in aliqd qd
non eſt deus. tamq in vltimū
finē ! et nec actu nec habitu
refert : in deum tāq in vltimū
finē : eſt peccm mortale. Quia
ſic gungit ſui creatura : pro
creatore. Ar 62. **De inebriatōe**

Quod **Cap 90. Con.**
inebriari : poteſt bene
eſſe peccatū mortale. Puta :
ſi ex gſuetudine fiat. aut am-
tanta gplacencia : q etiam
diuino precepto gungat iponi
Ar 13. **De illuatiōe aīe. Cap**

Quod illuati **91 Co. i.**
non poteſt aīa p gñā
a deo : niſi abiecto prius peccō
videlicet : tamq obſtaulo Ar 16.

Quod impoſſibilitas
ad gratiam ſuſcipiendā in
dampnatis ! eſt ex obſtinatōe
voluntatis in malo : et ex im-
mobilitate diuine ſaencie.
ſe eis gratia : in ppetuum
apponat : Remanente tamē
in eis : aliquanta bñ natūa
li abilitate ſemp : ad gratie
ſuſcepcionē. Unde et magna
eſt in ipſis niſi pena. Ar 14. **De**
ucliatōe ad malū. Con. 92

Quod ſole inclia **Con. i.**
toēs illaz potentiaz
anime. ſ. gappſabilis et naſā-
bilis : non ſunt cauſe peccōz :
aut ſauūt peccm. Diuſmode ſe

subiacent ordinationi diuine?
ac recte rationi. **Deus** vero?
si deficiant ab ordine precepti
diuini? et norma rē rationis
Instituit at sic deus. potestas
occupabilis et irascibilis? ut
ut subiacat se legi sue diuine?
ac rōi humane rē. **Ar 18. De**
impulsu ad malū. Ca. 93. Con. i.

Quod impellens ad ma
lū? non habuit p̄mus
parens? ante suū casum. **Dz**
potius ex ordinatione sue nature
habuit? vnde stare potuit si
voluisset. **Hec** indiguit gra
tie appositione? nisi pro solo
statu merendi. **Ar 18. 2.**

Quod impellens ad malū?
habem⁹ nos posteri adē? p̄
corruptionē nature? ex pec
cato peccati p̄ntis. **Vnde** et nō
solū nūc indigem⁹ gratia pro
statu merendi vitā eternam?
s; eā gratia ē nobis natia?
ne cadam⁹. **Ar 18. De mani**
gloria. Cap. 92. Con. i.

Quod inanis gloriator?
in hoc peccat. **Quia** li
cet nō appetat honorē soli deo
debitū secundu se? sed minore
honorē? tamē illū minorem
honorē quem appetit? non
refert in deū autōrē eius. **V**
surpans sibi quodamō modū
habendi gloriam? qui soli
deo est debit⁹. **Quia** solius
dei est habere gloriam? quā
in aliū non habeat referre
Ar 62. 2.

Quod inanis gloria? vlt
bonū suū vno teste alyb? vt

inde laudetur et delectetur ibi
sistendo. **Et** non vltius? in
deum referendo. **Et** potest eē
tam de bonis habitus q̄ non
habitus? corporalib⁹ tempo
ralibus? q̄ eam de spūalib⁹

Quod inanis? **Ar 63**
gloria est p̄m mortale? q̄
p̄ eam adipiscendam seu ha
bendā ab alyb? aliqd aliud
mortale omittit? **Ar 62. 2.**

Quod inanis gloria? de fa
ali induat hominē ad peccan
dum? et facit hominē de se
ipso confide. **Ar 62. De intem**
perato. Cap. 91. Con. i.

Quod intemperat⁹? habz
firmatū p̄positum?
ad peccandū. **Et** eā peccat?
sine passione ex malicia. **In**
continens autem? non sic
Dz tamē quandoq; recedit
a bono? peccans ex passione?
et non de consuetudine praua.

Quod intemperat⁹? **2. Ar 30**
compat? ei? qui ḡtūua agi
tur infirmitate. **Incontinēs**
vero? oparat? ei? qui dis
tinua laborat infirmitate.

Quod intemperat⁹? **3.**
diat? septimo ethicoꝝ secun
dū aristotilem? insanabil
non quidē simpliciter? sed
quasi difficiliter sanabilis.
Et q̄ placentiā hz mali.
Quod non est sic in conti
nente? qui peccat cū aliq̄
li morsu? et displicentiā ma
li. **De intinere. Cap. 96. Con.**

Quod intinens facit
malū? et tristat? in

aliquaqualiter sup malū : qd agit. *In*tempat⁹ at : glo riatur in malo. Bestialis ve ro : supgredit⁹ modū na turalem : ut sup de intēpe rato.

Quod inotmens gaurie : est turpior q⁹ inotmens ve ro : q⁹ a minori motuo vni at⁹. *Ar 86. De inostancia. Ca 98*

Quod inostancia *Con.* filia luxurie : obuiat precepto rationis. Sicut vi dem⁹ : q⁹ vna falsa lacrima : restringit recedē volentē ab amica. *Ar 89. De inosideatioe*

Quod inosideratio : *Cap* eam est filia *98. Con.* luxurie. Et impedit : q⁹ silū rationis. Quia amor libidi nosus : neq⁹ habz q⁹ silium : neq⁹ vllum modum. *Ar 89*

Quod *De inestu. Ca. 99. Co.* incestus : est gaurie q⁹ sanguinea vel affini. *Ar 88. De iputatioe. Ca. 100. Con*

Quod dāpnandis : si⁹ ideo imputant⁹ : s⁹ m⁹ beati augustini sola opa mie : q⁹ talis : p⁹ opa misel cordie : non studuerūt sua p⁹ā expiare. *Ar 88. Et non ideo : q⁹ i nullis alys q⁹ i opib⁹ mie : gtingit p⁹ defectum pec catoe. Ibidem De incorpore itate. Cap 101 Con. i.*

Quod aliqui phi : s⁹ m⁹ beati augustinum : posuerūt bñ aliqua eē es sencia incorporea. Sed nō tamē : nisi corpore⁹ vni ta

Et sic dixerunt : Deum eē animā mundi. Quē erro re : elidit anaxagoras phs *Ar 90.*

Quod infinita virt⁹ : ut ē virtus diuina : non potest eē in magnitudine finita : et corporea. *Ar 90. De intel*

Quod lectu. *Cap 102 Co. i.* *Intellectus* : nō vnitur corpori : s⁹ m⁹ q⁹ est intellectus s⁹ secūdu⁹ quosdā alias vires : et potencias inferiores corporeas. Et sic p⁹ bene in ueniri intellectus sepat⁹ : pre ter intellectū diuinū. Sicut potest inueniri ignis : sine pmixtione alioz elemētoz que non sunt de rōe eius.

Quod intelligēcia : *2* gnostens suā essenciā : g nosat eā : suā causam. Ut dicitur : in libro de caus⁹ *Ar*

Quod intellectus *3* *199* et volūtas : non sunt poten cie aut virtutes : organi cor poralis. Et ideo non subdun tur virtuti corpore⁹ supcelesti um : que naturalis et corpo ralis est. *Ar 96.*

Quod intelligentie motri ces orbū celestū : nō mo uent nec mouere p⁹nt alio res orbis celestes. Exemph grana. Ut intelligēcia mo trax orbis saturni : non po test mouē supiorē orbem : qui dicit⁹ celum stellatam. Nec quidē posset suū pro priū orbem mouere : si in eo ess⁹ adhuc ali⁹ planeta *Ar 99*

De immortalitate. Cap. 103. Con.

Quod immortalitas non est homini naturalis? secundum uniuersalem rationem materie? que appetit semper aliam et aliam formam. Et secundum amandam formam suam incorruptibilem? que est anima intellectiua. Et quod homo creatus est? ad eternam beatitudinem possidendam. Et sic immortalitas? conuenit homini. Et tamen ista perpetua beatitudo hominis? non completur? nisi dono supernaturali. Ar. 21. Dicitur in simili? aptitudo ad virtutes? est homini naturalis? sed tamen virtutes non perficiuntur in nobis? nisi a deo et per bonam consuetudinem. Ibid. **De irremissibili. Cap. 102. Con.**

Quod irremissibile non dicitur? peccatum in spiritu sancto? eo quod nunquam remittatur? si non assit finalis impenitentia. Cuius omne peccatum uiuitoris? est remissibile? intuitu diuine uirtutis ac bonitatis sue infinite. Et intuitu status liberi arbitri? nondum in malo confirmati. Ar. 22. **De inchoatione noue uite**

Quod inchoatio noue uite? requiritur in habente usum rationis? detestationem omnis peccati mortalis. Ita uidelicet. Quod omnia mortalia? que propria uoluntate commisit? in specie detestentur. Et appetat? bonum gratie. Ar. 21. **De insania. Cap. 106. Consideratio.**

Quod insania? que est absque omni demerito precedente. siue culpa propria precedente? excusat omnem actum a peccato. Cui alias esset peccatum. Ar. 26. Deus autem est? si uoluntas poterat impedire uel impedire? ne passio illa adeo inualeceret? usque ad peruationem usus uoluntatis. Ibid. **De iudicio. Cap. 105. Con. 1.**

Quod iudicium perversum rationis? facit malum apparere bonum. Ar. 26. **De iudicio perversum?** surgit quandoque ex ignorantia. Quandoque autem ex passione? et malitia. Ar. 26. **De iracundia. Cap. 108. Con. 1.**

Quod iracundia? importat motum? ad nocendum proximo. Ar. 10. Si tamen iracundia consistat tantum in inferiori appetitu? ratione non confirmante. ad aliquod graue nocendum? ueniale tamen est peccatum. Ibid. Et sciendum? quod licet in sola uoluntate est peccatum sicut in primo mouente? tamen in alijs uirtutibus? potentibus organibus et sensibus? eadem est bonum peccatum tanquam in ipsius et motus. Pro ut uoluntas? est sicut domina omnium aliarum potentiarum? secundum aristotilem. Ar. 21. **De ira? est uicium capitale. Et? quod multa inordinata fieri possunt? pro uindicta sumenda. In corde ore? et ope. Ar. 21. Ut indignatio rixae contumelie? et cetera.**

Quod ira est speciale vitium: et maxime opponitur mansuetudini. **Q**uod tamen? quantum ad noamentum quod dicitur inferre: opponitur et caritati. **Ar** **A** **Q**uod autem scriptura dicit? irasamini et nolite peccare: sic accipiendum est irasamini sicut peccantes: et sic non peccabitis. **Q**uia? irasamini contra peccantes: est naturalis motus anime. **Q**ui solum ad perfectum pertinere: respectu delinquentium. **Ar** **A** **2**

Quod irasamini siue appetere vindictam? secundum debitum ordinem iusticie: est virtus. **Exempli** gratia, **U**t si quis servato debito ordine iuris: querat vindictam ad correptionem peccati. **Q**uia? hoc est irasamini contra peccatum: et non contra fratrem. **S**ecus vero? si quis inordinate: magis appetat exterminium peccantis: quam ablationem peccati. **Q**uod? est irasamini fratri. **Ar** **A** **3** et **A** **4**

Quod materiale ire? **4**
est accensio sanguinis circa cor. **E**t formale eius: est appetitio vindicte. **Ar** **A** **3**. **S**ecundum autem formale suum: potest esse: in appetitu sensitivo. **S**alvetur: ante deliberationem rationis. **S**ed post deliberationem rationis: est in appetitu intellectivo. **Q**ui alio nomine dicitur voluntas. **I**bidem **6**

Quod ira? secundum esse suum materiale. quod est

accensio sanguinis circa cor. si precedat iudicium rationis: iudicium rationis impedit et turbat. **E**t pro tanto? est mala. **S**ed si post rectum iudicium rationis. insurgat quidam motus ire? ad illud exequendum quod iam ratione iudicatum est: non est illa ira mala. **S**icut fuit in sanctis martiribus et doctoribus: contra aduersarios christi et bonorum morum. **I**lla ira: bona est. **S**icut etiam declarat aristoteles in 3° ethicorum? de re forti? in quo furorem operatur? ad bonum fortitudinis. **U**nde et beatus gregorius in moralibus apt. **C**auendum sumo pe est. ne ira que ut instrumentum virtutis assumitur: menti dominetur. **S**ed que domina preceat: sed velut ancilla ad obsequium peccati.

Quod duplex? **1**
Distinguitur ira. **S**alvetur per viam: et per zelum. **I**ra autem per viam? importat quendam appetitum mali. et noamentum: ut vindicetur iniuria illata. **E**t sic mala est. **Q**uia? eam voluntate proximo iniuste nocendi: pro aliqua offensam precedentem. **E**t est mortale peccatum: nisi excusetur: pro imperfectione actus. **S**alvetur? quia solum est in sensitualitate: aut pro puritate noamenti. **Ar** **A** **1**. **I**ra autem per zelum? sumit bonum pro se: tendens dumtaxat in des-

structionē mali: aut peccati. *Ar. 12. 8*

Quod ira p̄ viam: assumit nisi bonū apparens: pro se. Sicut gula et luxuria faciūt. Et predominatur rationi: et excitat oculū mentis. Quod ira p̄ zelum nō facit: qz nō sumit nisi bonū verū pro se: nec excitat oculū mentis. Licet quandoq; bene turbz paulum mentis ad tempus: ad sustinendū: p̄ deū. *Ar. 13. 9*

Quod licet iras: opetur bñ ex tristitia sequente iuriam illatā: tamen ira nichilomin⁹ est bene voluntaria: per liberā voluntatis elationē. Et inde: trahit rationē peccati. *Ar. 12. 10*

Quod ira venialis pat̄: impedit bene aliquāliter vsū rationis: sed ipsum nō corrumpit: sicut ira que durat in ḡsensum mortalis pat̄. *Ar. 14. 11*

Quod ira gparatur festuca: et odium trabi. Et plures s̄t alie differentie et queniencie ut ai odio: et alyb viis. *Ar. 16. 12*

Quod qui iuste irasatur: non vsurpat sibi qd̄ est dei: nec peccat. *Ar. 13. 13* Dz querē vindictā p̄ se: aut necationē suam vel suorū ibi sistendo finaliter: aut preter ordinē potestatis iudicarie: est vsurpāe sibi qd̄ dei est: et mortalis peccat. *Ar. 14. De inuidia. Cap. 109. Con. i.*

Quod inuidia: licet ut i plurib⁹ oriatur ex supbia: qz tamē inuidia refugit bonū. et supbia appetit bonū. ponūtur distincta capitalia vicia. *Ar. 19. Et sciendū. Qz sicut inuidia refugit bonum alterius: sic ira insurgit in bonū alterius. Ar. 19. 2*

Quod inuidia: est pat̄ mortale ex genere suo. Quia: gaudet de malo: et tristatur de bono proximi. *Ar. 66. 3*

Quod inuidia: licet aliquo modo est pena: est tamen etiā culpa: inquantū est a voluntate. *Ar. 66. 4*

Quod inuidia: est prauo. Dz zelus: bene est i bonis. *Ar. 66. 5*

Quod inuidia: in genere suo: est pat̄ mortale. Quia: dicitur repugnat caritati. *Ar. 61. Inuidie tamē mortis non om̄is: est mortalis: p̄ impietatem act⁹. Valerius: qz non procedit aut precessit ratione preuia deliberante. Aut qz est tristitia de bono adeo prouo: qd̄ non est prononamento reputabile. 61.*

De iactantia Cap. 110. Con. i.

Quod iactantia ē. Cū quis iactat sibi inesse qd̄ non inest: p̄ excellentie appetitū. *Ar. 62. 2*

Quod iactantia filia inanis glorie: ostendit gloriam proprie excellentie: sicut p̄ potestis p̄ vba ficta et facta ficta fit. *Ar. 64. De ingrati*

tudine. **Cap. 11. Con.**

Quod ingratitude est species supbie. Compensa in duabus primis speciebus supbie: secundum beatum gregorium. Ingratitudo est. Cum quis non recognoscat: beneficiū acceptum esse. aut cum estat se proprius meritis habere: quod gratis est donatum. **Ar. 62. De infirmitate.**

Cap. 12. Con. pma.

Quod infirmitas animi est quā est in animo: aliqua affectio immoderata: secundum regimen rationis. Duo modo: sicut infirmitas corporis est: quando aliquis humor non subditur virtuti regitue corporis. **Ar. 26. Exempla aut de infirmitate animi: ut pusillanimitas et directio.**

Quod infirmus sumens 2 vitam pro carpitentia delictabilis: contra consilium medicum: peccat in gula **Ar. 82. Si vero quid noauit cum consilio medicum sumpsit: potius imputatur medico: quam summi. Ibi De imundicia **Cap. 13. Con.****

Quod imundicia siue pollutio corporis filia gula: de facili sequitur: ex immoderata sumptione cibi et potus. **Ar. 84. De inepta lena **Cap. 14. Con.****

Quod inepta lena etiam filia gula: ablato pro gula rois gubernaculo: facilliter sequitur ex deordinatione affectuum **Ar. 94**

De impedimento boni. **Cap. 15.**

Quod in 1. **Con.** Impedire bonum alterius: potest esse aliquando sine mortali peccato. Cum pro imperfectionem actus sine deliberatione preuia: surrepticie: siue pro surreptione repentina. Cum 2. quod id quod impeditur: non habet plenam rationem boni. Cum tertio: quod est paru quod impeditur: paru vel minime reputabile. Et tunc quarto: quod est indebitum bonum illi: cui impeditum est prestitum **Ar. 68. De inobediencia **Cap. 16. Con.****

Quod inobediencia: prima non vult facta sua subire precepto sui superioris: ne quis ostentet se minorem esse alio. Quod est vane glorie. Et sic inobediencia: etiam ponitur: filia manus glorie. **Ar. 64.**

Quod inobediencia filia manus glorie: est speciale peccatum: et est contemptus precepti. Quandoque tamen ponitur: pro generali peccato. Et sic dicit absolutum recessum: a mandatis dei. **Ar. 64. De libidine. **Cap. 17. Con. 1.****

Quod loth offerens filias suas libidini: non precelegit culpam pene: sed precelegit maiori culpe: ostendit minorem culpam esse precelegendam **Ar. 4.**

Quod libido aliqua: semper dominatur: in omni actu

maleficiendi. Ar 8. Et sciat
dū beatū augustinū? in oī
peccato? maxime dñatur.
Ar 92.

Quod libido subsequens
culpam? grauat eam. Ar
28.

Quod libidinosus amor?
neq; habz consiliū? neq; vl
lū modū. Ar 89. *De libero
arbitrio. cap. 113. Con. pma*

Quod liberū arbi
trium? manet
in dāpnatis. Sz
nequaquā libertas
a culpa? et miseria. Ar 16

Quod liberū arbitriū? 2
est a deo. Et vt huiusmodi?
non est causa pī. Sz in quā
tum est deficiens? a deo sū
mo bono. p̄eligendo bonū
gmutabile? bono iamuta
bili. Et sic non sequitur? de
um esse causam pī.

Quod liberū arbitrium hz
in seipso? quo seipsū mouz
Sz tamē non possz seipsum
mouere? nisi moueretur a
deo qui est p̄mus motor om
niū mobiliū. Ar 19.

Quod a deo est libera volū
tas? q̄ velle potest malū?
quod deus eam nō vlt velle?
ex precepto ḡao. Sz qualiter
amq; voluit? exitus et e
uent⁹ rei? nūq; potest esse
contra voluntatē dei. Nec
potest voluntas hominis
preualere? contra volunta
tem dei. Ar 26. Vnde et pau
lus ap̄t. Volūtati eius quis

resistit.

Quod liberū arbitriū? non
est veribile? in demonibus.
Iuxta illud. Ibiuit h̄y? in sup
plūū eternum. Ar 92.

Quod libero arbitrio? non
repugnat imutabilitas? et
inveritabilitas. Vt daret? de
libero arbitrio dei. Quod sta
biliter semp veratur in bonū
et nūq; in malū. Patz etiam
istud? de libero arbitrio bo
noꝝ angeloz gfirmatoꝝ?
quod s̄ p̄ graaam gfirmati
onis in bono? ead̄ immuta
biliter semp veratur in bo
nū. et nūquam in malum.
Ar 92.

Quod arbitrio? esse liberū
ad vtrūq; oppositoꝝ. bonū
vel malum? non est ei essen
tiale? s̄ accidentale. Sciam
dum gditionē nature muta
bilis. Duo modo? sicut pote
ae visue accidens ē. ut vi
deat obscurē? p̄ talem dis
positionē oculi. Sic etiam
libero arbitrio viatoris? acci
dens est? vt veratur ī malū
Saluz? p̄ gditionē nature
mutabilis. Sz in homibus
saluatis et dāpnatis? liberū
arbitriū? non ē aliquate
veribile. Sz in saluatis nū
q; veratur ī malū? et in
dāpnatis nūq; veratur
in bonū. Ar 92.

Quod de angelica nā ē? ut
immobiliter se habeat in
sua ggnitione et voluntate?
quantū ad ea? que p̄tinet

secundū ordinē nature. Si
 aut nos etiam imobilitate ha-
 bemus nos. in cognitione
 et assertione primoz pnap-
 ozz. De quolibz dicitur eē.
 vel non esse. Omne totū.
 est magis sua pte. Et sic de
 alyz. Datum autē est ange-
 lica nature ab inicio sue cre-
 ationis. De gradu sue na-
 ture. q̄ erat statū mouenda
 in id. quod est supra naturā.
 Sic q̄ immutabiliter posset
 se ad illud quertere. aut ab
 eo se auertere. Lucifer autē.
 cum suis sequacibus. ab il-
 lo se auertit. Michael autem
 non alyz. se ad illud quert-
 it et imutabiliter. sicut dic-
 tum est. Quia imobilitate se
 habz angelica natura. in
 sua cognitione et volunta-
 te. quantum ad ea que per-
 tinent ad eā. secundū ordi-
 nem nature. Et hinc est. r
 q̄ eā non cogit rationi
 diuine sapientie. ut deus.
 vniq̄ demonibz grana in
 fundat. Ar 92. **9**

Quod liberū arbitriū in
 demonibus. q̄uis varia
 et diuersa potest appetere.
 et velle. non recedit tamē
 a via puerfitatis. prime
 ne sue electionis. Et sic.
 semp peccat **10**

Quod liberū arbitriū via-
 toris. ex varijs causis q̄tin-
 git et modis. mutat. Nam
 vno modo. qz papitur q̄z
 postea. quod prius erat

ignotum. Secundo autem
 modo. qz aliter q̄z uidi-
 catur extra temp⁹ passiois.
 q̄ in tpe passionis. Tercio
 vero modo. qz deus. per
 granaam suam mutat vo-
 luntate p̄ozis. a malo ad
 bonū. Sicut scriptū est. Cor
 regū. in manu dei ē. Et
 quocūqz voluit. vertit illud
 Et neuter horz modoz libe-
 mutabilitatis liberi arbi-
 triz. habz locū in angelis
 post primā suam elationē.
 Et ergo eoz libez arbitriū.
 amodo nō est vertibile. **De**
luxuria Cap u9 Con. 1.

Quod luxuria. secundū
 beatū augustinū
 est aie. puerse amantis
 corporeas venereas volup-
 tates. Ar 86. **2**

Quod luxuria. pnapalit
 importat inordinatā gau-
 pisenā. venereaz delicia-
 tionū. Unde et potest etiā.
 eē i actu naturali mat̄mo-
 niali. Exempli grana. Ut
 si maritus adeo afficeret.
 ad suā vxorē. q̄ eā si nō
 esset vxor non q̄tinet. aut
 non vellz se ab ea ganere.
 est luxuria mortalis p̄ā.
 Ar 86. Saluz. am propa
 vxore. **3**

Quod luxuria quandoqz
 et plūmū. non solū est in
 inordinata gaupisenā
 venereaz deliciarum.
 s̄ etiā in actu inordinato et
 illiato. talū deliciarum.

sine illo gsequendo. Et despe-
rat: de futuro seculo ar 89.
Vnde et affectus presentis se-
culi: et despicio futurum, seculi:
ponuntur etiam due filie
luxurie. Ibid 12

Quod non omnis deordinatio
gappiscencie luxuriose: est pec-
catum mortale. Exempli gratia:
ut in actu matrimoniali. cum
habundantiori gappiscencia:
manendo tamen intra ordinem
et limites deatoris: ne quis
velit ire contra preceptum
dei. Ar. 8A et 88 actus autem
matrimonialis: non solum
ordinatus est ad bonum prolis:
sed etiam excessus ad remedium est.
Sicut scriptura apt. Melius
est nubere: quam vni. Aut con-
cupiscencia mala vna. 3

Quod luxurie spes: sunt
hec. Fornicatio adulterium:
incestus stuprum et raptus:
et vicia contra naturam. 12

Quod luxuriosus: in casu
forte possit sufficienter pro-
uidere generationi et educati-
oni prolis: sed lex non respi-
cit: quod in casu possit accidere.
Sed quod quoniam est consuevit:
et sic non est talis excusa-
bilis: a precepto legis. Ar 8A
De loth cap 120 Con. 1

Quod loth offerens
in sua pressura filias
suas libidini: non fecit hoc:
malum quodammodo approbando
sed minorem culpam: esse pre-
eligendam maiori: ostenden-
do. Ar 4. 2

Quod loth in sua ebrieta-
te: gmisit incestum: licet care-
bat usu rationis. Quia:
illa carencia usus rationis
sue erat: ex causa illegiti-
ma patris. Si vero ebrietas
sua fuisset absque patris: sicut
in noe accidit propter inexperience-
m fortitudinis vini: non
peccasset: in ebrietate. Pec-
catum in incestu. Ar 8A 3

Quod loth vxoris in statuam
salis gverfio: non est ex p-
pria virtute demonis fac-
ta: sed per demonem: uisione
et virtute diuina. Tamquam
per instrumentum: diuine vo-
luntatis. Quia demon ut
supra habitum est: non va-
let vera transformatioe corpo-
ra formaliter transformare
licet bene secundum fantasiam
tam appeniam: per priuatos
tractus. Ar 98. De lege
cap 121 Con. 1

Quod lex respicit: quod
quoniam est consuevit
non autem: quod in casu acci-
dere possit. Et sic luxuriosus
quispiam: quod optenter prou-
dens generationi et educati-
oni prolis sue: non minus est
excusabilis a precepto luxurie:
et a precepto legis. Ar 8A. 2

Quod lex datur secundum
quoniam est consuevit
autem: secundum accidentia p-
ticularia. Communis autem quod
suevit est: quod generatio prolis.
licet fieri per maris et femine
gmixtionem. Et hinc est: quod se-

nibus bene licet ostendere?
 et debitum reddere. absq;
 mortali p̄cō. Quia? lex n̄
 respiciat p̄cūlaē accidens?
 sicut est senectus vel infirmi-
 tas Ar 88. **De licito Cap**
122. Consideratio

Quod sicut licite potest
 creditor. sua propria
 voluntate accipere min⁹ debi-
 to? ita et debitor potest licite
 sua propria voluntate pl⁹
 dare? absq; p̄cūlo usure. Et
 creditor recipere? cū gratitudi-
 ne. **De liberalitate. Cap**

Quod 123. Con-
 liberalitas? est virt⁹
 in dādo. faciens hominē
 dare? quando et ubi et quo
 modo? et quibus oportet.
 Et sic facit hominem non
 nimis cupidum esse pecuniē?
 neq; nimis tenacem? nec
 dilapidatorem. Dilapidator
 autem? vocatur prodigus.
 Et nimis tenax? dicitur
 illiberalis. Ar 18. **De legio-
 ne. Cap 122. Con-**

Quod legio secundum
 beatum ieronimū?
 continet sex milia sexcenta?
 et sexaginta sex Ar 90. **De
 malo. Cap 124. Consideratio**

Quod duplex p̄ma
 est malum? scilicet
 culpe et pene. ma-
 lum aut pene?
 bene est aliq;? ut est pena
 que infligitur pro peccato.
 Et malū culpe? qd dicitur
 simpliciter malum? nichil

est? in rerum natura. Sed
 est p̄uatio? alie⁹ boni p̄ti-
 cularis. Ut in simili. Ceatas
 non? est aliquid in natu-
 ra rei? s; tm̄ p̄uatio
 huius visus. Vel sicut obtal-
 mia? est p̄uatio alie⁹ p̄ti-
 cularis visus. Ar p̄mo. 2

Quod malū et bonū? non
 opponunt? contrarie sicut ca-
 lidū et frigidū? que ambo?
 sunt in rez natura. Sed si-
 cut? habit⁹ et p̄uatio. Ar 1
 Et sicut? lionē et tenebra.
 Ibid. 3

Quod malus homo? siue
 in quo ē malū? est bene a-
 liquid. Et malū in se? nichil
 est. Et duntaxat? est p̄-
 uatio boni. Ar. 1. Et suo mo-
 do? malus actus vel malus
 aut vitiosus habitus? bene
 est aliquid? s; malū in se?
 est nisi p̄uatio boni. Ut dic-
 tum est Ibid. 2

Quod malum? licet nichil
 sit? tamen corrumpit eum
 in quo est. Et facit eū? malū
 Et licet non faciat hoc agen-
 do? tamē? a bono deficiendo
 Ar. 1. Corrumpe aut? non
 est formaliter mouē? et a-
 gere. Ibid. 4

Quod malū? licet non sit?
 suscipit tamē bene maius
 et minus. Quia? unū ma-
 lū. est maius altero. Ut p̄
 de hominibus? respiciē adul-
 tery. Nec dicitur tamen v-
 rium malū maius altero
 p̄ excessum aliq;? ad ali-

quod summe malum. Sed pro tanto: qd prauat maus bonu. Aut qd magis remouet: actus caritatis. Ar. 1. **6**

Quod malū. f. culpe vt sup. qd hoc est simpliter malū: non est natura aliqua: sed defectus boni. Secundu beatū augustinū: patrem nostrum. Ar. 1. Et vez quid est: qd malū est rebus: sed non positue ut aliquid: s. ut prauatio. **Ibid.** **A**

Quod malū: est in subiecto. Vel in illo: in quo ē carenna boni. Vt est anima mala: vel homo malus. Sed anima mala vel homo malus: est tamē quid bonum: qd est quid ens. Ens autē et bonū: quertuntur. Et sic malum est in bono: tanq. in subiecto. S. ut dictum ē nichil est: nisi prauatio boni Ar. 2. Nec malum ē in bono sibi opposito: sed est in bono: modo dicto. Nec est sicut accidens reale: in subiecto. S. est in rebus subsistentibus: modo dicto: ut prauatio **Ibidem.** **S**

Quod malū ut sic: non ē appetibile. S. bonum ut sic: est appetibile. Et malū non est appetibile sub ratioe mali: s. potius refurabile. S. per accidens sub ratione aliau boni: bene est appetibile et appetitur. Exempli graa: & malū adulterij non ē appetibile nec appetitur ab adulte

ro sub ratione mali: aut vt est malū: s. sub ratione boni aliu: s. scilicet boni delectabil. Quia bonum sibi videtur: frui delectatione sensuali. Et sic mali non est causa p se: sicut boni. S. tm: causa p accidens. Ar. 3. **9**

Quod malum rationalis creature: diuiditur i malū culpe. et malū pene. Malo autem culpe: defiat rationalis creatura: a summo bono. Et malo pene: puniatur pro illo defectu. Item: malum culpe: est cum voluntate. Et subsequitur malū pene: contra voluntatē actualē: vel habitualem. Item malū culpe: est malū actionis. S. malū pene: est malū male agentis. P diuinā autē ordinationem: malū pene: sequitur ex malo culpe. Item malum culpe: est ex male agendo: et malum aut pene. est pro culpa pati. Item malum culpe: opponitur bono hoēto. Et malū pene: opponit: bono delectabili et vali. Itē malū culpe: magis odunt boni. Et malū pene: mag. odunt mali. Ar. 2 et 1. **10**

Quod malū culpe: denominat subiectum suū malū. Et est in actu voluntatis: qui dicitur opponit: actu caritatis. Et est prauatio ordinis: secundu beatū augustinum. Non autē sic est: de malo

pene. Ar 9. 11

Quod malū in genere: dicitur privationē forme. Et est multiplex malū. Scilicet malū nature: malū artis: et malū moris. De quo maxime ad presens: et de malo pene. Ar. A. 12

Quod malū est quod communis: quod peccatum. Et peccatum est quod communius: quod culpa. Sed theologus: utuntur sepe peccatum et culpe nominibus: pro eodem. Ar. A. Et quod sit unūquodque eorum: ibidem. Exempli gratia. Malū: dicitur privationem forme bone. Peccatum autem: dicitur actum inordinatum: et deficiente a vera regula diuine ordinationis. Culpa vero non dicitur: nisi pro ut est a voluntate. Ibidem etiam. Quia: malū a culpa non completur: nisi per voluntatem. Ar 8. 13.

Quod malum est: velle furū facere: ut quis habeat: elemosinā dare. Et etiam: malū est febricitantia velle vinū bibere: unde moriatur. Ar 8. 12

Quod malū: est ex peccatis. scilicet per peccatum. Hoc est: scilicet ex omissione cuiuscumque circumstantie debite ad virtutem. Et sic dare elemosinā propter inanem gloriam: malū est. Quia omittitur circumstantia ultimi finis: qui deus est. Ar 9. 14

Quod malicia a culpa potest

stare cum bonitate: nature. Ut daretur in peccatis: quos deus expectat ad penitentiam: et emendationem vite. Ar 93.

Quod malū: non potest esse totale: et integrum. Quia sic ut dicitur: in ethicis: esset impoetabile: et destrueret seipsum. Et sic malū: non tollit totū ordinem rationis. Sed aliquid eius. Sicut egritudo: non tollit totā naturā sanitatis in mensuratione: sed aliquid eius. vel partem eius. Ar 12.

Quod malū: potest distinguere: duplex scilicet verum: et apparens. Sicut et bonū distinguitur duplex: scilicet verū et apparens. Ar 69. 18

Quod malicia filia accidit: dicitur nisi repugnantiā spirituum bonorum. Et non accipitur: ut est communis omni peccato. Ar 12. 19

Quod nullū malū ut malum: est appetibile. Nec volitum: nec concupitum. Quia omnia: bonum appetunt. Primo ethicorum. Sed quando appetitur: appetitur nisi per accidens: sub ratione aliquid boni et delectabilis: vel vtilis. De moralibus Cap.

Quod moralia: dependent ex voluntate. Cuius obiectum est bonū et malū. Ar 1. 2

Quod morales actus et habitus: accipiunt speciem et

nomen: ab obiecto. **Exempli**
gracia. Liberalitas est actus
mediocres sumptus: et mag-
nificencia actus magnos sup-
tus. **Ar 1. 3**

Quod moralis actus? pl⁹
respiat obiectum interioris
actus. s. ipsius voluntatis:
q^o obiectum exterioris actus.
In sumendo speciem: et no-
men. **Exempli gracia.** Dare
paup⁹ elemosinam p⁹ inanem
gloriam? est actus moralis
malus: p⁹ interioris actus
obiectum malum. Licet obm
exterioris actus: sit bene bo-
num. Et habet speciem va-
ne glorie et nomen: ex ob-
iecto interioris actus: potius
q^o nomen et speciem pietatis:
ex obiecto exterioris actus.

Sic etiam? verbum iocosi-
loquendo? ut aliqua pro-
uocetur ad libidinem? locu-
tio talis potius specifican-
da et nominanda est libi-
diosa: q^o oiosa. Sic etiam
mechanus propter luatum
vel ut furetur? est potius
dicendus auarus: q^o me-
chanus. **Quinto eth.** Ex quib⁹
p⁹? q^o moralis actus? am-
pit speciem et nomen: se-
cundum obiectum interioris
maxime actus. **Ar 29.** Et
potius: q^o secundum obiectum
exterioris actus. **De mor-
tali peccato Cap 12. Co. 1.**

Quod mortale peccatum
ex genere suo? ut
inuidia vel huiusmodi?

est bene non mortale? p⁹
imfectionem actus. **De sub**
iti motus inuidie? hominidi
i vel adulteri? qui non pro-
cedunt: cum preuia ratio-
nis deliberatione. **Ar 6. 2.**

Quod mortale peccatum?
meretur pena eterna: et
prauat gratiam. **Ar 28. 3**

Quod mortale peccatum?
tollit principium vite spiritualis
anime: quod caritas. **Ar 28.**

Quod mortale peccatum?
dupliater potest esse in rati-
onis pte superiori. Nam v-
no modo: directe. **Saluz?**
se auertendo s⁹ voluntarie
a deo: cum alijs viribus
inferioribus. **Alio aut mo:**
indirecte. **Indelicz** non tohi-
bendo vires inferiores: ne
se auertant a deo. **Sicut e-**
rat in potestate voluntatis:
domine potentia anime
Sicut aut aristoteles in ethi-
as? domini su⁹ omnium
opationum nostrarum: a prin-
cipio vsq⁹ ad finem. **Ar 28.**

Quod opus?
quod est contra dilationem
dei et proximi: est morta-
le peccatum. **Etiam?** au⁹ quacum-
q^o intentione voluntatis?
sive bona sive mala: fiat.
Exempli gracia **Etiam?** De furto.
si fiat: bona intentione
voluntatis. **Saluz:** ad da-
dum elemosinam paup⁹
Ar 28. 6

Quod mortale peccatum?
dicit: prauationem finis **De**

niale autem peccatū : dicit
nisi priuationē ordinis ad
finē. Ar 29 et 42. **A**

Quod mortale peccatum
in se ex genere suo : propt
impfectionē suam ante de
liberationē rationis debitā :
est nisi veniale peccatum,
Exempli gratia. Ut motus
garrulitatis in adulterium
in sensualitate : ante rati
onis deliberationē. Ar 29.

Quod mortaliter
potest quis peccare : nullus
venialibus precedentibus
Ar 29.

Quod mortale peccatum
non consistit in habitu : sed
in actu. Exempli gratia. **9**
Quantūcumque firmat hū
aliter viam quis habeat : si
tamē motui eius resistat :
non peccat. Ar 29. Per pri
mi motus infidelitatis : sūt
pāa mortalia in infidelib⁹ :
non baptizans. Ibid. Quia
nec in nobis. **10.**

Quod mortale peccatū : h̄
in sua ratione : ut sit con
tra preceptum dei. Qui
ergo dicit oia sum verbum
simpliciter : siue cū delibe
ratione preuia : peccat dū
taxat venialiter. **De motu**

Cap 128. con. 1.

Quod duplex potest
ē mouēs : secundū
phim vñ phim. Sicut mo
uens p se : et mouens per
accidens. Exempli gratia.
Proiciens graue deorsū :

mouet illud graue deorsū :
p se. Sed remouens trabem.
cū superpositū erat aliqd
graue : sicut etiam illud
graue cadere deorsū : et
sic mouet ipsam deorsū nō
p se : s; p accidens. Sicut
per remotionē trabis : cū
hoc graue cadens deorsū.
superpositum erat. Ar 23
Ita et dyabolus : mouet be
ne per se : materiam. Quia
materia corporalis : obedit
angelo siue bono siue malo :
ad motū. Ar 21. Exempli
gratia. Sicut dyabolus :
potest semina colligere : q̄
adhibeat effectibus : mira
biliter fiendis. Ibid. Sed sic
non potest mouere animā
hominis spiritualement : p se.
Alioquin : dyabolus esset
causa peccati hominis : et
non ipse homo esset causa
peccati sui. Quod est ab
surdū dicere. Quia nemo
peccat : nisi : quā p seipm
mouet se ad peccatum. Et
quod scriptura dicit. p inui
diam dyaboli mors intra
uit in orbem terrarū : bene
quid verū est : malū pri
mo parenti pswadendo.
S; non tamen in eo : peccatū
pfiendo. Ar 20. Et sic e
tiam dyabolus : non est
proprie causa : et motor
peccati p se. S; tantū per
accidens. Et homo non h̄
excusationē penit⁹ a pec
cato : quando peccat. **2**

Quod motus sensualitatis: nisi post deliberatione rationis in suo malo perseveret: non est mortalis. Ar 2a. 3

Quod motus sensualitatis in se venialis: nunquam est mortalis. Sed sensus mortalis superveniens: secundum se est peccatum mortale. Ar 2a. 2

Quod motus illicitus in sensualitate: nisi quis per rationem ab initio resistit: meretur coronam. Ar 2a. 1

Quod motus illiute concupiscentie in sensualitate imperatus: seu libere et voluntarie exortatus: est mortalis. Ar 2a. Sed cum non est imperatus: nec ei voluntarie consentitur: est nisi veniale peccatum. Ibid.

Quod motus illiute concupiscentie: potest in sensualitate que est in organo corporali: dupliciter surgere. Nam uno modo: ante omnem apprehensionem concupiscentie: ex mera dispositione complexionis corporalis. Et vocatur apud quosdam: primus primo motus. Et nullum habet peccatum: quia nullo modo aueri potest. Alio autem modo: potest surgere motus illiute concupiscentie: statim: post apprehensionem concupiscentie. Et nondum pertinetur: adhuc ad rationem

Et hic motus: etiam dicitur primus motus: sed secundo primus. Et habet peccatum veniale: sed non mortale. Quia nullum est mortale peccatum: nisi per rationem et voluntatem preuias. Unde etiam dicitur a doctoribus: quod in primo motu saluet qui est sine ratione et voluntate preuias: nullum est peccatum vel tantum veniale. Quia primo primus: non habet peccatum. Secundo autem primus: ut dictum est: habet peccatum veniale. Sed in secundo motu sensualitatis: qui surgit post rationem et voluntatem: habet primo locum: peccatum mortale. Et potest ille secundus motus: surgere ex impio voluntatis: tamquam domine potentiaz anime. Aut de consensu eius: aut ratione dissimulante et non prohibente eum: cum posset. In surreptionibus vero non sufficienter deliberatis: etiam non residet: nisi veniale peccatum omnimodum. Ar 2a. 2

Quod motus gaudij spei amoris timoris et huiusmodi: sunt quandoque cum passione: in parte irascibili vel concupisibili. Quandoque etiam sine passione bene: in voluntate.

De merito. Cap. 129. Co. i.

Quod motus illiatus
in sensualitate resi-
dens? et ultra non progre-
diens? au ratio ab initio re-
sistit? meretur coronam.

Ar 12. 2

Quod meritū et demeritū?
ex electione consistunt volun-
tatis. Ar 28. 3

Quod magis meretur? ex
iudicio rationis benefacens?
q̄ ex passione benefacens
Ar 28. 4

Quod mereri potest intel-
lectus p̄ actū suum? vel de-
mereri? inquantū est volū-
tarius Ar 3. 4

Quod mortale peccatū? me-
retur penā eternā? et pri-
uat grāam. Ar 4. 6

Quod idem actus realis
continuo a principio vsq̄ ad fi-
nem? saluz ut ad ecclesiam
eundo? potest in vna pte
ēē meritorius? et in alia pte
ēē demeritorius. Vel e con-
uerso. Exempli grāa. Ut
continuo eundo ad ecclesiam?
si ab uia fiat illa itinera-
tio p̄ deum? et in fine p̄pter
inane gloriā. Vel everso
Ar 29. 5

Quod in eodem actu naturali con-
tinuo? potest in vna pte esse
peccatum mortale? et in ali-
a pte eiusdem actus ēē pec-
catum veniale. Vel everso
Exempli grāa. Ut si faciēs
peccatū veniale. exarscat in
tantā libidinem? ut actum

suum etiam velit facere?
in contemptum dei. Sic ta-
men? non est vnus solū
peccatum? sed duo peccata.
Nec vnus actus in genere
moris? sed duo actus. Ibidē

Quod merendi stat? A
non est post hanc vitam. Et
licet in habentibus caritatē?
veniale peccatum bene vsu
et motu caritatis in deum.
remittitur in futuro sculo
quantū ad culpam? non ta-
mē? quantū ad pene dimi-
nutionē. Aut remissionem?
ante debite pene exsolutio-
nem. Ar 14. 8

Quod nullus meretur pro
habitu? sed pro actu quib
meretur vel demeretur. Et
emph̄ grāa. Stat q̄ quis
sit adeo fragilis et infirmus?
q̄ supueniente temptatione
peccaret. Si autē temptatio
non supueniat? non pec-
cat aut demeretur. Ar 1. Et
te q̄ salutare ē infirmus et
fragilibus? vitare occasiōes
peccandi. 9

Quod licz omnis actus hu-
manus. sit bonus vel malus
suo modo? non tamē omnis
talis actus? est meritorius
vel demeritorius. Exempli
grāa. De actu bono? extra
caritatē facto. Qui nec est
meritorius vite eterne? nec
demeritorius. Ar 10. 10

Quod in habente carita-
tem? non solum ille actus
bonus est meritorius. qui

actualiter. siue cum actuali
intentione refertur in deū.
sed eā : qui habitualiter
refertur in deū. Exempla
gracia. Ut sunt omnia me-
dia referibilia in deum.
ordinā omniniter in deum.
tamq̄ in vltimū finē. Licet
de ipsis actualiter : vel actu-
ali adūtenā : sic non cogi-
tetur. Ar 10. Omnia eī ista :
meritoria sunt. **Ibid De**
melioritate Cap 20 Coni.
Quod melior ē iniquitas
viri : q̄ benefaciens :
mulier. ad hūc intellectum.
Quod melius est gmozari
am viro iniquo : q̄ am
muliere bona. Facilius enī
venit homo in peccatum :
ex conuersione familia-
ri am muliere bona : q̄
am viro iniquo Ar 30. 2
Quod melius est commo-
dari am iniquo viro : q̄
am bona muliere. Ad hūc
sensum. Et iniquus pecca-
tor : q̄ discretus et strennu-
us : veniens ad agnitionē
peccati : qui inde fit humili-
or : melior est : q̄ bonus
indiscretus et latus : pro-
rumpens ex bonitate sua :
in supbiam. Ar 30. 3
Quod melior est incompa-
biliter : remissus in bene-
faciendo : q̄ peccans in ali-
quo. Ar 30. Licet peccans :
quandoq̄ bene alius ad p-
fectionem veniat : seruen-
tius motus. ex considera-

tionē sui mali. **Ibid De mu-
tuo et mutuatione Cap 21**

Quod **Con. pma.**
mutuare ad vsurā :
est simpliciter malū. Et i-
deo : non potest bene fieri
Sicut nec occidere innocen-
tem : potest aliquo modo
bene fieri. 2

Quod mutuare pecuniam
ad vsurā : est peccatum et
mortale. Nec ideo q̄ probi-
bitū est. mortale est pecca-
tum : sed quia mortale pec-
catum est in se : sic probi-
bitum est. Ar 31. 3

Quod mutuare pecuniam
ad vsuram : siue ad aliqd
plus accipiendum : est con-
tra legem nature : siue con-
tra naturalem iusticiam
Quia vsus pecunie : et ip-
sa res que est pecunia : sūt
id. 3° politicor. Nūmisma-
ta inuenta sunt : commu-
tationis gracia. Qui ergo
mutuat pecuniam suam
ad vsuram : exigit aliquid
plus : q̄ suum. Aut de nich-
ilo vult sibi aliquid recompe-
sari. Quod repugnat : na-
turali iusticie. Ar 31. 2

Quod mutuare pecuniam
ad vsuram : bene vadit ad
amiciciā : sed propter vtile
proprium. In qua amicia
a : aliquem obligare ad
plus reddendum q̄ est con-
cessionem : est omnino iniustū
et illatum. Ar 31. 1

Quod mutuans ab alio

ad reddendum in certo ter-
mino prefixo? in quo tamen
non fit redditionis solutio?
si mutuator inde dampnum
habuerit? tenetur dictus
mutuans pro interesse dāp-
ni. Secus autem? si intra
vel infra terminum solu-
tionis prefixum? ipse mutu-
ator dampnum passus fuerit
Quia tunc? pro interesse
dampni illius non tenet?
Ar 81. *De meo. Cap 132. Con.*

Quod si deatō
meum? potest esse
multiplex. Exempli gratia
Aurum iacens in platea.
est bene meum ad aspicien-
dum? sed non est meum
ad possidendum. Sic etiā
ancilla mea est bene mea
aliquo modo seruitutis?
sed non est mea ad usum
conubitus. Ar 86. *De mē-
daco. Cap 133. Con.*

Quod mendacium? se-
cundum patrem nos-
trum augustinum? etiam
pro quacumque utilitate?
non est dicendum. Nec ta-
men veritas? semp est p-
palanda. Et precipue? v-
bi caritas esset infringen-
da. Ar 86. *De manicheis
Cap 134. Con.*

Quod manichei? ex
ulla opinione erro-
nea. que dicebat nullum
esse ens incorporeum? po-
suerunt deum? esse lucem
quandam incorpoream. Ar

De martino. Cap 134. Con.

Quod si deatō
martires? semina-
bant in lacrimis. Saluet?
dolorem et tristitiam de exte-
riori malo pene? afflictius
habendo. Sed tamen? de bo-
no diuino et spūali? utius
gaudebant. Ar 69. *De mīa
et ira p zelum. Cap 136.*

Quod si deatō
mīa et ira p zelum?
que intelligitur per neme-
sum? opponuntur inuidie.
Quia misericordia gaudet?
de prosperitate alterius. Et
ira per zelum tristatur? de
impietate alterius. Et licet
sint passiones? tamen pro
ut eis superuenit electio rati-
onis? fortaunt? rationē vir-
tutis. Ar 69. *De mandato.
Cap 137. Con.*

Quod mandatum? erat
iustum et sanctum?
ut dicit? ad romanos. Et
sic per mandatum? deus
non dedit occasionem pec-
candi? sed homo accepit
Ar 18. *De in sua gūitatis
peccati. Cap. 138. Con.*

Quod mensura graui-
tatis peccati sumit?
secundum q bonū opposi-
tum? habet plus vel minus?
per caritatem amari. Ar 18
De multiloquio. Cap 139.

Quod si deatō
multiloquium filia
gule? surgit ex hoc. Quia

per gulam? aufertur gub
naulum rationis? ne ver
ba ponderentur. Et sic con
sequens est? ut lingua ad
verba dilatetur. **De negati
one non. Cap. 120. Conside**

Quod ino pma.
homo non tene
tur? semper aut
omni tempore et
se attentus actualiter ad re
gulam rationis? et legis di
vine. Et ideo? non imputa
tur ei ad culpam? nisi pro
loco et tempore. Et hinc est
Et dormiendo naturaliter?
non peccatur. Ar 3. Beatus ve
ro esset? si quis scienter et
voluntarie per ebrietatem?
se prauaret vsu rationis. 2

Quod non peccat mortalit?
qui scienter et voluntarie
dicit verbum oasium. Et ea
am? si ex aliqua causa leui
mala faciat? dummodo non
faciat? in contemptum dei
Ar. 13. 3

Quod non applicare ani
mum ad ea? que quis scire
tenetur? est peccatum omis
sionis. Ar 22. 2

Quod non stude beneficia
a accepta agnoscere? est g
dus summe ingratiudinis.
Ar. 24. 4

Quod non repellere passio
nem inclinantem ad pecca
tum mortale? est peccatum
mortale? si hoc repellere
erat in sua potestate. Ar 24
Dicit et non dare elemosina

pauper? fame morienti. Vl
eiam? sicut proice sagittam
cum occasione hominis? est
peccatum mortale. Ibid. 6

Quod non peccauit xps? in
adam. Nec deturatus fuit?
in lumbis abrahe. Ar 29. A

Quod non est volentis neq;
audentis s; dei miserentis?
verz est ut dicit scriptura? ta
q; primi prinapy electionis.
Sed electio tamen? est libera
Ar 26. Valiz? ipius liberi ar
bitry. Unde? nec exasatio pec
cati est. S

Quod non requiritur natio
ab homine? q; semp actuali
ter in opibus suis? se referat
in deum tamq; in vltimum
finē. Sed suffiat? q; aut ac
tualiter? aut habitualiter
hoc faciat. Quod profecto i
ta fit? q; diu in contrarium
illius finis nichil exercetur
vel exortur. Ar 28. 9

Quod non penitere de pec
cato veniali? non repugnat
caritati? nec saluti. Nec im
penitencia de veniali? facit
peccatum in spm sanctum
Nec solum veniale p se est au
ciandum pena eterna? sino
habeat mortale annexum
ppetuo auiciandum. Ar 21.

Quod non 10
omnis vanitas oris? opis
aut cordis? est peccatum f
mortale. Ar 62. 11

Quod non peccant mortu
liter amantes et tractantes
negona secularia et terrena?

dūmodo cor eoz non recedat
a aristo: ei aliquid preponē
do. Ar 19. 12

Quod in precepto non me
chaberis: prohibetur om
nis illiatus vsus membro
22 genitaliū: qui et seam
dum se in genere suo: est
peccatū mortale Ar 80. 13

Quod nullus tendit in il
lud: qd apprehendit vt im
possibile. Licet: voluntas
sit bene impossibiliū: puta
imortalitatis. Ar 92. 14

Quod nemo viator: est
adeo perfectus: in quo non
remaneat: aliquantula
repugnantia carnis cont
spm Ar 11. *De nichili. Cap
121. Con. prima.*

Quod nichil est: po
tēst abusive dici ali
quid agi. Exempli gratia
peccatū nichil est: et tamē
dicitur: diminuerē aut cor
rumpere in parte bonum
nature Ar 16. 2

Quod nichil adeo est ve
niale: quod non est morta
le: aut esse possit si placeat
Verum est: si placeat vt
plamius finis. Quia sic quo
dāmodo colitur pro deo &
3 plures alij modi plaren
di: quibus non imacritur
peccatū mortale: nec de
quibus: illud dictum est i
telligendū *De nescientia
Cap 122. Con. 1.*

Quod nescientia: dicitur
simplicem ignoran

tiam Ar 22 et 24 2

Quod nescienti ea que nō
spectat ad eum scire: vel e
tiam: si non est natus ea
scire: nec debetur culpa: nō
pena. Ar 22. 3

Quod nescientia: est etiā
in angelis bonis: teste bea
to dionisio. Ar 22 et 19. *De
naturali iustitia. Cap 123*

Quod Con. prima.
Naturalis iustitia:
in nullo: totaliter corrum
pitur. Etiam quātūmvis
peccatore. Sed bene in ali
qua eius parte: obliquatur.
Exempli gratia dicitur in
fornicatore obliquatur:
quantum ad directiū con
cupiscentiarum Et sic de ali
is Ar 16. 2

Quod naturalis iustitia:
est rectitudo naturalis ad
bonum. In qua prim⁹ pa
rens noster: a deo ab imo
conditus erat: anteq̄ pec
caret Ar 15. Sed originalis
iustitia: est q̄ aliud: scilicet
vt infra de originali iusti
tia: consideratoe prima. Et
illi opponitur: originale
peccatū. Ibi *De natura
Cap 122. Con. 1.*

Quod nature perfec
tio: per gramam
non tollitur. Licet bene de
fectus eius: aliquantuliter
Ar 13. Aut remouetur 2

Quod natura inclinatur
ad sibi simile. Ar 91 3

Quod naturale est intel

lectu sepato: q̄ intelligat
substantiam suam. Ar 92

Quod naturaliter
uult: semper uult. Ar 91

Quod naturaliter uolumus
et simpliciter secundum se: h̄o
p̄ aliquod adiunctum. pos
sumus bene uolle. Exempla
gratia. Omnis homo natu
raliter appetit scientiā: sed
quidam tamen preeligiunt
ignorantiā: scientiæ. Cum
ex desidia: propter laborem
discendi. Cum etiam: ne
scientia habita impediantur
a peccato: quod amant. Ar
92

De nemesi. Cap. 121. Con.

Quod uideatio.
Nemesis: est ira per
zelum: que tristatur de im
pietate malorum. Et est pas
sio: in pte irascibili. Vel e
tiam: est uirtus: inquan
tum superuenit electio rati
onis. seu post rationem. Ar
93

De origine. Cap. 126.

Quod Con.
Origenes posuit: q̄
auuliamus creature liberum
arbitrium: in omni statu:
esset semp̄ uerabile in bo
num et in malū. Putans
demonēs: adhuc p̄ liberū
arbitrium: posse redire ad
bonū. Et per misericordi
am dei: posse consequi
perueniam suorum peccato
rum. Quod contrariatur
uerbis domini dicentis.
Ibunt hy in sup̄fluum e

ternum: iust autem in ui
tam eternam. Ar 92. *De or*

dine. Cap. 128. Con. 1.

Quod ordo: est de
perfectione uni
uersi. Et huic or
dini: deus presi
det. Ar 93. Et omnes creatu
re: ei subiacentur. Ibidem

Quod ordo nature
humane: est cum ratione
agere. Deandum beatum
augustinum. Ar 93. Opera
tio autem: sequitur formā.
Cuius ergo altior est forma:
altior est et operatio. Ar 98.
De ortu culpe. Cap. 129
Con. p̄ma.

Quod culpa vel pec
catum: primo ori
tur ex eo: q̄ quis attendens
regulam rationis et legis
diuine: procedit eligendo.
qd̄ ei contrariatur. Ar 3. Et
non ex hoc primo oritur:
q̄ quis sine actuali conside
ratione regule rationis et
legis diuine: uadit in ma
lum. Sicut bene: in puris
surreptionibus fit: ante de
liberationem rationis.

Quod peccatum
oritur tribus modis: teste
psudoro in de summo bono
Sicut ex ignorantia: infir
mitate: et industria. Ar 23.

Quod uia
bene oritur: ex varijs ali
is uiajs: diuersimode. Ex
empla gratia. Ut odium

ex ira : et ex inuidia. *Ar 68*
De oportunitate peccandi
Capl 110. Con. i.

Quod oportunitatem peccandi habere : non est semp in hominis potestate. *Valeret ?* quia deus eam : misericorditer quandoq; subtrahit. *Ar 8.* Unde et gratia actio : sibi debetur

Quod oportunitate peccandi nacta : vbi ea vel abuti : est in hominis potestate. Et sic peccare : vel etiam non peccare *Ar 8.* *De occasione peccandi. vel pañ. Capl 111.*

Quod occasio peccati vel peccandi : potest esse duplex *Valeret data : et accepta.* *Articulo 18.*

Quod occasio data dicitur : quando opus fit minus rectum : vnde alij p malum exemplum prouocantur ad peccandum. *Ar 18*

Quod occasio accepta dicitur : quando ex ope recto trahitur : vel elicitur malū. Exempli gratia. Sicut erat cum iudeis : scandalizatis ex bona doctrina aris : vita et miraculis. *Ar 18* *De Obiecto. Capl 112. Considera*

Quod obiectū *10. i.* dicitur : arca quod fit versatio. Exempli gratia. Color est obiectum visus : quia visus versatur arca colorem. Bonus au-

tem : est obiectum auditus Et sic de alijs. Sic etiam esuries : est obiectum abationis. Et distinguuntur virtutes et vicia : et accipiunt sibi quandoq; species : secundū diuersitatem obiectorum *Quandoq; autem : secundū diuersitatem finium : vel etiam secundū diuersitate arāstantiarum. Ar 9. 2*

Quod obiectū appetit : est bonū et malum. Bonū quidem ad prosecutionem : et malum ad fugam. *Ar 60*

Quod obiectū *3* mouens voluntatem : habet se ut forma : cuius est agere secundum phm. Et non ut materia : cuius est pati. Cibus ergo vel potus qui est obiectum gule : potest mouere voluntatem ad prepropere. Ad ardentem. ad nimis : ad laute : et ad sturdiose. Deandum quam diuersitatem motuorum obiecti gule : diuersificantur et multiplicantur species gule. *Ar 9e.* Ecce patet : quomodo ab obiecto : diuersimode mouente : accipiuntur bene species varie virtutum. *Ibidem.* Sed tamen gula : cum vna arāstantia est bene grauius peccatum : q̄ cum alia arāstantia *Etiam ibidem. 2.*

De ocioso verbo. Cap. 13. Con.

Quod ociosum verbum est peccatum. Et multo magis: ociosum factum. Ar

Quod ociosum verbum? si referatur in fine mortalis peccati: est peccatum mortale. Exempli gratia. Si aliquod ridiculum vel verbum blande proferam ad feminam ut ipsa michi male placeat vel ego ipsi: appetendo saltem vel volendo appeti: criminofum est. Etiam: cum solo verbo ocioso in se. Et quod periculosum est viris cum feminis: et feminis cum viris: blande conuersari. Aut familiaritates et colloquia habere: nisi sub magno moderamine discretionis. Sicut dicitur: beatus Hieronymus. Cum feminis: non sunt nisi breuia et rigida colloquia: habenda. **De ociosis Cap. 13. Con.**

Quod ociosa? siue sequuntur consensum in actum: siue consensum in delectationem: sunt opera carnis. Ar 83. Sic de amplexibus et quibusdam ludicijs. **De omni vel omnibus Cap. 14. Con. pma**

Quod omnia que fuerunt: sunt et erunt in mundo: preuisa sunt a deo ab eterno. Et nichil: est casuale ei. Ar 10. Et que casualia dicuntur: habent talia diu quo ad causas p

pinquas vel proximas. **Abid** Exempli gratia. Sicut fossio: est causa per accidens et casualis: inuentio thesauri. **2**

Quod omnis fornicator aut immundus: aut auarus quod est ydolorum seruitus: non habet hereditatem in regno caeli. Ar 9. **De originali iustitia Cap. 16. Con. 1.**

Quod originalis iustitia? erat quoddam donum gratis datum primo parenti nostro: quo tollebatur omnis rebellio virium inferiorum sensituarum: ad rationem. Sic quod plena erat obedientia omnium virium sensituarum: ad rationem. Et mediante isto dono: primus parens fuit habilis ad vitam eternam: si non cecidisset. Desapientibus a domino de paradiso ad celum: cum ei placuisset. Ar 11. **2**

Quod originali iustitia? dicta: priuatus est primus parens noster: in suo casu priuatio quoque illius domi: vocatur et dicitur nunc e contra: originalis culpa vel originale peccatum. Et mortale peccatum: sic quod cum peccato illo decedentes: non possunt frui obiecto beatifico: seu visione beata sanctorum in celo. Ar 11. **3**

Quod originali iustitia: homo immediate coniungebatur deo. Et per eam: e

erat redundancia tante perfectionis in vires sensitivas inferiores: inasabilem saliret et conacpisabilem: ut nulla esset rebellio in eis: contra rationem. *Ar 2e et 33.*

Quod originalis iustitia data primo parenti nostro: diffusa fuisset in omnes posteros eius: si persistisset. Quia data erat ei sicut audam principio: generis humani. Cum ergo cecidit: ex aduerso originalis culpa naturali iustitiae contraria: cecidit in adam: et omnes posteros eius. *Ar 33. 4*

Quod originalis iustitia non datur huic vel illi anime: sicut data est anime primi parentis nostri: ex liberalitate diuina est: et propter contrarium prohibens. *Ar 33*

Quod originalis iustitia: restituitur in baptismo: quantum ad innocentiam. Huic quantum ad hoc: quod superior pars rationis. coniungitur deo. Per cuius priuationem: merat reatus culpe. Sed non quantum ad hoc: quod rationi subiacentur inferiores vires absque omni rebellione. *Ar 3e* **¶** In concupiscentia carnis contra spiritum: remanet post baptismum. *Ibid 1*

Quod originalis iustitia non solum erat in superio

ri parte rationis: sed etiam derivata erat ad inferiores vires anime. Etiam: usque ad corpus. Que omnia: totaliter subdebantur rationi: virtute illius doni originalis iustitiae. Ideo etiam: quod si adam non peccasset: fuisset ista originalis iustitia propagata in posteros suos. Sicut nunc originale peccatum: oppositum eius: propagatum est in posteros. *Articulo eo. De originali peccato. Cap. 111. Con. prima.*

Quod originale peccatum: fuit in adam: peccatum actuale mortale est originale. Sed in posteris: est tantum mortale: et originale. Sed non peccatum actuale. *Ar 11. 2*

Quod peccatum originale: contrahitur ab omnibus posteris a deo primi parentis: si aut a principio collegii humani. *Ar 33.* Sicut in seculo: auertat sepius dicitur fecisse: et luit pro illo: quod per principem eius factum est. *Ibid 3*

Quod originale peccatum: contrahitur in coniunctione anime cum carne infecta: quando primitus ei infunditur. *Ar 33. 2*

Quod originale peccatum: etiam in posteris dicitur voluntarium: ratione sui principis: scilicet voluntatis primi parentis. *Ar 33. 4*

Quod originalis peccati subiectum? est ipsa anima: ut est ps humane nature. Que non traducatur: licet anima non traducatur?
Ar 33 **6**

Quod originale peccatum? relatum ad naturam: habet rationem voluntarij. Et debetur ei: increpatio et pena. Licet non sit: relatum ad personam posteram ad e primipnas. Et caro? bene est causa originalis culpe? licet non sit causa actualis: proprie culpe. Ar 33 **A**

Quod originalis culpe pena: est carentia diuine visionis. Et tali culpa proueniens: secundum ordinationem dei. Ar 33 **8**

Quod originale peccatum traducatur: etiam a vno iusto. Et si non secundum id quod est proprium sibi? tamen secundum id quod habet ab adam. Ar 33 **9**

Quod originale peccatum in isto vel in illo homine? e concupiscentia vel pronitas? ad inordinate appetendum: cum carentia originalis iusticie. Ar 32. **10**

Quod pcc originalis materiale: est concupiscentia dicta. Et formale eius: est carentia originalis iusticie. Si aut in peccato actuali? materiale eius est conuersio ad inmutabile et transitorium bonum? et formale eius:

est auersio ab inmutabili seu eterno bono. Ar 32. **11**

Quod originale peccatum: ab aliquibus dicitur concupiscentia. Et bene: scilicet secundum materiale. Ab aliquibus autem: dicitur languor. Qd habet intelligi: scilicet secundum suum formale. Ar 32. **12**

Quod originale peccatum? non dicit concupiscentiam delectabilis scilicet secundum sensum. communiter loquendo? que est homini naturalis ut est animal? sed dicit concupiscentiam delectabilis secundum sensum: contra ordinem rationis ut est homo. Ar 32. **13**

Quod originale peccatum? non solum dicit concupiscentiam? sed etiam in se comprehendit malitiam: et ignorantiam. Ar 32. **14**

Quod originale peccatum: dicit concupiscentiam modo dicto. Sed non includit necessitatem: ad consentiendum motibus concupiscentie inordinatis. Licet bene ad sentiendum: tales motus inordinatos. Ar 32. Etiam: post baptismi susceptionem. **A** **15**

Quod peccatum originale? quo ad materiale suum. quod est concupiscentia? que est sones peccati? vique manet: post baptismi susceptionem et demerps. **Bz**

formale suum? quod est ca-
 renzia iustiae originalis?
 transit cum baptizatus
 infans? vel etiam adultus
 contritus? prae innocentia
 e. quam adam ab initio ha-
 buit. Et peccatum originale
 contractum? non amplius
 imputatur ad damnatio-
 nem. Et hoc solet sic expri-
 mi? qd peccatum originale
 cum primitus baptizato. &
 transit cum actu reatu? sed
 actu manet. Ar 3e. 16

Quod originale peccatum?
 sicut habet pro materiali &
 corruptionem potentiae? aut
 partis conaquisabilis? sic et
 irascibilis. Quia irascen-
 a? non nisi ex conaquiscen-
 tia surgit Ar 3e. Et etiam
 habet pro materiali suo?
 defectum intellectus? qui e-
 tarenzia illius scientiae natu-
 ralis. Quam homo? in pri-
 mo suo statu habuit. Et hoc
 modo ignorantia? etiam
 materialiter comprehendit-
 tur? sub peccato originali.

Ibidem 17
Quod originali peccato?
 non tantum corrupta est
 vis conaquisabilis? sed et-
 iam infecta est a deo? sic qd p-
 actum eius traducatur pec-
 catum originale? in poste-
 ros Ar 3e. 18

Quod originale peccatum?
 sicut et omne mortale pec-
 catum? est iustitia sicut i subo

Bed tamen in semine carna-
 li? bene est sicut in causa i-
 strumentali? traditionis
 eius in posteros Ar 3e. Unde
 et ordine nature? prius est
 in anima? qd in carne Ibid

Quod 19
 originalis culpe maculam?
 anima nec habet a se? nec
 a deo. Et ex unione eius?
 ad carnem infectam. Sicut
 vinum purum immixtum
 dolio putrido? contrahit si-
 bi putrefactionem? a dolio
 illo immundo. Ar 3e. In eo
 autem? qd anima infundit-
 tur carni? que est ab adam?
 efficitur pars humane nature.
 ab adam infecta et diriuata.
Ibid Et sic originali peccato?
 dicitur homo peccasse? in
 adam. Etiam ibid. Nec e-
 peccatum originale verius
 in carne? qd in anima. Si
 aut nec humana natura e-
 verius in semine? qd in cor-
 pore organizato Etiam
 ibidem 20

Quod originale peccatum?
 diriuatur ex carne? ad ani-
 ma. Ut predictum est. Et
 sic prius est in essentia ani-
 me? qd in eius potentis
 Et per prius est in volunta-
 te? qd in alijs potentis ani-
 me inferioribus? in quas
 diriuatur a voluntate. Ar.
 36 et 37. 21

Quod originale peccatum?
 siue priuatio originalis iust-

nae diriuatur ab adam in o-
nes: qui ab eo seminaliter
per concupiscentiam propa-
gantur. Est enim in adam:
tamq[ua]m in principio vel principe
ad posteros. In quibus: sicut
concubitus non est sine libidi-
ne: sic nec conceptus sine
peccato. Ar 38 et 39. **22**

Quod peccatum originale:
non minus transfunditur a
baptizato atq[ue] a culpa pur-
gato: q[uam] a pagano vel uideo
Quia: peccatum originale
non transfunditur seand[um]
superiorem partem anime:
sed seand[um] inferiorem &
partem et seand[um] corp[us]
Pec seand[um] nouitatem
tr[an]si: sed seand[um] vetusta-
tem ade. ad omnes posteros
Ar 38. **23**

Quod originale peccatum:
conuabitur pro eodem tunc:
quo completur humana na-
tura. Ar 38. **24**

Quod originale peccatum:
nominatur in scripturis &
quandoc[un]q[ue]: in numero plu-
rali. Ut in psalmo In pecca-
tis: concepit me mater me-
a. Ar 40. Et quare. **25**

Quod originale peccatum:
infert penam & dampni.
Que est p[er]petua carceris:
diuine visionis. Sed non i-
fert penam sensus: et tor-
menti infernalis. Ar 41. Et
istud habet locum in pueris:
sine baptismo decedentibus
ubiq[ue] terrarum.

De oratione cap[itu]l[um] 148. Con.

Quod fideat[us]
Orandum non est: p[ro]
peccato ad mortem. Hoc est:
pro peccato: quod perseue-
rat: usq[ue] ad mortem. Sali-
ter: propter impenitentiam
finale[m]. Que est peccatum
in spiritum sanctum: irre-
missibile hic: et in futuro. Et
alias: pro omni peccato: po-
test orari. Ar 32. **De odio**
Cap[itu]l[um] 149. Con.

Quod odium: diatur
ira inueterata. Sed
ad istum sensum: et non ali-
as. Quia: ira inueterata:
causat odium. Ar 64. **De ob-**
ligatione. Cap[itu]l[um] 160. Con. i.

Quod voluntas creatu-
re rationalis: obliga-
tur ad hoc: ut sit deo subiec-
ta seand[um] precepta affir-
matua et negatua. Ar 44

Quod
obligatio iusta: obligat ad
solutione[m]. Deus autem est:
de obligatoe[re] usuraria. Ar 31
Operibus autem misericordi-
e: disponimur ad penitenti-
am: faalius adipiscendam
Ar 44. 31. **3.**

Quod sicut proiciens se sa-
enter et voluntarie in puteu[m]
profundum: unde per seip-
sum non potest exire: quan-
tum in ipso est: se obligat ad
p[er]petuo ibi manendum: sic
faciens saenter et voluntari-
e mortale peccatum. meri-
torum pene eterne: a quo

sat seipsum non posse libera-
re? quantum in ipso est?
se obligat pene eterne. *Ar. 11*

De peccato. Capl. 16. Non

Quod *sideratio pma*
peccatum secundum
beatum augustinum? est

delictum vel factum vel con-
cupitum? contra legem dei
Ar. 6.

Quod peccatum contingit?
declinando a debita regula
et mensura rationis natu-
ralis? et legis diuine? se-
cundum precepta affirma-
tiua et negatiua. *Ar. 6. Et*
habet peccatum? semper
penam conuoluantem.

Saluet? carenam graue?
que multum penalis et tris-
tis est. *Ar. 2. Que pena?* licet
dicatur bene mala quo ad
subiectum? seu quo ad pati-
ens in quo est? tamen sorti-
tur rationem boni? quo ad
agens? iuste puniens. *Ibi-
dem. Ar. 2.* Peccata quoque
subsequencia? etiam possunt
dici pena? peccati preceden-
tis. *Dic qd vnum et idem?*
possit esse et dici peccatum
et pena? licet diuersimode
Itez ibid ar. 2.

Quod peccatum est in vo-
luntate? sicut in radice. Sed
nichilominus? etiam est in
actibus elatis et imperatis?
a voluntate. *Ar. 11. Et saen-
dum?* qd peccans in actibus

delectabilibus? quanto in eo
plus delectatio intenditur?
remoto freno rationis remur-
murantis? tanto grauius
peccat? et etiam? quanto
liberius augmentando? de-
lectationem. *Ibid. 2*

Quod peccans sola volun-
tate? meretur penam eter-
nam? sicut et peccans. vo-
luntate et ope. *Ar. 11. De plu-
ribus tamen dolebit?* volun-
tate et opere peccans? qd
peccans sola voluntate. *Qui-
a non solum dolebit super
mala voluntate? sed etiam
pro fore facto suo? cum omni-
bus alijs malis que inde p-
ruperunt. Ibid. 4*

Quod licet peccatum con-
sistat in priuatione boni?
que nichil est? tamen etiam
consistit in actu interiori ip-
sius voluntatis malo. *Et sic
o modo? etiam in actu exte-
riori inordinato? et malo
diue committendo malum
transgressionis precepti?
sive omittendo? quod ex
precepto non erat omitten-
dum. Ar. 11. 6*

Quod duplex est peccatum?
saluet commissionis et omis-
sionis. Quia duplex est no-
bis datum preceptum? sa-
licet affirmatiuum de facien-
do hoc vel illud? ut de co-
lendo vnum deum? de sa-
ficando sabbatum? vel de
honorando parentes. *Et*

xl

opponitur: peccato omisso
 nis. Aliud autem preceptum
 nobis datum: est negatiuū.
 Exempla gratia. Non occides
 non furaberis: non mecha
 beris: non eris testis iniquus
 non cupies alterius nuptiam:
 nec rem cupies alienam. Et
 huic precepto negatiuo: con
 trariatur peccatum commissio
 nis. Ar 6. **A**

Quod peccatum omissionis
 ut dictum est: opponitur pre
 cepto legis affirmatiuo. Pre
 ceptum autem affirmatiuum
 obligat semp: sed non ad sem
 per. Exempla gratia. De ho
 norando parentes: omnis ho
 mo obligatur: sed non om
 ni tempore et loco. Sed pro
 tempore et loco: competenti.
 Qui ergo non honorat pa
 rentes temporibus et locis su
 is: facit peccatum omissionis.
 Et sicut preceptum de ho
 norando parentes non obli
 gat ad semper: sic peccatum
 omissionis non manet semp
 actu: sed reatu tamen ma
 net semper. Nisi per peniten
 tiam ei succurratur. Et iterū
 redeunte tali oportunitate
 temporis. honorandi paren
 tes: si pretereatur: reiteratur
 denuo peccatum omissionis.
 Ar 6. **S.**

Quod peccatum omissionis:
 est omisso precepti. Que est
 prauatio: in quam saluet pri
 uationem: etiam voluntas
 per se non fertur. Sed tamen

voluntas: fertur in aliquid
 posituum: ad quod consequi
 tur omisso precepti. Exem
 pli gratia. Festiua die cum
 michi est eundem ad ecclesiam
 et orationem: vado ad ta
 bernam vel ludos: quibus
 prouenit peccatum omissionis.
 Et in istos ludos: fertur vo
 luntas per se: ad quos se
 quitur peccatum omissionis.
 Et sic ex consequenti: pec
 catum omissionis est volun
 tatiū: et habet rationem pec
 cati. Ar 6. Sed si esset omis
 sio penitus inuoluntaria. nō
 emendabilis: sicut est cum
 lefis impotentibus siue cum
 febra tantibus: nullum est
 peccatū. Ibidem **9**

Quod peccatū omissionis:
 tam diu durat actu: q̄ diu
 obligat tempus precepti af
 firmatiui: cui opponitur
 Quo tempore transiente:
 transit et actu bene peccatū
 omissionis: sed remanet re
 atu. Et iterum: redeunte te
 pore expletionem precepti
 exigente: nisi expletio man
 dati facta fuerit: redit de
 nuo peccatum omissionis
 Ar. 6. **10.**

Quod peccatum: non so
 lum est deformitas actus:
 sed etiam quiaq; actus
 est difformis et discordans
 a debita regula rationis
 et legis diuine: est peccatū.
 Ar 6. **11**

Quod quando peccatum ē

in actu interiori voluntatis ?
 cui subseruit actus exterior,
 illi prauae voluntati concor
 dans : fit simul ex illo com
 posito vnum peccatum. Ex
 actu enim interiori malo.
 tamq̄ ex forma : et ex actu
 exteriori : tamq̄ ex materia.
Ar. 7. Verumptamen ? si quis
 velit malum sine actu exte
 riori ? et postea velit malum
 cum actu subseruienti pra
 uo consensui : procul dubio
 dupliciter peccat. **Ibid. 12**
Quod peccare ? efficaciter
 est in voluntate : et ex volu
 tate. Sed concupiscentia ?
 est bene mutabilia : ad pec
 candum. **Ar. 8. 13**
Quod omnis peccans :
 peccat ignorans. Quia om
 nis peccans : peccando in
 currit quamdam tenebram
 ignorantiae. Unde et petim⁹ :
 in collecta completory. Que
 sumus domine ? illumina
 tenebras nostras : etc. Sed
 tamen non omnis peccans :
 peccat ex ignorantia. tamq̄
 ex causa peccati. Sed aliqui
 peccant ex passione et infir
 mitate : alij autem ex ma
 licia : etc. **Ar. 8.** Peccare autē
 contingit multis modis ?
 secundum aristotilem : ex
 particularibus defectibus
 vmmo et ex vnius solius
 avastantiae debite omissio
 ne : contingit peccare. Qui
 a bonū ē : ex integra causa
Ar. 9. Et secundum dyoni

suam e⁹ de diuinis nomini
 bus ? peccare : est a regula
 rationis deficere. Et preter
 rationem ite : actu inordina
 to exteriori vel interiori. **Ibid.**
Quod peccatum ? **14**
 licet nichil sit in se : qz non
 est nisi prauatio boni ? tamen
 non est : sine nichilo. Quia
 semper est ex aliquo : et hoc est.
 vnde demeretur et dampna
 tur homo. **Ar. 10. 14**
Quod peccatum prothoplas
 ti ade ? non erat gula : sed
 ex supbia. Quia ? erat tras
 gressio prohibitionis sibi fac
 te ad disciplinā ? ne experire
 tur : quid esset inter obediē
 tiae bonum et obediētiaē ma
 lum. **Ar. 13. 16**
Quod peccatum ? secundū
 ambrosium : est transgressio
 vel preuaricatio legis diuine.
 Et non est in animali bruto ?
 qz appetitus eius : non diri
 gitur a regula rationis. **Ar.**
11. 17
Quod peccatum veniale :
 potest isto modo esse in sen
 sualitate. Quia aduersariū
 inclinatio sit supra rationē
 et voluntatem in motu con
 cupiscentiae ? sed non perue
 nitur : ad cōsensum ratiois
 et voluntatis. **Ar. 12. 18**
Quod peccat bene vnius gra
 uius alio : propter excellen
 tiam persone. S; avastan
 tia ? secundū se non facit de
 veniali mortale : nisi trans
 ferat in aliam speciem. **Ar. 13**

dy

Quod peccare? 19
p[er]tinet ad defectum nature?
Et v[er]oq[ue] per gratiam dei
auferr[er]i potest. Ut patet max
ime? in beatis? in celo existe
tibus. Ar 13. 20

Quod mortaliter peccat pu
er? si cum ad annos dis
cretionis venerit? quantoa
quantum in ipso est non que
rat suam salutem. Si vero
querat? consequitur gratia
et immunitus erit a peccato o
riginali. Ar 16. 21

Quod peccatum mortale
actuale? infert penam damp
ni? simul et penam sensus
Sed originale peccatum?
sine actuali? solum infert pe
nam dampni. Ar 12. 22

Quod peccatum mortale
impedit eternam beatitudi
nem eternaliter? nisi fiat
nova gratia? et nova cari
tas. Sed veniale peccatum
impedit eam? solum tempo
raliter. Salicet? vsq[ue] ad re
missionem et solutionem
pene? debite eius. Ar 14. Dicit
et peccatoz aliozum 23

Quod peccatum mortale?
quandoq[ue] bene fit sine actuali
contemptu dei. Ut patet de
incontinenti? qui peccat ex
passione gaudiscentie vel infir
mitate? et displicet sibi q[ui]
deum offendit? et velle se
deum in hoc non offendere.
si esset possibile? sic q[ui] in eo
non est actualis contempt[us]?
licet habitualis. Quia salicet

sat aut tenetur scire? qm
fornicatio non potest fieri si
ne offensione et contemptu
dei. Quo transit? nichilo?
fornicatione non dimittit?
cum possit Ar 60. 22

Quod peccando? transgre
di precepta dei? semp[er] secon
dum effectum rei est super
bare. Sed non semper? secon
dum affectum. Quia pec
cator? licet transgrediendo
semper superbiat? non tamen
in omni transgressione appe
tit superbire? vel velle sup
bare. Dicit plerumq[ue] sic in
peccatis? que sunt ex con
temptu actuali. Que ceteris
paribus? sunt alijs grauior
a. Ar 62. Quia contempt[us]?
importat superbiam. 24

Quod peccatum? est antecede
ter in ratione? et essentialiter
est in voluntate. Et in virib[us]
inferioribus? dicitur esse ex e
o? q[ui] a veritate rationis
recedunt. Ar 61. 26

Quod peccatum originale
comparatu[m] huic vel illi per
sone? licet sit minus volun
tatum q[ui] peccatum veniale?
tamen comparatu[m] nature?
est magis voluntariu[m]. Et
gravius privans? a bono
divino. Ar 21. Quod autem
peccatum veniale? habet
de voluntario? habet tantu[m]
preter deum? sed non contra
deum vel preceptum eius
Dicit peccatum originale?
quod ideo gravius et morta

le est **2A**
Quod peccati originalis pena
 taxata : est carencia origina
 lis iusticie : per quam saluz
 originalem iusticia : adam
 primus parens noster : pre
 seruatus fuisset a morte et
 aly defectibus vite. Et sic t
 mors et aly defectus vite : sut
 etiam pene originalis peccati
 concomitantes. Ar 22. Duo mo
 do : ut si quem propter suu
 crimen de pena taxata gtingeret
 excitari per extruccionem
 oculorum : tunc tentas : est
 pena taxata pro forofactione
 Sed nichilominus : mendica
 tio cum aly g incommoatib9 :
 sunt etiam pene concomitan
 tes prefati criminis. Ibid 28
Quod peccatum etiam po
 test esse in ratione : quantum
 ad propriam actum rationis
 Exempli gratia. Ut cum quis
 errat : adherendo falso pro
 vero. Ar 4. Et quandoq; sur
 reptive : et quandoq; etiam
 deliberative. Aut venialiter :
 aut etiam mortaliter. Ibid
 Et etiam : in superiori parte
 rationis. Quia delectatio
 mouens et deliberative con
 cupita : et propria voluntas :
 per liberum arbitrium. pos
 sunt prevalere omni rationi.
 Etiam ibid. Ita salicet : ut
 ratio succumbens : no depre
 cetur actualiter ad optima
 Cum sit sopita actualiter :
 voluntate erronea prava.
Quod peccatum : **29**

auferens caritatem a superi
 ori ratione : est mortale. De
 cuius autem est de illo peccato :
 quod facit nisi quandam in
 ordinationem : in superiori ra
 tione, in aliquo actu eius.
 Ut in simili. Infirmitas inuol
 untatis naturalis et vitalem g
 plexionem cordis : est morta
 lis. Sed non omnis infirmi
 tas : induens inordinatum
 motum in corpore : est mor
 talis. Ar 4. **30**
Quod peccatum a de pro
 thoplasti : erat mortale. Sed
 pro tanto poterat dici venia
 le : qz non erat omnino irre
 misabile : sicut peccatum lu
 aseri. Sed remisabile erat :
 licet non : sine innocentie sui
 status amissione. Ar 13 **31**
Quod peccata que mixta st
 voluntaria et involuntaria :
 magis sunt habenda pro
 voluntariis : pro q involun
 tariis. Ar 5. **32**
Quod peccatum mortale et
 veniale : differunt specie et
 in infinitum. Ar 13. **33**
Quod peccare ex scientia et
 electione prava : dicitur pec
 care ex malicia : vel certa ma
 licia. Et si contingat ex sola in
 dinatione habitus : non mu
 tatur species. Et simpliciter
 dicitur : peccatum ex malicia
 a. Sicut dicitur peccatum :
 ex infirmitate : vel ex passi
 one. Si vero contingat : re
 pellendo a se subsidia. quib9
 posset trahi a peccato : salicet

repellendo a se spem venie .
 vel timorem diuine vindias
 iusticie ? tunc talis aramsta
 cia : facit noua speam pra
 ualict : peccatum in spiritu
 sanctum. Ar 13.

Quod peccatum falsitatis :
 est perniciosissimu in reb9
 humanis. Ar 14. Peccata at
 infidelitatis et desperatio
 nis : sunt etiam de maio
 ribus peccatis. Ibidem.

Quod peccatum ? 31
 quod in sua ratione est ob
 staculum grae ? adeo ma
 lum est : q non solum ex
 cludit graam ? sed etiam
 reddit animam minus abi
 lem et aptam : ad grae
 susceptionem. Ar 16. Pecca
 tum autem ? est quoddam
 obstaculum : inter deum et
 animam. Ibidem. Immo
 et peccatis ? violatur : na
 ture humane integritas.

Quia viaum ?
 nocet bono nature : alio licz
 totum nature bonum non
 exhaustat. Ibidem. Sed di
 minuit : bonum nature. ?
Quia diminuit : aptitudinē
 ad graam. Que quidem
 aptitudo : est quoddam bo
 num nature. Eaā ibid.

Quod peccatum ? 36
 licet bene diminuat bonum
 nature modo dicto ? tamen
 ipsum : non omnino tollit
Quia q̄ diu voluntas re
 manet viatoris ? remanet
 semp aliquanta aptitudo :

seu abilitas ad graam. In
 de et nemo desperandus est :
 in hac vita. Ar 15. Sicut au
 tem tenebra excludit lucem :
 sed non aptitudinem ad lu
 cem ? sic peccatū bene exclu
 dit graam : sed non apti
 tudinem ad graam. Ibid.

Quod pām : 3A
 vulnerat natura suo modo.
 Sicut ignorancia et malicia
 consequentes ex peccato : et
 quedam vulnera nature. Ar
 16. Sed tamen peccatum ?
 non ponit hominē penitus
 extra statum nature : licet
 bene extra perfectionem na
 ture. Ar 15. Et peccatis viola
 tur aliquantiter : integritas
 nature. Quia viaum ali
 quo modo : nocz bono nature
 Sed totum bonum nature :
 non exhaustat. Ut dictum est
 supra.

Quod peccati grauitas ?
 quandoq; surgit ex hoc : q
 am maiori contemptu agi
 tur. Quandoq; etiam : ex
 auctoritate preapientis. Quā
 doq; vero : ex dignitate pre
 cepti. Et aliquando : ex ma
 iori difformitate actus. Si
 aut in simili ? corpus minus
 decorum et pulchrum est :
 quanto difformius fuerit.
 Peccatur etiam grauius in
 malis q̄missis ? quanto quis
 in illis : diutius steterit aut
 processerit. Exempli graa
 a. Qui suscepit in precepto
 ne ambulet ? tanto graui9

peccat: quanto ambulando longius processerit. Quia progressu ambulationis: semper plus et pl⁹ de precepto dato tollitur. Ibidem. Item quanto peccatum: fuerit magis voluntarium: tanto etiam e grauius. Ar 28. Et graui⁹ est peccare sine passione impellente: q³ sine temptatione: ex pura praua electione. Ibidem. Et quanto etiam quis cum maiori libidine peccat: tanto etiam grauius peccat: et plus demeretur. Sicut benefaciens cum maiori feruore: pl⁹ meretur. Ea^m ibid⁹ 39

Quod peccare ex infirmitate: est peccare ex passione appetitus sensitui. Ar 28. Impellente salubri: vel instigante.

Quod sepe contingit: mortaliter etiam peccare: ex infirmitate. Exemplum de petro: cum cristum negaret ex timore. Et multa facinorosa: ut adulteria furti et cetera: sunt ex timore et infirmitate. Ar 28. 21

Quod peccans ex infirmitate: bene eligens peccat: sed non dicitur ex electione peccare. Valeret: tamq³ ex penapio. Ar 29. Pro quo plenius intelligendo: est sciendum. Q³ peccati ex infirmitate penam principiu impellens: est passio im-

pellens. Puta delictio: timor: vel huiusmodi. Et peccati ex malicia penam principiu: est proprius motus prauae consuetudinis: sine passione actualiter impellente. Ar 29. 22

Quod peccare: est se conuertere ad commutabile bonu: et auertere se ab incommutabili bono. Et potest quandoq³ contingere. ex carencia debite cognitionis: et tunc dicitur: peccatum ex ignorantia. Aliquando etiam: potest contingere ex passione impellente vel instigante ad malum: et tunc dicitur peccatum ex infirmitate. Tertio vero modo potest contingere per prauam consuetudinem. ex motu proprio: sine passione actualiter impellente. Et vocatur: peccatum ex malicia. Ex industria: ex electione: et ex certa voluntate. Ut est in illis: qui sunt de statu impii peccatoz. 1° ethi². Ar 29. peccat riter et bestialiu. Ut patet ex supradictis. 23

Quod peccatu ex malicia: est grauius peccato: ex infirmitate. Cuius ratio est. etiam peccatum ex malicia: est magis voluntariu: peccato ex infirmitate. Ar 30. Quia est sine passione impellente: que mouet quandoq³ rationem: quo non deberet ire. Duo modo: sicut lapis qui

gravis est. naturaliter vo-
 lens cadere deorsum ? ex a-
 liqua virtute siue vi impel-
 lente : fertur sursum qua-
 doq. Ar 30. Non quidem p-
 propriam formam : sed per
 impetum sibi impressum ?
 Ar 29.

Quod peccat in spm sanctu ?
 scilicet magistru senten-
 tiam : au malicia ppter
 scpsam plag. Ar 31. Et sa-
 cridum. Et peccans ex infr-
 mitate : dicitur peccare in
 patrem : au attribuitur po-
 tentia. Et peccans ex igno-
 rantia : dicitur peccare con-
 tra filium : au attribuitur
 sapientia. Et peccans ex ma-
 licia : dicitur peccare in spi-
 ritum sanctum : au attri-
 buitur bonitas. Ibidem. De
 autem antiquos doc-
 tores : peccat in spiritum
 sanctum : qui blasphemat
 in spm sanctum. Siue ca-
 piatur sps essentialiter.
 pro tota trinitate : siue per-
 sonaliter : pro terna psona
 in diuinus. Ea ibid. Nec
 remittitur hic : neq in futu-
 ro seculo. Si quis saluet p-
 seuerauerit in hoc : usq ad
 mortem. Sed alias : peccan-
 ti etiam in spm sanctum ?
 si penituerit : non est peni-
 tentia deneganda. Iteru
 ibidem

Quod peccatum in spiritu
 sanctum ? potest fieri cor-
 de : et ope. Sicut et ore

Et ita debet intelligi illud ?
 scriptur. Qui dixerit verbu :
 et non tantum saluet : de-
 dicere vocali. Ar 31. Et sit pec-
 catum in spiritum sanctum ?
 quando voluntas peccantis
 tendit in peccatum qd facit :
 cum redamatione remissio-
 nis peccati. Que saluet re-
 missio ? appropriatur : spui
 sancto. Cuius saluet peccati
 in spiritum sanctum ? sunt :
 plures species. Ut desperatio
 obstinatio : presumptio : et
 finalis impenitentia. Ibidem.

Quod peccatu
 in spiritum sanctum ? non
 dicitur irremissibile eo : q
 nullo modo contingat re-
 mitti ? sed q in se vel ex se :
 non pretendit excusatione
 vel aliquod alleuans ? sic
 peccata infirmitatis : et ig-
 norantie. Sed tamen : licet
 ex pre culpe talis, sit irre-
 missibile eo ? q abiat do-
 na et adminicula remissio-
 nis ? tamen sicut dñs resus-
 citauit lazarū contra ius
 nature ? sic deus potest q
 amq peccatorem ai volue-
 rit : quertere. Et maxime
 peccatorem ? in quo non est
 confirmatio liberi arbitry :
 in malo consummata. Ar 32.

Quod
 peccanti in filium hominis ?
 dicendo eu esse potatorem
 vini. et amicum publicano-
 ru. ex consideratione infir-
 mitatis humane ? potest

esse aliqua pretensio: exau-
sationis. Sed blasphemanti
in spiritum sanctum? nulla
potest exausatio talis: preten-
di. Unde et merito? p compa-
sionē vnius ad aliud: pec-
catum in spm sanctum irre-
misabile dicitur modo p̄dco

Ar 22. **28**
Quod peccatum mortale?
non remittitur absq̄ peniten-
tia: in hoc seculo. Sed quedā
leuia et venialia peccata?
bene remittuntur post hanc
vitam: in futuro seculo. Ar
22. Peccatum vero in spiritum
sanctum? quod nec remittit-
ur hic in seculo. neq̄ in futuro
seculo: secundum beatum
augustinū patrem nostrū
est illud solum: quod con-
sumatur finali impeniten-
tia. Ar 22. **29.**

Quod peccata actualia?
non transfunduntur in pos-
teros: sicut peccatū originale.
Quod in adam primo patre
nostro? non solum erat
peccatum actuale seu peccatū
p̄sone: sed etiam nature.
Ut supra satis tactū est. p̄t
tamen assiduam conuersati-
onem. maloz p̄ntum? filij
quandoq̄ trahunt bene per
imitationē et per malum
exemplum: aliqua mala a
suis p̄ntibus. Dicitur transfusi-
one: a p̄ntibus in filios. Per
ex hoc habent filij dicitur peccat-
e in parentibus? sicut poste-
ri ade: dicitur bene peccat-

se in adam. Ar 20. **30**
Quod peccati macula? nō
est in corpore: sed in anima.
Et ad illud? qui fornicat?
peccat in corpus suum: bre-
uiter est dicendū. Et illo nō
plus uniuertur? nisi q̄ pecca-
tum fornicationis: complet-
ione. Quod in alyis peccatis:
sic non agitur. Ar 20. Sed ta-
men peccati fornicationis ma-
cula? est in anima: ut dicitur
est. **Ibid.** **De passione. Cap.**

Quod **162. Con. i.**
passio? sicut ira vel
huiusmodi? secundum
dum se vel in se: non est lau-
dabilis vel vituperabilis. Sed
cum superveniente vel deficien-
te ratione? efficitur bene lau-
dabilis: vel vituperabilis.
Ar 26. Quia malum anime?
est preter rationē: quarto ca-
pitulo de diuinis noib̄. Ar
22. **2**

Quod passiones anime?
debent per rationem regulari:
aut per regulam rationis or-
dinari. puta delectationes:
et huiusmodi. Ar 22. **3**

Quod passiones? ex quib̄
crebro contingit nos peccare:
sicut infirmitas nostra. Quia
peccare ex infirmitate? est
prauū agere: ex aliqua im-
moderata passione. vel affec-
tione. Ut est ira gaudiscentia:
et huiusmodi. Ar 26. Poten-
tia autem anime vna? po-
test ab alia impediri: in ac-

tu suo. Intendi: vel remitti.
 Vel etiam totaliter: ab actu
 suo auerti. Exempli graaa.
 Ut aliquis quandoq; potest
 esse adeo fortis ad audiendu
 ut non sentiat aut papiat:
 hominem transeuntem. Ar 26.

Quod passio fortis: puta conaquis
 tenae vel ire aut huiusmodi:
 bene impedit: a considerati
 one scientiae. Immo et p via
 contrarietatis: scientiam bn
 totam reiat: aut ei abrenun
 nat. Ar 26. Immo quandoq;
 etiam induat insaniam:
 et tollit veru iudicium ratio
 nis: De phalaribus agendis.
 Ibidem.

Quod passiones: non ha
 bent proprie in se: meritum
 vel demeritum. Sed possunt
 iuuare vel impedire: ad me
 rendum vel demerendum.
 Ar 26.

Quod passio corporis: sicut
 dolor dentium vel huiusmo
 di: non subiatur voluntati:
 sicut passio anime. Et sic
 peccatum: non dicitur ex pas
 sione corporis: sicut ex passi
 one anime. Que dicitur:
 infirmitas nostra. Ar 24. Vn
 et communiter dicitur: q
 peccare ex infirmitate: est
 peccare ex passione appetit
 sensitiui. Ar 28.

Quod passio precedens in
 clonans voluntatem. ad ali
 quid volendum: minuit ra
 tionem meriti: et demeriti.

Ar 28. Et passio talis obnubi
 lat: aut aliquialiter ligat:
 quandoq;: iudiciu rationis.
 Ibidem.

Quod passio subsequens vo
 luntatem: aut accedens ad
 voluntatem: addit ad mei
 tum: et demeritu. Exempli
 graaa. Ut peccans cum maio
 ri libidine: grauius peccat: et
 magis demeretur. Et benefa
 ciens cum maiori feruore:
 et hylaritate: magis mere
 tur. Nec talis agit proprie
 ex passione: sed potius ex
 electione: cum accedente pas
 sione. Ar 28.

Quod passio precedens vo
 luntatem flexibilem: quan
 to impellens ad peccandum
 fuerit fortius: tanto peccatu
 est min. Et similiter: qn
 to difficilius admittitur: ta
 to etiam est minus. Ar 28.

Quod passio: est sicut principium extrinse
 cum peccati. Habitus vero:
 ex consuetudine generatus:
 est: sicut principiu intrinse
 cum. Et manet: et passio
 transit. Ar 29. Et inde surgit
 hoc dictum veru: Difficile
 est consueta relinquere. De
 pena pni. Cap 163. Alon

Quod peccata prima
 subsequencia: sunt
 quandoq; pena: peccati pre
 cedentis. Unde apt beatus
 gregorius. Peccatum quod
 naus per penitentiam non
 abluitur: mox ad se trahit:

aliud peccatum. Et eadē ?
vniū peccatum : quodāmodo
ex alio nascitur. Immo ?
et peccatum nullum est :
sine carencia gratiae penali
concomitante. Ar 2. 2

Quod pena nulla est : in
eterna beatitudine. Unde o
portet ? q̄ omnis pena pecca
to debita ? sit ante introitū
regni caelestis : presopita.
Ar 14.

Quod pena : seuita est
culpam. Juxta illud. p̄ vniū
hominem peccatū in mūdo
intrauit : et per peccatū mors
Et sic culpam : pena seuita
est. Ar 11. Et pena : habet p̄
porcionari culpae. Ibidem. 1

Pena autem dāpni ? que
est carencia diuine diuisionis ?
correspondet auersioni a de
o : in peccato. Et pena sensus ?
correspondet conuersioni ad
bonum cōmutabile : in pec
cato. Et diuitaxat ? puulo
in originali peccato solo de
functo ? debetur pena damp
ni : et non pena sensus. Ar 22

Quod pena dampni ?
bene competit : habituali dis
positioni. Exempli gratia.
Ex eo ? q̄ quis non habeat
saeraciam litteralem ? est bñ
indignus : ad dignitatem e
piscopalem. Sed pena sensus ?
non debetur aliquo modo
habitu : sed actu. Exempli
gratia. Ex eo ? q̄ quis est ha
bitualis ad furandum ? non
meretur suspendi : nisi actu

ficeretur. Ar 22. 1

Quod pena taxata p̄i o
iginalis : est carencia origi
nalis iustitiae. per quā eadē ?
preseruatus fuisset a morte
p̄ esum ligni vite et ab alijs
defectibus. Qui nunc eadē ?
sunt pena peccati originalis
per cōcomitantia. Duo mo
do ? ut pena mēdicationis
cōmutatur penam excecatio
nis. Ar 22. 6

Quod pena purgatorij : se
correspondet grauitati cul
pe purgande. Deus autem
sepe est cum penis huius vite
que varijs ex causis : diuer
simode bene inferuntur. Ar 11

Quod
principalis pena peccati ori
ginalis : est carencia diuine
visionis. Quia ? iustitia o
iginalis : disponebat ad vi
dendum deum. Cuius salu
tet iustitiae originalis : pecca
tum originale est priuatio.
Ar 21. Et promptas ad mala
est ex corruptione fomus :
sicut vna pena cōmitans.
Ar 21. De punitōne. Capl

Quod 162. Con. i
puniti non est malū :
s; pena effia dignū : secūdit
beatam dponisum. Ar 1.

Quod deus ? 2
non punit pro eo q̄ quis non
facit : sed forte faceret aut fe
cisset ? si temptatio oportuni
tatis supveniret aut supve
nisset. sed pro eo : q̄ actuali
ter fit. Quia par hominib;

in terra : bone voluntatis ar.

Quod prinitus ³
pro pñō originali : non pu
nitur pro alterius peccato :
sed pro proprio suo peccato. in
se transfuso. ar 33. Saluet :
ut est ps omunitatis humane

Ibidem. *De pruatione* *Ca*

Quod p 164. *Con. pma.*

pruatio vna : pruiat
plene suū habitum. Exempla
ut mors : pruiat totam vitā.

Et recitas : totum visum. Alia

autem est pruiatio : que non

pruiat : nisi ptem. Exempla

gracia : Diuit egritudo : non

pruiat : totā vitā. Vel obtal

mia : non pruiat : totum visū

Et suo modo. est de peccato

mortali : quod pruiat vitā

anime : totam. Sed veniale :

tantum egrotat vitā anime.

Primo et 12. ar. ²

Quod pruiatio : determinat

sibi subiectum : e^o methaphi

sice. Sed non tamen est in sub

iecto : ut accidens reale. Sed

ut pruiatio : et defectus. ar 2

et 3. ³

Quod pruiatio pura : sicut

est tenebra : que nichil lūas

relinquit : non suscipit ma

ius et minus. Sed non pura

pruiatio : sicut est egritudo :

bene suscipit maius et min⁹

Et talis pruiatio : est peccatū

Et hanc est : q^o vnum pñm

bene est maius alio. Diuit

peccatum uide erat maius :

q^o alioz tradentū dominū

nr̄m ihesum xp̄m. ar 12. ²

Quod pruiatio sciencie et gin

ne in se considerata : bene ē

pena peccati : si tamen ope

retur ad causam illam : que

non est applicare animum et

ad ea que quis scire tenetur.

Auc non disponere liberum

arbitriū suum. et actus suos :

ad gratiam promerendam

Et nimirum. ead̄ habet ratio

nem culpe. ar 22. ⁴

Quod sicut peccans ciminalit^r

publice in ciuitate. occiditur :

et pruiatur p̄petue. oī bene

ficio illius ciuitatis : licet cul

pe p̄petratio sit breuis tempo

ris : sic peccans mortaliter :

quantum in se est : pruiat

se eterna beatitudine. p̄ pecca

tum breuis temporis. nisi re

sipiscat : mia dei preuentus.

De premio. Capl 166 Con

Quod p̄miū. *sideatō*

in celo : distinguitur

duplex. Saluet essenciale :

et accidentale. Premiū autē

essenciale : est gaudium qd̄

habent omnes sancti de deo

in celo : ex visione beatifica

absolute. Sed premiū acci

dentale : est secundum ma

ius est et min⁹. Exempla g^o

ra. Diuit pro bona volunta

te simul et ope : dabitur pl⁹

De premio accidentali : q^o pro

sola bona voluntate. Licet v

triusq^o : sit nisi vnū premiū

essenciale. ar 1. *De pueris.*

Capl 167. Con. i.

Quod pueri decedentes

am peccato originali : non

vident nec videbunt vniq̄ glo-
riam dei. Quam parauit de-
us : diligentibus se. Ar ez. Ca?
habent penam dampni : que
est carencia visionis beatificæ.
Licet non habeant : penā sensu.
Ar ez. 2

Quod pueri decedentes cum
peccato originali : non paui-
entur : etiam afflictionem doloris in-
terioris : sup carencia diuine
beatificæ visionis. Cognosce-
ntes se : nūq̄ ad hoc aptos fu-
isse. Diuit prudens laycus?
non mente affligitur super
hoc : q̄ non sit papa. In boīs
vero naturalibus : prefati pu-
eri nullū detrimentū paui-
entur. Ar ez. 3

Quod licet pueri decedentes
in peccato originali : bene
quedam in generali de eterna
beatitudine agnoscant : nō
tamen aliquid eius agnoscat
in speciali : et experimentalī
Ar ez. **De placencia Cap**

Quod 168. Con. i.
placere hominib?
ut quis possit eos edificare
in bono : virtuosum et lau-
dabile est. Ar 6e. 2

Quod placere hominibus
propter propriam mūdānā
gloriā : plus diligendo hu-
manū fauore. q̄ obseruan-
tiā mandatorū dei : est p̄m
mortale. Deus autem : si
quis tantūmodo delāretur
in humano fauore : non q̄
deū : sed sub deo. Ar 6e.

De presumptione nouita

um. Cap 169. Con.

Quod presumptio noui-
tatum. filia manus glo-
rie : ostentat excellētiā p̄
prie glorie : p aliqua facta
que habent amirationem
Ar 64. **De pnaaa. Cap**

Quod 170. Con.

Quod pnaaa filia manus
glorie : imitatur sue sententiæ.
tamq̄ saniori : ut quis se offe-
tet non esse : minore alio. Ar
64. **De pollutione. Cap 171**

Quod pollutio Con.

Quod corpus : proueniens
ex concupiscentia delātionis
volite : p̄tinet ad luxuriam.
Et proueniens ex humore mē-
habundante : et stimulante
ad lu fluxū : est filia gula
Ar 84. **De precipitatioe. Cap**

Quod 172. Con.

Quod precipitatio : que est
filia luxurie : subuertit ratio-
nis iudiciū. Ut dicitur : in da-
nuele. auerterunt sensum su-
um : ne recordarentur iudicia
oꝝ iustoz. Ar 89. **De primis**

motibus Cap 172. Con. p.

Quod primus motor?
in infidelibus : non
sunt p̄m mortalia. Dicitur :
nec in fidelib? Ar 7e. 2

Quod primus motor : est
infiniti vigoris : et virtutis.
Infinita quoq̄ virtus : non
potest esse in magnitudine
finita : cuiusmodi est magni-
tudo corporea. Ar 90. Et sic de
qui est infinitus : est omnino
incorporeus : nec corpori con-

unctus. **Ibidem De plato**

Cap. 143. Con. 1.
Quod plato? posuit prin-
 cipium principium? esse
 sine corpore. **Ar. 90.** Paripoten-
 a aut. aristotilis sectatores?
 posuerunt? non esse demones.
 Sed eis attributa? dicunt fieri?
 virtute corporum celestium? et
 aliarum naturalium causarum
 Sed reperunt? bene aliqui
 effectus demonum? qui nullo
 modo? possunt in causas
 naturales retorqueri. Exem-
 pli gratia. Ut quod quis barbarus
 a demone arreptus? loquitur?
 linguam? sibi penitus igno-
 tam. Unde et euidenter con-
 stat? demones aliquos esse.

Ibid. De perfectione Cap.

144. Con. 1.
Quod pfectum quid dicitur?
 in quantum attingit ultimum?
 vel id quod sue nature que-
 rit. **Ar. 91. De pertinencia.**

Cap. 145. Con. 1.
Quod pertinere potest
 ad unum aliquis ac-
 tus? triphater. Valeret directe?
 antecedenter? et consequenter.
 Exempli gratia? ad unum
 in re? pertinet directe? appe-
 titus virtute. Antecedenter
 autem ad unum pertinet? ut quis
 tristetur super aliqua re? de
 qua est ira. Et consequenter
 sequitur? ut delectetur? super
 punitione iniuriantis. Sic
 etiam ad superbiam? pertinet
 directe et essentialiter? mo-
 datus appetitus excellencie

Antecedenter autem? quod quis
 se estimet vel presumat? a-
 lio esse meliorem. Et conse-
 quenter? quod quis proripat
 in verba vel facta? ostenta-
 tionis. **Ar. 61. De potentia**
anime Ca. 146. Con. 1.

Quod potentia anime?
 Omnes iudicantur in
 anima. Cuius saltem anime
 potentia? applicat unquam
 quod potentiam? ad actum su-
 um. **Ar. 26. 2.**

Quod potentia una ani-
 me? potest ab alia uiuari
 vel impediri? in actu suo.
 Vel etiam penitus? a suo
 actu aueri. Exempli gra-
 tia. Dicitur quis posset adeo
 intentus esse ad audiendum?
 quod non videret pertransien-
 tem? per inconsiderationem.
Ar. 26. 3.

Quod ille potentia anime?
 sunt dicitur receptivae vir-
 tutis et viarum? que aliquo modo
 sunt obaudibiles? et obedi-
 biles rationi. Ut sunt pote-
 tia concupisibilis. irascibilis?
 et voluntas. **Ar. 31. De p-**
cepto. Cap. 147. Con. 1.

Quod dominus precepit ore
 eius? dicens. Accipe tibi?
 mulierem fornicariam. Nec
 in hoc? precepit malum.
 Quia? sua dispensatione
 prevenit? ne esset malum
Ar. 14. 2.

Quod precepta affirma-
 tiva? obligant semper? sed
 non ad semper. Dicitur? pre-

cepta negatiua. ar 28. *De pmiffione diuina. La. 118. 2. 1.*

Quod deus? pmittit bñ malū: sed non preceptū. ar 18. 2.

Quod deus pmittit mala? non ut bona impediatur? sed propter bona: que ipse nouit ex illis malis elicere. ar 31. *De pietate. Caplin 119. Con. 1.*

Quod pietas? ad omnia est utilis: secundū apostolum ad thimotheum ubi et post pauca subditur: et si quid lubricū carnis patitur: vapulabit: et non peribit. Quod bene verum est. de lubrico carnis veniali peccato: sicut est sepius: in actu matrimoniali. vel etiam intelligi potest de lubrico carnis mortali peccato: dum quis in eo non pseuerauerit: vsq; ad mortē. *De progressionē in via dei. Capl. 120. Con. 1.*

Quod progredi in via dei non solum gignit: quando caritas actu vel actualiter augetur: sed etiam: quando aliquatenus disponitur: ad augmentū eius. ar 28. *De quo et quolibet. La. 121. Con. 1.*

Quod qui spū modica paulatim defluit. Ex empli graua. Venialia peccata non rearsa? disponunt ad mortalia: et tollunt dispositiue virtutes: licet nō

directe. ar 23. 2.

Quod quilibet homo: est causa malicie sue. Et non dyabolus. ar 20. Et ratio est. Quia voluntas humana. cum suo libero arbitrio: est causa peccati. Quā dyabolus non potest ad aliquod peccatum: necessitare. *Ibid.*

Quod faas. 3. fac ciuus? dixit dñs: ad uendam proditorē suū. Quod non est intelligendum: precipiendo: hoc ei dixisse. Sed tantum pmittendo atq; deligendo: qz non contra uoluntatem suā: esset passus. Sed potius oblatu est: quia ipse uoluit. ar 18. 2.

Quiaq; totā legem seruauerit: offenderit autem in uno: factus est omnium reus. secundū iacobū. Intelligendum est: quo ad essentialē penā inferni. Dampni salū: et sensus. Sed non secundū equalitatem reatus: et pene sensus. ar 12. *De ratione. Capl. 122. Con. 1.*

Quod ratio? est uis regitiua omnium interiorum affectionum: et maxime passionū appetitus sensitui. Quuismodi sit gaupiscētia carnis? amor ira et huiusmodi: que secundū beatū augustinum etiam dicuntur egritudines animi. ar 26. 2.

Quod ratio? est causa p

se actuum moralium. Ar 10. 3

Quod rationalis creatura habet se ad gratiam: sicut oculus ad lumen. Ar 16. 2

Quod ratio: licet proprius sit voluntati quam passio: tamen particulari appetibili proprius est passio: quam ratio uniuersalis. Et sic bene contingit: in rationem abduci: aut postergrari per passionem. Ar 26. 4

Quod ratione ligata per passionem preualentem: bene sequitur: peruersa electio et consequenti. Sed ab inuoluntate liberi arbitrii: illam rationis ligaturam prepedire. Unde: et peccatum est in foribus: sicut in simili: gladio infixio principalioribus membris: ex consequentia sequitur bene mors corporis. Si tamen illa infixio: erat ab inuoluntaria: imputatur mors illa ad culpam. Deus vero bene esset: si ab inuoluntate: nequam poterat repelli. Sed cum poterat tueri vel repelli: et non est repulsa: non caret culpa. 6

Quod ratio non errat: ar sua principia. Exempli gratia. Ut quod bonum est affectandum: et malum fugiendum. Et huiusmodi. Preter ratio: de sua proprietate errat. Sed recta est: et deprecatur ad optima secundum aristotelem. Verumptamen ex eius defectu que contrahit ex proprietate fantasie: po-

testi errare. Ar 11. Licet ipsius est appetitum dirigere: et precipue secundum legem diuinam. Ar 60. 1

Quod ratio: habet quodammodo in se: legem dei. Deprecans ad optima. Et ut sic: habet regere: inferiores vires: atque eas ab inordinatis motibus retrahere: et superbiam excludere. Ar 61. Et etiam dirigit omnia: ex fine ultimo. Cui est quod optimum: et omnia in illum finem dirigit: quantum est ex se. Ar 11. Deus vero: cum ligata aut impedita fuerit: vel absorpta et extecata. 8

Quod ratio: licet in actu luxurie absorpta est non potens illo tunc deliberare: tamen antea hoc potius: ante quam in illum actum admittere offendit. Et sic: nulla patet excusatio. Ar 81. 9

Quod rationis: est peccata prohibe. Vbi ergo in homine non est aliquatenus ratio: si aut in naturaliter amentibus: non potest: esse peccatum. Deus autem est: vbi defectus usus rationis. est ex illegitima causa: sicut in loth fuit. Ar 81. 10

Quod rationis regula: in cibis et potibus sumendis: hec est. Ut quis sic sumat cibum et potum: ut quoniam sustentationi vite. et bone habitus omni. et bone conversationi eorum. cum quibus quis vivit

A qua regula? si quis parum
recedit: parum peccat. Et si
multum: multum. Ar 81. 11

Quod non ipsius rationis
sunt membra componere? desi-
nente rationis gubernaculo
per quendam: mouenter leuiter
membra ad lulum? saurili-
tatem et iocularitatem: foras.
Ar 81. 12

Quod ipsius rationis actus?
pro ut ratio respicit actus hu-
manos morales: sunt hi qui
tuoze actus. Salicet intellectus:
quo quis recte estimet de fi-
ne: pro quem. Consilium de a-
gendis: iudicium de agendis:
et preceptum de agendo. Salicet
et exequendo: quod bonum
erat iudicatum: secundum in-
tellectum consilium et iudicium
rationis. Sed tamen etiam
est sciendum: quod rupto fan-
tasia organo: impeditur in-
tellectualis actio. Nam scien-
dum plim? oportet intelligere
tem fantasmata speculari
Ibidem. Nec est ignorandum
Quod etiam in nobis? potest
supernaturalis cognitio intellectu-
alis causari: per reuelationem.
Etiam omnia: extra scientiam
demonum. Etiam ibidem 13

Quod ratio dicitur: duas
habere partes. Salicet superi-
orem: et inferiorem. Superi-
or autem pars rationis? siue
superior ratio? est: que adhe-
ret eternis conspiciendis. et
consulendis. Videns et discer-
nens? si occurrens recordat?

vel discordat precepto diuino.
Inferior veto pars rationis? siue
inferior ratio? respicit tempo-
ralia: secundum opinionem
hominum. Puta utile et inutile:
debens et indebens? quibus
tamquam aliquo medio se applicat:
ad dirigendum appetitum seu
actiones Ar 81. 12

Quod ratio superior potest
peccare: per auersionem a rebus
eternis. Et etiam? per uersio-
nem: ad quod inordinatum.
Non tamen contrarium fini
siue siue deo: aut precepto
diuino. Unde et ostendit? quod
potest peccare mortaliter et
venialiter. Ar 81. De reatu
peccati. Cap 133.

Quod reatum peccati?
non tollit: quelibet
mutatio voluntatis. Sed illa
sola: quam caritas operatur.
Ar 81. 2

Quod reatus: est obligatio
ad penam. Et est effectus peccati:
et remanet plim: postquam
essentia peccati esse desit. Ut
opus peccati. Ar 81. et 81. Salicet
et usque: ad remissionem a
domino. De remissione peccati
2 Cap 132. Canon. 1.

Quod remissio peccati
22: appropriatur spiri-
tuali sancto. Ar 31. Salicet?
quod remissio peccatorum est gra-
tuita: ex dei bonitate proue-
niens. 2

Quod remissa peccatum? non
est aliud: quam ipsum amplius
non imputari. Ar 81. Remit-

titur quoque etiam quandoque
veniale peccatum in futuro
seculo: in electis. Ar 4a. Ut in
sua: plenius patebit.

Quod remissio venialium
non requirit necessario detes-
tationem in speciali: sicut re-
missio mortalium peccatorum ac-
tualium. Sed sufficit displice-
re: in universali. Dummodo
sit actualis: et non habitualis
sola. Ar 4a.

Quod non remittitur peccatum
mortale: nisi per novam carita-
tis et gratiae: infusionem. Sed
peccatum veniale: remittitur:
bene quantum ad culpam:
aliquem fortem impulsum
repugnantem obia peccata
venialis: ex fervore carita-
tis. Ar 4a. Sed tamen quan-
tum ad penam: non remitti-
tur: nisi cum bene debite ex-
solutione. Ibid.

Quod non remittitur peccatum
mortale: in futuro seculo:
sive in futura vita. per hanc
vitam. Sed in hac vita:
remittitur bene utrumque pec-
catum: scilicet mortale et ve-
niale. Et super hoc: in habet
tibus caritatem morte pre-
ventis: et sine contritione
venialium: remittuntur et-
iam bene peccata venialia:
quantum ad culpam. Per ac-
tum scilicet et motum carita-
tis in deum: repugnantem
venialibus in hac vita com-
missis. Eodem modo: quo re-
mittuntur et remitti habent

in hac vita Ar 4a. 6

Quod remissio peccati ori-
ginalis: non exigit detesta-
tionem in speciali. Quia: non
est propria voluntate: com-
missum. Ar 4a.

Quod peccatum veniale:
quantum ad culpam bene
remittitur in presenti seculo
et futuro: ut dictum est: v-
su caritatis in deum. Detes-
tando actualiter: veniale
peccatum remissum. Sed quan-
tum ad penam non remittitur:
in purgatorio: nisi: cum
debite bene exsolutione.

Ibid Ar 4a. Sed quantum ad
remissionem tamen culpe:
non requirit novam gratiae
infusionem: etiam ibid. Si
aut peccatum mortale actuale:
requirit.

Quod remissio peccatorum
venialium: fit per sacramenta
novae legis. puta per extremam
unctionem: et cetera. Sed tamen
etiam venialia: bene remit-
tuntur per aliquod: quod non
est sacramentum. puta per o-
rationem dominicam: vel hu-
iusmodi. Ar 4a. Sed tamen
sacramenta novae legis:
primarily sunt instituta
ad conferendam gratiam: et
non primarily: ad re-
missionem peccatorum venialium
Ar 4a.

Quod peccata venialia:
possunt remitti: per fervorem
caritatis. Et per quaecumque ex-
atantia: aut que nata sunt

excitare : feruorem caritatis.
 Ut est aspsio aque benedictae.
 unctio sacra : et huiusmodi
 Ar 13. 10.

Quod remittuntur peccata
 venialia : maxime per feruo-
 rem caritatis : exaltatum p[er]
 sacramenta noue legis. Quia
 a : nosantur conferre gra-
 tiam. Vel etiam : q[ui]a pie cre-
 ditur : q[ui]a diuina virtus in a-
 liquo opetur interius. Ut in
 aqua benedicta : in pontifi-
 cali benedictione : et huiusmo-
 di. Vel etiam ex feruore : p[er]
 considerationem surgente ex
 hoc : q[ui]a quod bonum facit.
 Ut est oratio : et huiusmodi
 Ar 13. 4

Quod remittuntur peccata
 venialia in hac vita : si dis-
 pliteant : cum proposito am-
 plius cauendi. Nec remissa
 quo ad culpam tamen : sta-
 tim sunt remissa : quo ad pe-
 nam. Ar 13. Falsi forte : p[er]
 quemdam excellentem fer-
 uorem caritatis : exaltatum
 ad destructionem pene debite :
 sufficientem. Ibidem 12

Quod remissio peccati mor-
 talis : in habente vsum libe-
 ri arbitrii : etiam requirit :
 feruorem caritatis. Ar 13

De relatione in deum. Cap[itu]l[um] 134. Con[clusio].

Quod actu vel actuali-
 ter referre in deum :
 non requiritur n[ati]o ad actu[m]
 meritoriu[m]. Sed suffiat : actu
 vel habitu : referre in deum.

Dummodo tamen ille actus :
 non sit in deum non referibilis :
 propter eius inordinationem
 quam in se habet impediendam
 Sicut plerumq[ue] contingit : in
 motibus concupiscentie. ex sur-
 reptione. Qui non possunt
 esse meritorii. Nec aliquo mo-
 do p[oss]unt referri in deum : propter
 eor[um] inordinationem. qua[m] in
 se habent impeditu[m]. Ar 10.
De rebellione viru[m] infero[rum]
Cap[itu]l[um] 136.

Quod rebellio viru[m] in-
 fero[rum] : surrerit aut
 prouenit : p[er] subtractione[m] vir-
 tutis. Sicut originalis iustitia
 e[st] que erat in essentia anime
 et in potentia eius superioribus
 : sicut ratione et volun-
 tate. Ar 31. *De retrogressu i[n]*
via dei. Cap[itu]l[um] 137. Conside[re]

Quod ratio
 retrocedere in via de-
 i : non solu[m] contingit p[er] per-
 ditionem siue amissionem
 p[er] aliquod peccatum mortale :
 sed etiam cum retardatione
 ad p[ro]ficiendu[m] caritatem. Et
 cum dispositione : ad amittendu[m]
 caritatem. Quod v[er]u[m]
 q[ui]a bene fit : per venialia pec-
 cata. Ar 28. *De resistentia*
q[ui]a p[ro]m. Cap[itu]l[um] 138. Con[clusio].

Quod p[er] resistere potest
 quis. Deodante. pecca-
 to mortali : per caritatem.
 Quacumq[ue] etiam dispositio
 peccato[rum] venialiu[m]. ad mor-
 tale peccatum aggrediendu[m].
 p[re]cedente : non obstante.

Ar 29. *De radice virtutum et vicioꝝ. Cap 189. Con. i.*

Quod radix omnium virtutum? est appetitus eterne felicitatis: siue beatitudinis. Et suo modo? cupiditas et supbia: sunt radices omnium vicioꝝ. In omni quippe vicio? est conuersio ad bonum commutabile: que oritur ex cupiditate. Et pro eo? cupiditas est radix et inuicium: maloz. In omni enim vicio? est auersio a bono? commutabili siue deo? q̄ saliter auersio surgit: ex supbia apostotandi a deo. Et pro eo? supbia etiam est inuicium et radix omnium maloz vicioꝝ. Ar 60. 2

Quod illa tria que ponit beatus iohanes? scilicet superbia vite concupiscentia carnis. et concupiscentia oculoz: etiam sunt radices vicioꝝ. Ar 49. *De rectitudine appetitus. Cap 190. Con.*

Quod rectus dicitur appetitus et virtuosus? quando in aliquid fertur: secundum regulam rationis et legis diuine. Si vero transgredat aut desinat ab hac regula: utrobique est peccatum. scilicet? auersitans: vel negligentie. Ar 60. *De reseruatione dei. Cap 191. Con.*

Quod deus? sibi soli reseruauit: iudicare et vindicare de occultis. Sed manifesta? misit hominibus:

in potestate constituit. Ar 48. *De reparatione bonoꝝ. Cap 192. Con.*

Quod reparatione? debet fieri in amicitia pro bonum utile? secundum illius boni utilitatem: quod acceptum est. Sed in amicitia propter bonum honestum: relinquatur reparatione libere facienda? cum oportunitas occurrerit: secundum affectum benefacientis. Ar 51. *De reparatione malicie. Cap 193. Con.*

Quod reparatione manifestam maliciam alius ad bonum? vel commodum proprium? dimittat ea utendo: non peccat. Exempli gratia. Epicurus mutans sub usura a manifesto usurario: non peccat. Quo modo? posset quis uti sine peccato? iuramento illius: qui iurat per deos falsos. Ar 51. Deus vero? si quis in iurum vel insuetum ad maliciam talem duceret. Aug sibi: talis malicia complaceret. Ibidem. *De rapina speicie luxurie. Cap 194. Con.*

Quod rapina species luxurie? est. Quando puella? rapitur de domo patris: aut ante subiaret. Ar 58.

De summo ente. Cap 195. Con. p̄ma

Quod summū ens
et summum bo-
num? quod deus
est: idem est. Et
sine ipso: factum est nichil
Idest peccatum: secundum
glosam. ar. primo. 2

Quod summū ens: est a-
gens in motum. Ibid. Et sum-
me appetibile? gratia super-
suis: et non per alium. Etiam
ibidem.

Quod suprema agentia?
habent potestates agendi.
sive virtutes agendi: max-
ime vniuersales. Et hinc
est. Quod infima mouen-
tur a supremis in per media
agentia magis particularia
et propinqua? ut sic fiat pro-
portio: agentis et passi. ar.
98. Nam inter agens et pa-
tiens: requiritur naturalis
proportio. Ibidem *De specie
virtutum et viarum. Caput*

Quod spes 196. Con. i.
virtutum et viarum?
accipiuntur: secundum va-
rietatem obiectorum suorum.
Exempli gratia. Iustitia res-
picit commutationes: et
distributiones. Temperan-
tia autem? respicit delicta
carnis? iuxta rectam
rationem. et legem diuinam
regendas: sive moderandas
Et sic de aliis. ar. 2. 2

Quod supbia? sunt quatuor
species: secundum beatum
augustinum. De quibus infra:
capitulo de supbia: conside-

ratione duodecima. 3
Quod species luxurie sunt:
fornicatio adulterium. incestus
stuprum. rapinis. et vitium
naturam. ar. 88. Cum de
rationibus eorum ibidem. Pra-
fornicatio: est soluti animi so-
luta. Vel everso in solute: in
soluto coniunctio. Et adulterium
est luxuria animi persona: alte-
ri persone matrimonialiter o-
iuncta. ar. 83. Stuprum autem:
est illiata defloratio virginum.
Et tollit puritatem: vel sanc-
tatem. ar. 88. Ibidem 2

*Item sic scriptum est: Spe-
cies deripit te: et subuertit
cor tuum. Baliz? per centu-
tem mentis: filiam luxurie
ar. 89. De semine Caput
197. Con. 1.*

Quod semen? est quod
dam superfluum? ordi-
natur ad generationem pro-
lis: secundum aristotelem.
Et hinc est. Quod non potest emitti
voluntarie sine peccato?
Nisi secundum quoniam
ad finem: a natura intentum.
Sicut cetera superflua: corpo-
ris. ar. 86. 2

Quod semen hominis: est
homo in potentia. Et hinc
est. Quod eius inordinata vo-
luntaria emissio. contra na-
turam? sive contra institu-
tionis modum naturalem?
virtuale est vel potentiale
hominum: et graue val-
de peccatum mortale. ar.
87. Per solum talis actual-

emissio seminus deliberata (et
voluntaria) vel imperata?
sed etiam consensus seu appe-
titus deliberatus talis admissus?
licet: sine sequela effectus.
Ibidem. *De supbia. Capitulum*
198. Con. 1.

Quod supbia: est specia-
le vitium. Et etiam?
habet caueri in bonis opib?
ne pereant. Et prima rec-
dit a deo: et ultima redit.
Ar 60. Et etiam: dicitur max-
imum peccatum. Ibidem 2

Quod supbia: est superex-
dere proprietatem mensuram:
in excellentie appetitu. Unde
apt beatus augustinus.

Quod supbia: est celsitudinis
puerse appetitus. Ar 60 61 62.

Quod epō?
potest bene competere aliq?
sine supbia? quod simplicia
sacerdoti: bene esset supbia
Quia: non est omnium?
eadem mensura. Ar 60. 2

Quod supbia: est speciale
vitium. Quia: habet specia-
le obiectum? distinctum ab
alijs specialibus obiectis?
alioz specialium vitiorum.
Verumptamen? p quanda
diffusionem? potest etiam
dici generale vitium. Dicitur
in simili est: de caritate. Que
potest dici specialis virtus?
et etiam generalis virtus?
in quantum saluet est m-
et forma omnium virtutum.
Ar 60. 4

Quod supbia secundum

effectum. qui est transgressio
legis diuine: est in omni
vicio contra deum. Sed no-
tamen: secundum affectu
Quia: non omnis actio
peccat: fit semp ex actuali
contemptu dei. Sicut in
blasphemia bene fit. Sed
quandocq; ex infirmitate?
vel: ex aliqua passione.
Ar 60. 6

Quod supbia: non est in
operando proprie. quod ali-
os forte excedit? qz? fit o-
perator consilioz dei: abso-
lute eet supbus. Sed sup-
bia habet attendi in hys:
que excellunt contra regu-
lam rationis et legis diui-
ne. Ar 60. 7

Quod superbia pmet in
hominibus? non quo ad
intellectum: sed quo ad vi-
appetitua. Secundum id
psalmi. Ut non apponat
ultra: magnificare se ho-
sup terram. Ar 61. In demo-
nibus vero nuda volunta-
te? secundum excellencia
suam intelligibilem. quam
sibi fecerunt: supbia habu-
it locum. Ar 61. Et in homi-
nibus? est in pte sensitua
rasabili: quando excellen-
tia est sensibilis et ymagi-
nabilis. Ibidem. Quia su-
pbia? est principaliter ar-
ta spem: que est passio i-
rasabilis circa bonum ar-
duum futurum. Ibidem 8

Quod supbia voluntatis?

quandoq; redundat in sup
biam p̄his irascibilis. Exem
pli gratia? Quia aliquis?
quandoq; ex supbia de ex
cellencia scientie: venit q̄n
q; ad supbiam sensibilis ho
noris. Ar 6i. 9

Quod supbie primus actus:
est de se altiora sentire. Qui
a et hoc: antecedenter se
habet ad appetitum excel
lencie. Ar 6i. 10

Quod supbia dicitur mater:
omnium vicioꝝ. Etiam ca
pitalium. De quibus ma
nus gloria: est sibi maxime
affinis. Quia? excellencia
quam supbia appetit: ma
nus gloria manifestare ni
titur. Ar 6i. 11

Quod quis potest supbire
contra superiore: et etiam
contra inferiore. Valicet:
propter excessum proprie
mensure. Ar 6i. 12

Quod supbie sunt quatu
or species: secundum beati
augustinu. Quar prima e:
cum quis bonu qd̄ habet. es
timat se a seipso habere. Se
cunda autē est: cum quis
bonum qd̄ in se habet credit
bene sibi desup datum esse:
sed estimat: se suis propriis
meritis accepisse. Tercia
autem species est: cum quis
iactat se sup bono qd̄ non
habet. Quarta vero spec
ies est: cum de bono habito:
nol̄ quis ceteris despectis
singulariter glorari: aut

appetit: singulariter videri
Ar 62. **De sensualitate et**
p̄ 109. Lon. i.

Quod sensualitas in no
bis: aliquo modo p̄tia
pat ratione. Quod in anima
libus brutis: non est sic. Et
hinc est. Et in nobis? est be
ne subiectum p̄tia: et non in
brutis. Ar 62. 2

Quod sensualitas? ut nā
est obedire rationi: non est
communis animalibus brutis.
Ar 62. 3

Quod sensualitas? bene a
liquo modo nata est obedire
rationi? et sic in sensualitate
bene etiam aliquo modo est
peccatum? sed tamen: am
actio consuevit potius attri
bui primo agenti. q̄ instru
mento? quando sensualitas
vel mēbrum aliquod exteri
us aliquid operatur ex impe
rio voluntatis: cum p̄uua
deliberatione? peccatum no
attribuitur sensualitati vel
membro instrumentali: sed
rationi et voluntati imputa
tur. Ar 62. 4

Quod q̄ diu sensualitas?
non mouetur a ratione et vo
luntate? non potest in ea
esse: nisi veniale peccatum.
Ar 62. 4

Quod sensualitas? vel ap
petitus sensitivus? est virtus
vel potentia: in organo cor
porali. Unde et dupliciter
potest moueri. Nam vno
modo? ex sola dispositione

ly

Sciencia vniuersal et particularis

corporeis : que non subiacet im-
 perio rationis voluntatis p-
 rationem. Et hic motus sen-
 sualitatibus : vocatus est pri-
 mus motus : primo primus.
 Qui cohiberi : ratione non
 potest. Et sic in eo : non est
 peccatum. Alio autem modo
 potest moueri sensualitas.
 non solum ex dispositione
 corporali : sed etiam ex aliq-
 apprehensione concupiscentie.
 Et iste modus sensualitatis
 dicitur primus motus eius :
 2º primus. Aut absolute : pri-
 mus motus sensualitatis.
 In quo est bene : aliquantulum
 peccatum. Sic q sensualitas
 potest bene esse subiectum :
 peccati venialis. Ar 12. Et li-
 cet motus sensualitatis : no-
 potest bene vitari ad omnes
 suos motus : propter infirmi-
 tatem humanam : tamen
 bene potest vitari : quantum
 ad singulos suos motus. Quia
 nullus talis est dabilis : qui
 singulariter : non potest vi-
 tari. Ibid

Quod sensualitas : non est
 capax diuini precepti. Nec
 potest attingere : vltimum
 finem. Et ergo : non potest
 esse subiectum : peccati mor-
 talis. Quod est : contra pre-
 ceptum dei. Nec mortale sic-
 ri potest : nisi p auersione :
 ab vltimo fine. Sicut deo
 Ar 14. **De scia vniuersali
 et particulari. Cap 200. Con-
 sideratio. pma.**

Quod scientem in vniuersali
 vel habitu : bene
 possibile est : actualiter et in
 particulari peccare. Ut p in
 fortiter passionato : in quo
 motus concupiscentie particu-
 laris : vincit iudicium ratio-
 nis. De bono honesto : pro-
 sequendo. Vel de malo in
 honesto : vitando. Iudicium
 autem rationis non potest
 fieri : sine scientia preuia in
 vniuersali : vel in habitu
 Ar 26. 2

Quod scientia vniuersalis
 non est efficax principium
 alicuius actus : nisi p appli-
 cationem ad particulare. Ex
 pli gratia. Ut sic syllogizan-
 do. Omne bonum est appe-
 titibile : scilicet in vniuersali :
 sed diligere proximum est bo-
 num : scilicet in particulari illo :
 ergo diligere proximum est
 appetibile. Ecce conclusio ex
 vniuersali : applicato ad p-
 ticulare. Ar 26. 3

Quod quando quid satur-
 am particularibus circumstan-
 tiis : dicitur sati : particulariter
 Et dicitur : scientia particula-
 ris. Sed quando non utitur
 ad circumstantias particularis
 rei : satur tantum in vniuersali.
 Et sic distinguitur du-
 plex scientia : scilicet vniuers-
 salis et particularis. Exem-
 pli gratia. Quando primo
 assumitur : omne bonum
 est appetibile : pretenditur :
 scientia vniuersalis de bono ap-

petendo. Et quando subsumitur? sed diligere proximum est bonum: pretenditur scientia p̃ticularis illius boni: quod est diligere proximum. De quo concluditur: q̃ sit bonum. Ar 26.

Quod aliter silogizat continens: q̃ incontinens. Exempli gratia. Continens: silogizat sic. Omne bonum honestum siue virtuosum. est appetendum siue prosequendum: sed castitas est aliquid bonum honestum siue virtuosum: ergo castitas est appetenda et prosequenda.

Et sic continens: ex principio veris et virtuosis concludit: quod verum est et virtuosum. Incontinens vero: aliter silogizat. Videlicet sic. Omne delectabile est appetendum et prosequendum: sed actus incontinentiae est delectabilis: igitur est appetendus et prosequendus.

Et ex falso et vicioso et erroneo: concludit quod falsum erroneum et viciosum est. Pro quo: et sciendum est. Quod q̃ scientia bonitatis sit firma: au rano non possit contradicere: tamen a deo: p̃ passionem bene continet eam infirmari: q̃ scientia ipsa bene sopitur. Et ratio postergatur: atq; peccatum perficitur. Ar 26.

Quod silogistica inductio: quodammodo locum habet

in actu virtutis: et vias siue peccati. Exempli gratia. Temperatus sic silogizat. Nullum malum carnale est faciendum: sed fornicatio est quid malum carnale: ergo fornicatio non est facienda. Et suo modo. in omnibus alijs. Ar 26. *De illo verbo iudeoz. Sanguis eius sup nos et Cap 20. Con. prima.*

Quod illud verbum iudeoz: non obligabat filios: nisi ut paterne malicie p̃mutatores. Ar eo. Quia multis iudeoz illoz filijs: ad dominum quersis: sanguis x̃i effusus non profuit: sed profuit. Ut p̃ ex libro actu apostolorum. *De illo verbo. Sp̃s sanctus sup uerit. Cap 20. Con.*

Quod i te. Cap 20. Con. Sp̃s sanctus: non erat supuenturus in mariam matrem domini: ut liberaret eam a peccato originali. Vel etiam: ut sine peccato originali: filium dei conaperet. Sed ut eam omnino purgaret: sicut talem conceptum et p̃tum decebat. *De surreptione infidelitatis. Ca. 20. Con.*

Quod surreptio infidelitatis: fieri potest in p̃maginatione: et in vtraq; p̃te rationis. Valeret superior: et inferiori. Sed in neutra: est peccatum mortale. Ar 29. *De sollicitudine ad qua quis tenet? Cap 20. Con.*

Quod sollitatus tenetur
homo esse pre omnib⁹:
de sua salute iuxta illud ma
thei. p̄mū querite regnum
dei etc. Ar 16. *De symonia*
Cap 204. Con. prima

Quod symoniac⁹ nō
potest sperare amita
bilem recompensationem:
sicut usurarius. Cuius cau
sa est: qz usurarius mutuati
q̄d suum est. Qui autem al
teri facit seruiciū? confidere
potest: ut pro aliquo tempe?
fiat sibi quid simile de eo:
quod suum est vel erat. Dū
modo: non deducatur in t
partum. Nec speretur? tam
q̄ debitum: sed ut gratuitū

Symoniac⁹ at?
dans aliam spūale: non
dat quod suum est. Sed:
quod ihū xp̄i. Et ideo nūl ter
renū compensatiue: debet
inde sperare. Sed honore
xp̄i debet velle: et utilita
tem eāde querere. Ar 31. Nec
donū spūs sancti: est pre
no comparabile. Verū imp
tamen ut dicit gerson? qui
accipit pro sustentatione
vite: non gmittit symoni
am. Deus vero de illo: q̄
accipit ut precium misse.
Quia temporalia? non de
bent accipi ut precium spi
ritualium: vel cupiditatis
nutrimentum. Sed ut ne
cessarie sustentationis cor
poralis adiumentum. Nec
debet garrere? hoc non do.

si non des? vel hoc do si tu
des. Prout si: notat cau
sam penapalem. Deus
vero: si si notat causam
minus penapalem. Sicut
ait propheta. Inclinaui
cor meum: ad faciendas
iustificationes tuas in eter
num: p̄ retributionem.
Omni ergo custodia ē cor
dirigendum? ut declinet
a malo: et non adhereat
nisi bono. Quoniam iux
salomonem? ex ipō: vita
et mors procedit. *De sau
vritate et iocunditate in
exteriorib⁹ Cap 206. Con.*

Quod sauvritas et ioc
unditas in exteriori
oribus gestibus filia gule?
provenit: ex defectu ratio
nis p̄ gulam. Ratio at:
est exteriora membra com
ponere et gubernare. Cū
ergo deficiat ratio p̄ gulam?
deficiat et gubernatio mem
broz? et fit fit sauvritas:
et iocunditas ex gula. Ar 34.

*D hhaa. Capitulu 205.
Con. prima.*

Quod tristitia de
bono? sub rati
one boni: non
est bene possibi
le. Sed sub ratione mali?
salicet inquantū est impe
dimentum proprie excellē
cie: bene est possibile. Ut
p̄ in invidioso. Ar 66. 2

Quod tristitia? que est de
prosperitate alterius. ex timo

re nocimenti illi iminentis.
non est invidia: sed tristitia
a timore. Qui timor: si bo-
nus fuerit: est sine omni
peccato. Ar 67.

Quod tristitia: que aliquando
contingit in expletione alio
afflictui: ex obedientia pre-
cepti: non est invidia.
Cum non sit: de bono diu-
no. Sed: de exteriori malo.
Ar 69.

Quod tristitia: opprimens
affectum ne insurgat ad
bonum faciendum: est aadi-
a. Et culpa magis: quam pena.
Ar 69.

Quod tristitia: mouet re-
cedere a contrariis:
et confugere ad delectabili-
a: cum nemo possit diu:
sine delectatione permanere.
Sicut videmus: quod fastidi-
entes spiritualia: gnumi-
ter se transferunt: ad corpo-
ralia quibus delectentur.
Ar 72. *De tenet vel obligat
ad aliquid. Cap 208. Con.*

Quod omnis prima
homo usum rationis
habens: tenetur scire arti-
culos fidei: et precepta de-
calogi. Per que possit vitare
vitare: et bona facere Ar
22.

Quod tenetur sacerdos
scire ea: que expectant ad
suum officium: preter pre-
dicta. Exempli gratia. Si
aut moyses et aaron: au-
dierunt et nouerunt scire

hora legis. Ar 22. *De tradi-
tione. Cap 209. Con.*

Quod tradere bene dicitur
deus aliquos in
reprobum sensum: scilicet
dum scripturas: et inclina-
re voluntates in malum.
Cuius verba non sunt intel-
ligenda: quasi dominus sit
auctor vel motor vel tempta-
tor: in malum vel ad malum.
Sed tantum deserendo: vel
gratiam non apponendo:
vel gratiam resistendi non
apponendo: ex iusto occulto
iudicio suo. Et sic non potest
ex hoc conuincit: quod deus sit
auctor malorum Ar 13. *De
temptatione. Cap 210. Con.*

Quod temptatio surgit
ex carne: non est si-
ne peccato. Sed ab hoste so-
lo proueniens: potest esse
sine peccato. Ar 69. *De tem-
poralibus bonis. Cap 211. Con.*

Quod aggregare tempo-
ralia bona contra ius-
ticiam: omnino subiacet
mortali peccato. Et etiam
si non congregentur contra
iusticiam: dummodo in eis
finis ultimus constituatur.
Ar 79. Exemplum de epulo
ne: a quo peccat lazarus si-
bi mutas mense dari. *De
tactu. Cap 212. Con.*

Quod tactus: siue sequa-
tur offensum in opus:
siue offensum in delectatio-
nem: est peccatum mortale
Et suo modo: de osailis?

vel alijs industrijs : carnali
tati deseruentibus. Ar 88.
Baliz ex voluntate mala
procedentib9 De amore Ca
p 213. Con.

Quod timentes palles
cunt : verecundati ve
ro rubescunt in facie. eº ethº
Ar 98. De veniali peccato
Cap 218. Con. pma

Quod venialia pec
cata : quantum
cumq; multa fue
runt : non habet
reatum : vni9 peccati mor
talis. Sed tamen valde dis
ponunt : ad mortale aliqd
subsequendum : vel futurum.
Propter cretenciaam aucto
ritatis et delatationis : in pmo
Ar 99.

Quod veniale peccatum :
facit in aia quandam dispo
sitionem : qua caritas min9
radicetur : aut magis mobi
lis effinatur. Ar 98. pmo
et disponit : ad amissionem
caritatis. Ibid Quia licet
non facit cadere a caritate :
tamen facit cadere : ab ali
quo actu caritatis. Etiam
ibid

Quod veniale peccatum :
impedit dulcem motum li
beri arbitrii : ad infusionem
gracie et caritatis requisitu
Et sic licet non minuat cai
tatem habitam : tamen sic
p accidens : eius impedit
augmentum. Ar 98.

Quod venialiter peccatum :

deus non punit tamq; ipsu
odiens : sed vt purgans ipm
Ar 98. Cuius ratio est. Quia
venialiter peccans : non de
sistit habitualiter amare deum.
Ar 98.

Quod veniale peccatum :
nichil diminiuit de gloria :
nisi q; tardat a gloria oseq
da : et ab augmento gracie.
Ar 98. Quod nimirum est
grauiter pensandum : atq;
a venialibus etiam declina
dum peccatis : propterea :
quantum humane fragili
tati est possibile

Quod veniale peccatum :
cum in se non contrariatur
caritati : non meretur ex se
ipso vel p se. penam eter
nam : post hanc vitam. In
tuit peccatum mortale. Sed
tamen propter accidens :
quando mortali inuenitur
adiunctum. post hanc vita :
etiam meretur penam eter
nam. Ar 46 et 44. Que pe
na : tamen mitigatur be
ne quantu ad acerbitatem :
sed tamen grauior manet :
q; si ab homine esset. Ibid.

Quod venialis
culpa : q; diu non fuerit h
vel in futuro seculo remissa :
et omnis pena sibi debita
exsoluta : impedit visionem
beatificam : p retardationem.
Ar 48. Dicit nec oculus le
sus : potest videre clarita
tem : corporalis solis. Qui
a : venialis culpa : est lesi

o anime. **Ibidem** **8**
Quod venialia peccata q̄
 subito sunt cum aliqua
 surreptione? et cum inno-
 centia libidine? facilius absor-
 bentur: p̄ virtutem et fer-
 uorem caritatis. **Ar 16.** Et
 verum quidem? q̄ venia-
 le aliquod. in particulari ca-
 ueri potest? sed non tamē
 potest quis sine omnibus
 venialibus: secundum sta-
 tum huius vite viuere. Et
 sic dicit: beatus iohannes
 apostolus. Si dicimus q̄
 peccatum non habemus?
 nosmetipsos seducimus:
 et veritas in nobis non est.
Ar 17.

Quod veniale peccatum?
 repugnat feruori caritatis?
 sicut mortale peccatum: op-
 ponitur caritati. **Ar 18.**
 Et causa venialium pecca-
 torum? est bene ex corruptio-
 ne corporis? p̄ peccata p̄ntū
 p̄moꝝ nostrorū? tamen nō
 sunt peccata venialia in cor-
 pore: sicut in subiecto. Sed
 in anima. **Ar 19.**

Quod veniale peccatum:
 non opponitur virtuti. Sed
 malicia: opponitur virtuti.
 Et hinc est. Quod ex indus-
 tria venialiter peccare: nō
 est ex malicia peccare. **Ar 20.**

Quod veniale peccatum?
 est bene in sanc-
 tis viatoribus: sed nō mor-
 tale. **Ar 21.**

Quod veniale? potest dia-

peccatum: triplater. **Salus**
 ex genere? ut verbum: o-
 sium. **Ex euentu:** sicut mo-
 tus concupiscentie. sine o-
 fen-
 su. **Et ex causa venie:** sicut
 mortale peccatum ex infir-
 mitate. **Ar 22.** Prima autē
 duo venialia: non morta-
 lia. **Secunda:** tertium veniale.
Quod sic veniale non dicitur
 q̄ non est mortale? sed so-
 lum pro tanto dicitur venia-
 le: q̄ ex infirmitate ortum
 accipit. **Vnde patet?** q̄ veni-
 ale non semp accipitur: ut
 distinguitur mortali. Sed
 quando dicitur? q̄ veniale
 non meretur penam eter-
 nam? nec prauat gratiā?
 tunc accipitur: ut condiscer-
 gatur mortali. **Quod salus**
 meretur penam eternam?
 et etiam prauat gratiam.
Ar 23.

Quod veniale peccatum:
 quandam inordinationem
 pretendit. Sed non adeo
 ut excludat caritatem dei vel
 proximi. **Ar 24.** Nec est con-
 tra legem dei: licet bene p̄-
 ter legem dei. **Ibid.** Quia
 non corrumpit dilectionem
 dei et proximi. **Eā ibidem.**
Vnde et peccatum veniale?
 compatitur morbo non necan-
 ti: sed curabili. Et peccatū
 mortale: comparatur mor-
 bo incurabili et necanti. **Ea-
 am ibidem.**

Quod venialiter peccans?
 non fructur creatura: tam

quod sine ultimo. Quia deus est
 sed contra deum. Quia sic cre-
 atura videtur? ut habitu vel
 habitualiter: deum non de-
 ferat. Licet? actu vel actuali-
 ter: in deum non feratur?
 Valeret? quando oiosum:
 vel pro vanum profert. Et at
 homo actualiter se referat ip-
 sum in deum? non est obligato
 rum: de necessitate salutis.
 Ar. 21. 1.

Quod veniale peccatum ex
 genere? potest esse mortale?
 si creatura placet: ut finis.
 Et sic habet intelligi illud
 dictum augustini? non est
 adeo veniale? quod non sit
 mortale: si placet. Immo et
 veniale peccatum in se: pro-
 pter pravam voluntate ad
 mortale. Exempli gratia?
 si quis vellet dicere oio-
 sum verbum: in contemptum
 dei. Prava quoque voluntas?
 quod bonum est in se: potest
 ducere ad mortale. Exempli
 gratia. Ut si quis eligat dare
 elemosinam finalissime: pro
 vanam gloriam. Vel ut deuo-
 cet: domos viduarum. Ar.
 21. 1. Per est dubium? quin
 peccatum veniale possit es-
 se: in superiori parte rationis?
 Et in primis motibus: vo-
 luntatis. Dicitur in inferiori
 parte rationis? et in operanti-
 bus: exterioribus Ar. 21. De

Vsus caritatis. Cap. 214

Quod licet. Con. 1.

caritas que a deo est

non subiacet libero arbitrio
 voluntatis? tamen vsus eius
 subiacet: libero arbitrio vo-
 luntatis. Et hinc est. Quia ha-
 bens caritatem? non semp-
 natio tenetur: se regere ad
 caritatis perfectionem. Sed?
 quandoque causa solam terre-
 ni? videtur aliqua imperfecte
 retardante: a vero fine. Et
 ex hoc tunc: venialiter
 peccat. Ar. 21. 2.

Quod vsus caritatis: ema-
 net in electis de cetero.
 Valua immutabilitate essen-
 tiali voluntatis: confirma-
 te in bono. Ar. 21. pro quo me-
 lius intelligendo: sciendum est.
 Quia voluntas post hanc vitam:
 non immutatur ad gratiam
 caritatis? et conversionem
 ad finem ultimum: et ad au-
 sionem a fine ultimo. Quia?
 ultima voluntas de cetero?
 manet immobilis in hac parte:
 in perpetuum: post hanc vi-
 tam. Sed vsu caritatis? et
 actu eius in deum? bene pro
 mortem remittitur electis
 veniale peccatum: quod et
 nondum remissum erat ante
 mortem. Sed quia immutabi-
 litas dicta. est immobilis
 modo dicto: potest immuta-
 bilitas exilis dici ipsius vo-
 luntatis pro mortem. Ar. 21.
De vsu rationis. Cap. 215

Quod vsus rationis:
 quandoque ligatur ex
 aliqua corporali transmuta-

tione. Ut patet in dormientibus: et frenetis. Ar 26. 2

Quod omnis libidinosus vsus membroz genitaliu est contra rationem et illiatus: preter vsum ordinatum matrimonialis conuugij. Quia omnis talis vsus: aut obuiat generationi: aut educationi proli. Ar 86. Et pro pleniori intellectu istius habendo: est sciendum. Quod veteri seruire tanquam deo: est delectationibus ad ventrem pertinentibus. sine constitue. Quod dampnabile est: et contra rationem et quasi bestiale. Ar 83. Et vagus contra: etiam non est naturalis. Et etiam per in aibus et animalibus. Quia fetus: post natiuitatem requirit educationem: que fieri habet per rios genitores. Nam vaga incertitudo: eam non aduertat. Et sic fieret interitus fetus conseruandi: qui est unnaturalis: et contra rationem peccaminosus. Ar 86. **De vsibus varijs aliarum rerum. Cap 214**
Cono prima.

Quod vsus quarundam rerum: est consumptio earum. Exempli gratia. Ut vsus tritici: vini et huiusmodi. Et hinc est. Quod quando mutuuantur vsus talium rerum: mutuuantur et simul res ille: quarum vsus est consumptio earum. Alie autem res sunt: quarum vsus non

est consumptio earum. Exempli gratia. Sicut est domus cuius in habitatione: non est simpliciter consumptio eius. Et in istis rebus: mirum potest seorsum concedi et locari et vendi res ipsa: et seorsum vsus eius. Vel simul vtriusque. Quia vsus domus: non est ipsa domus: nec proprie consumptio eius. Ar 81. Per ipsam autem in habitationem domus: potest domus meliorari: sicut et deteriorari. Ibidem. 2

Quod licet verum sit quod vsus pecunie. non est consumptio substantie eius. in se vel absolute: tamen vsus pecunie non est aliud quam pecunia. Et ratio est. Quia pecunia non est ordinata: nisi ad quod vsus eius est ordinatus. Scilicet: ut expandatur per mutationem rerum. Et ut sit medium accedendi. et recedendi: inter mutantem. Ex quo patet: quod pecunia et vsus pecunie: non differunt. Sed vnum sunt. Propter quod pecunia et vsus eius: non possunt seorsum mutari. Nec non potest pro vtroque simul exigi: quam pro singulis solo ipsorum. Quod vsuarius non obseruat. Sed exigere vult et exigit: pro vsu pecunie: ubi res et vsus eius sunt nisi vnum. Et contrariatur naturali iustitie: et peccat. Ar 81. Ecce patet: quomodo

vsus domus: licet vendit?
 Sed non vsus pecunie: ppter
 causas dictas. Ibid. Pro quo
 plenius intelligendo: est sci
 endum. Et vsus proprius
 principalis et primarius pe
 cunie: est commutatio. Quia
 propter mediū accedendi et
 recedendi inter commutantes:
 principaliter et primarie
 facta est. Et ergo propter
 hunc vsus pecunie: non
 licet aliquo modo exigere:
 et recipere ultra sortem. Si
 aut vsurarius petit: et am
 pit: contra naturalem iusti
 tiam. Deus autem: si quis
 concederet pecuniam suam
 alteri. non causa commutatio
 nis: sed ad aliquem alium
 vsus secundarium: puta
 ad impignorandum ad tem
 pus aliquā taxam pecunie
 ad ostendendum diuitias su
 as: qz non esset contractus
 mutui: sed magis locatio
 et conductio. Sicut et cum
 alijs rebus: que vsu suo non
 consumuntur. In mutuatio
 ne autem pecunie: bñ sub
 stantia pecunie non consumi
 tur: sed tamē vsus pecunie:
 quo ad mutuantem consu
 mitur. Quia dominium vsus
 pecunie: simul cum pecuni
 a: transfertur in alium.
 Et sic pro illo domino trans
 lato: non licet ultra sortem
 exigere: et repetere. Ar si.
 Cum vsus pecunie commuta
 tiuus: nichil addat: supra

56
 essentiam pecunie. Ut dic
 tum est
Quod vsus aliam rei: po
 test esse duplex. Scilicet pri
 marius: et secundarius. Ex
 empli gratia. vsus primari
 et principalis ipsius calceame
 ti: est calceatio. Secundari
 autem vsus eius: potest ee
 commutatio et venditio eius:
 ad habendum victum et ves
 titum. Et de pecunia: sic ē
 Et vsus eius primarius et
 principalis: est commutatio
 inter vendentes et ementes.
 Et secundarius eius vsus:
 potest ee impignoratio: vel
 diuitiarum ostentatio aut
 huiusmodi. Ar si. **De usura**
Cap 28. Con. i.

Quod usura: est peccatum
 mortale: repugnans
 naturali iusticie. Et ratio ē.
 Quia de vsu pecunie. qui ē
 ipsamet pecunia mutuata
 da vel mutuanda: patet:
 aliquid vsurarius: sibi red
 di supra sortem. Quia sup
 id: quod mutuatum vel mu
 tuandum est. Quod vera
 ter est exigere: plus q̄ suū
 est. Aut de nichil: sibi aliquid
 velle recompensari. Quod
 utrumqz: repugnat equi
 tati iusticie naturalis: et di
 uine. Et sic merito: est pec
 catum mortale. Ar si. 2
Quod usura: bene legitur
 in scripturis: iudeis cum
 gentibus pmissa. Sed non:
 q̄ usura aliquo modo vniqz

bona fuerit. **Ar 21.** Sed ad
 duriciam cordis iudeis est
 pmissa? tamq̄ minus ma-
 lum? ad euitandū maus
 malum. **Salic?** exercere
 usuram cum fratribus pro-
 prijs? deum colentibus. **Ar**
Si. Quod maus vnq; pec-
 catum fuisse. **Unde et scē**
dū est. Quod ius positiuū?
 intendit semp principaliter
 ad bonum commune. **Et sic**
q̄ constat? q̄ usura quan-
 doq; queniāt cōmoditatib;
 gītatis? pro mutua adinuicē
 conuersatione? dispensati-
 ue pmittit? usuram. **Non**
q̄ bona est? sed ne cōitas?
 patiatur detrimentū suaz
 cōmoditatum? in marcam
 sus rē **Ibidem.** **Ar Si. 3**
Quod usurarius? ut vez
 quidem est. non absolute
 violentat eum. au mutuāt
 ad usum? tamen illi ne-
 cessitato? imponit grauem
 conditionem. **Salicet.** Ut
 plus restituat? q̄ accepit.
Ar Si. Nec potest usuram
 liate exigere? ad quam
 obligauit hominem illiate
Ibid. **Et sicut usurary est i**
iusta mutuatio? ita si ven-
 dens aliaū necessitato rem
 aliq̄ multo amplius q̄ va-
 let? est iniusta venditio.
Eaam ibid. **Ar Si. 2**
Quod usurarius potest?
 sperare aliquod mun⁹ a
 manu. lingua. vel obsequi-
 o? non ut debitum? sed

ut gratuitum. **Dūmodo fiat**
 sine omni obligatione? tan-
 ta vel expressa. **Ar Si.** **Qui**
 a enim mutuāt quod suum
 est? potest sperare inde ali-
 quā amicabilem reopensa-
 tionem. modo dicto. **Ibidem**
Beatus aut de symoniacis? q̄
 non dat quod suū est. **Sed**
 quod est domini nostri? ihu
 xpi. **Et ergo non hz sperare?**
 amicabilem reopensationē?
 nec velle? nec exigere? **Et**
 ante oculos habet habere?
 nisi honorem xpi? et utilita-
 tem ecclesie. **Ibid.**
Quod usure consentit? ma-
 dens pecuniam vel conte-
 dens scienter illi? de quo ac-
 dit? q̄ ponet eam ad usurā.
Ar Si. **Et sic etiam indubi-**
tanter peccat in usurā? qui
 dat aliaū pecuniam? ut in
 de lucrū usurariū querat
Ibidem. **Sed vti malicia?**
 alic⁹ manifesti usurary? q̄
 cōmoditate recipientis. ab
 illo. sub usura? non est re-
 cipienti peccatum. **Deus**
 autem esset? qui non usu-
 rariū publicam p̄uasiue
 induceret? ad mutuandū
 sub usura. **Quia hoc esset?**
 peccato usure consentire?
 et peccare mortaliter. **Ar Si.**
Quod usure
 metaphoricē? ut sunt sup-
 crescentie spūalium bono-
 rum? non sunt male? nec
 prohibite. **De quib⁹ dicit**
 dominus in euangelio. **Et**

ego veniens? cum usuris ac
cepissem: et. Ar si. **De vo-**
luntate Cap 219. Con. 1

Quod voluntas? potest
ferri in omne id: in
quod potentia inasabilis et
incomprehensibilis potest ferri. Et in
multa alia etiam: sine pas-
sionibus. Cum voluntas ca-
reat: passione corporali. t.
Ar si. 2

Quod ultima voluntas vi-
te? non imutatur per decessu:
ad gratiam vel caritatem.
Aut ad queritionem. quo ad
ultimu finem? vel ad auer-
sionem: a fine ultimo. Qui
a talis imutabilitas: sibi
essentialis deputatur. Sed
actu eius in deum? et usu
caritatis? bene procurat re-
missionem peccati venialis:
cum quo quis decesserat.
Et talis mutatio et procura-
tio remissionis? est ipsi vo-
luntati: tantum accidental-
iter secundum renovationem
peccati prohibentis: vite e-
terne gloriam adipisci. Et a
nichil peccati? habet glori-
am in gloria celesti. Ar 1a. 3

Quod voluntas? est moti-
ua? et domina et manda-
trix omnium potentiarum
anime: cum actibus suis.
Unde et potest mouere ap-
petitum sensitiuu? et iram
vel concupiscentiam in eo
excitare: cum voluerit.
Et omni iudicio rationis.
Etiam rectissimo et sanctissi-

mo? ex sua libera domina-
tione: prevalere si vult. Et
ergo: est propriu subiectu
peccati. Sic q non contingit
peccare? nisi voluntate pre-
dominativa: ex sua liber-
tate. Quia facta est a domi-
no quidem semp ad bonu?
sed ex fragilitate sua. per
injectionem ad corpus fragi-
le? vult et eligit sepius ma-
lum: sub specie alio boni
utilis et delectabilis. Et pec-
catum adest in foribus?
saltem ratione in contrariu
laborante: non exaudita.
Ar 13 Et voluntate prose-
cuta: sicut voluerat et ele-
gerat.

Quod voluntas? non re-
peritur: nisi in rationali
creatura. Ar 2. 1

Quod voluntas? non est
causa peccati: in quantum
est deficiens. Ar 3. Dicitur
autem voluntas deficiens?
qz defiat: a sua vera re-
gula. Sicut? que est ve-
racionis: et legis diuine.
Ibid. potest quoqz voluntas?
omne delictabile alliaens
respuere. vel acceptare:
pro suo beneplacito. Etiam
ibid. Et voluntas potens:
est subiectu aptum natu-
ra omissionis. Ar 6. 1

Quod voluntas peccati?
non est in hoc: q actualit-
non attendat ad regulam
rationis et legis diuine.
Sed in hoc: proprie. Et at

tendens regulam rationis et legis diuine? procedit volendo et eligendo: quod contrarium est regule dicte. Ar 3

Quod voluntas? **A** in quantum non est deficiens: non potest mala eligere. Ar 3.

Voluntas enim in se vel secundum se: bona est. **Ibid**

Quod voluntas? **S** est quandoque deficiens per ignorantiam defectus? an teque peccatum surgit: in voluntate. Et pro illo tunc: non culpatur voluntas nec meretur penam. Sed cum voluntas applicat se ad opus malum? et non attendit ad regulam rationis et legis diuine? que sibi satis innotescit? aut est potens innotescere? in hoc: voluntas accipit sibi rationem culpe et pene. Ar 3. 9

Quod voluntas sola: dicitur remunerari vel condempnari. Quod non fit accipiendum? quasi nil sit remunerabile vel dampnabile: quod voluntas. Sed pro eo: est accipiendum. Et nichil est remunerabile vel dampnabile? nisi: prout dependet a voluntate. Ar 1. Exemplum autem potest dari. De occidente aliquem per manum alterius? qui dicitur potius: quod manus occidens. Quia? dependet a voluntate: est intuentia. **Ibid**. 10

Quod voluntatem habens

dandi elemosinam? et non dandus eo quod facultatem dandi non habeat? tantumdem meretur: quantum si facultate dandi habens daret. **Saltem**: quo ad premium essentialiter. Quod est gaudium de deo: in celo. Licet non: quo ad premium accidentale. Quo etiam gaudebit: qui voluit et dedit. Nam iste: de utroque gaudebit. Quia enim voluit: gaudebit. Et cum hoc etiam gaudebit: quod dedit. Ar 1. 11

Quod voluntas et actus? quando gratius sibi soantur? reputantur pro uno. Sed non alias. Ar 1. 12

Quod voluntas? non per ultimam finem eterne beatitudinis seu felicitatis: non velle. Quia hoc non velle? est sibi omnino inaturaliter. atque non respicere miseriam. Similiter? sicut intellectus omnino non est possibile non assentire: primis principis. De quolibet dicitur esse: vel non esse. Omne totum: est maius sua parte. Si ab equalibus equalia demonstrantur: remanentia erunt equalia et cetera. Ar 20.

Quod voluntas? **S** naturaliter vult et appetit: summum bonum. Et non potest: ipsum non velle per adhesionem. Et hinc est Quia intellectus apprehensiois clare videt deum?

et clare videtur Deum esse summum bonum: quod voluntas apprehensibilis: non potest non velle Deum. Sicut non potest non velle: summum bonum. Deus autem est de voluntate viatoris: qui ne cessario summum bonum appetit: sed non nullo sic appetit Deum: adhesionem. Quia: ob tenuitatem suam intelligendi: non videtur clare: Deum esse summum bonum. prout et est. Sicut apprehensibilis facit.

Ar 20.

12

Quod voluntas omnium: est bonum. Et ideo: non potest ferri in malum: nisi sub ratione alius boni. Sicut honestum: delectabile: vel utile. Vterque igitur. Sicut tam continens quam motuens: versantur circa bonum: et ponunt eandem propositionem universalem: sicut quod omne bonum est prosequendum: et omne malum fugiendum. Sed quod iudicium rationis: vivit in continente motum concupiscentie: ratio continentis subsumit. Sed castitas: est virtus bona. Et concupiscentia concludit: ergo castitas est prosequenda. Contrario vero: quod in continente motus concupiscentie supplantat iudicium rationis: aliter subsumit sub illa propositione universali dicta. Omne bonum est prosequendum: et omne malum fugiendum. Quia: subsumit mo-

tus concupiscentiae fit. Sed fornicatio est bona. Cum sit bonum delectabile. Et concludit error concupiscentiae: ergo fornicatio est prosequenda.

Ar 26.

Quod voluntas vult quae deus concupiscit: quo non potest refugere malum sive peccatum. Exempli gratia. Voluntas motuens vult fornicationem: qua non potest refugere malum et peccatum. Et sic licet primario: voluntas non fertur in malum: tamen bene secundario peccando. Ar 29.

16

Quod voluntas facit: quod actibus nostris debetur peccatum: ex sua perversitate et pena: et increpatione. Ar 31.

De actu voluntatis qui est nolle et velle Cap 220 Co

Quod velle i

Quod velle singulariter videri: est una species superbie. Et consistit in hoc: quod quis presumendo de se: quasi alios precellat: fertur animum suum in hoc: quod vult apparere ex appetitu excellentiae: singularis. Ar 62.

Quod volens peccare aliquo motu peccandi: sed non videns oportunitatem peccandi: deserit velle prefinium. Si tunc postmodum: nacta oportunitate: recipit velle derelictum: non est unum velle. sed duo velle. et duo peccata.

Quorum unum est sine actu : et alterum est cum actu. *Ar 1.*

Quod volens peccare ex deliberatione : sine reuocatione aut desertione illius propositi : sed continuat illud malum sine mutatione voluntatis : et puenit ad actum intentum : tunc quod illud velle et actus sunt bene nisi unum peccatum : sed maius et grauius : quod si sola voluntate : sine actu peccasset *Ar 1.*

Quod velle adulterium committere : non potest esse : si ne velle iniustum esse. *Ex quo patet* : quod quis est bene : voluntarie malus *Ar 29.*

Quod volens finem : vult et media : quibus contingit puenire ad finem illum. *Exempli gratia* : Si volo sanitatem : cupio et volo potionem amarum : qua pueniam ad sanitatem *amarum*. Sic etiam nauita pichitat : volens saluationem suam et aliorum : vult et illo tunc : electionem bonorum in mare. *Et hinc est* Quod quando finis intentus est peccaminosus : quod tunc media in illum finem ducunt : sunt peccaminosa. *Et quando media sunt mala : finis non erit bene bonus* *Ar 29.*

Quod adulter bene non vult principaliter deformitatem peccati : sed vult ta-

men delectationem peccati : ad quam : inseparabiliter sequitur deformitas peccati. *Quanto ergo vult delectationem : vult et deformitatem : peccato coniunctam. Quam potius eligit non fugere : quam delectationem cupita carere. Ar 29.* Unde et in deformitate est obnoxius : propter delectationem peccati : qua noluit carere. *Ibid.*

Quod velle habere : quod non est adipisabile : non est absque malo vsu voluntatis. *Unde et velle hoc : quo ad vitam eternam possidendam : non est in infantibus deceptis ante mortem. Et post mortem eorum : est velle ipsam vitam eternam possidere. Quam cum peccato suo originali : impossibile nocent adipisci. Et hinc est* Quod pueri decepti cum peccato originali solo : non adhelant ad beatificam visionem : quam sciunt firmiter cum peccato originali non posse aliquatenus possidere. *Hec habent : de illa impossibilitate possidendi gloriam beatam : vniuersum dolorem. Sicut faber ferrarius : qui scit se omnino ad papatum ineptum : nunc de hoc dolet : quod non fungatur papatu. Sic nunc decepti pueri : de hoc : quod non fruuntur visione beatifica : vniuersum dolent. Incentes :*

se ad illam beatificā visio-
nem: fuisse et esse ineptos.

Ar 23. ad possidendū saluz

De voluntario. Cap 221

Con. pma.

Quod voluntarium?
Secundum aristotile
3° ethi^{2^a}: est. Cuius pma
pium in ipso est? Saente sin-
gularia: in quibus est ope-
ratio. Unde p3: q voluntari-
um presupponit: sufficiē-
tem cognitionē volit. Et q
non est voluntariū: nisi
cognitionem et volitum. Ar 30.

Quod volūtariū 2

malū: habet rationem pmi.

Et augetur? ad augmen-

tum pncipij sui intrinca:

quod est motus voluntatis.

Nam quanto voluntas?

vehementius aut fortius

mouetur ad malum. vel ad

peccatum? tanto augetur

illud malum: vel peccatū.

ad augmentū vero pnci-

pij sui extrinca? saluz pas-

sionis impellentis? malum

vel peccatū: diminuitur.

Quia quanto passio im-

pellens ad malum fuerit

fortior? tanto peccatum ef-

fiatur minus: et venia ap-

tius. Ar 28. Ecce? quomō-

motus voluntatis: est pmi

apiū intrincaū mali. Et

passio impellens ad ma-

lum: est pncipij extrin-

scam ipsius. Ibid 3

Quod aliquid potest esse

voluntarium. quantū ad

id quod est cognitum? et

involuntariū: quātum ad

id quod est ignotum. Et

sic potest partim esse pmi:

et partim non esse peccatum.

Exempli gratia. Ut si quis

sine culpa sua. nesciat for-

nicationē esse peccatum?

sicut in aliquo casu est be-

ne possibile esse? si talis

fornicetur voluntarie: nō

tamen voluntarie peccat.

Hec peccat: aliquo modo.

Quia actus voluntatis?

preexquirunt cognitionem?

si debeat fieri: peccatum.

Et hec notitia pncipia: nō

erat in notitia fornicarij dic-

ti. Et sic sua actio: excusa-

tur a peccato. Pro tanto:

q non erat scienter et volū-

tate mala. Quāuis in se:

erat operatio mala et pec-

camiosa. Ecce? quomodo

in se malum? non est semp

saienti illud: malum. Et

qualiter aliquid pmi?

id est ex vna consideratione?

est voluntariū: et pmi?

Et pmi? hoc est ex alia con-

sideratione? est involunta-

rium: et non peccatum.

Hic etiam? accedere ad vx-

orem non suam? simplia-

ter loquendo: est peccatū

et voluntarium. Sz in ca-

su posset accedere? q quis

nullo modo volens adulte-

rari. et credens esse vxorem

suā. quā accedit: que ta-

men sua non est. In quo

In quo casu ostas? qd opa-
tur voluntarie? sed non pec-
cat voluntarie: retens pa-
ribus. Ar 24. Quia? igno-
rancia inuincibilis: tollit
vel excusat peccatum. Et
quod penitus est inognitū:
non est volitum. Et quod
non est volitum: non est
voluntariū. Et p oseques:
nec peccatum. Quia opoz
t peccatum: esse volūtari-
um. Ibid. 2

Quod voluntariū dicitur:
quod cadit sub potestate
actuali voluntatis: positue
vel prauatue. Ut velle:
et nolle: facere: et non
facere. peccatū autē omis-
sionis? cadit sub potestate
voluntatis: prauatue. Si-
cut peccatum omissionis:
cadit sub potestate volun-
tatis positue. Ar 6. Nec
voluntariū solum dicitur:
quod elicitur a volunta-
te? et velle et nolle? sed
etiam: quod impatur a
voluntate. Ut facere: et
non facere. Ar 6i. Deu o-
mittere. De voluntate dei
cap 222. cono 1

Quod voluntas dei?
est causa omnium
spenerum et motuū: teste
beato augustino. Ar 19. 4
Vnde et etiam est causa
motuū: liberi arbitry. Ibi-
dem. 2

Quod voluntatem dei
implere: nō sp est vel fiat

bonum. Ut pz de iudeis?
qui occidendo xpm: imple-
uerunt voluntatem dei.
Dup redemptione: gene-
ris humani. Sed tamen?
grauissime: peccauerunt
Ar 10. De virtute. Cap 223
con. 1.

Quod virtuosus et bo-
nus actus? non dz
solum secundū se esse bon?
sed secundum rationem be-
ne regulatus debitis cir-
stantiis. Saluz? ut fiat
quando debz fieri: Et p
debitum finem et cetera.
Ar 6. 2

Quod virtuosus actus?
non potest adeo secundum
se esse bonus? qui ex ar-
circumstantia: non possit et
se malus. Exempli gra-
a. De laudando deum:
p auariam. vel propter
temporalia vltimate. Vel
de laudando deum: quan-
do natio est insistendum au-
re parentū. Ar 6. 3

Quod virtutes et vicia:
sunt habitus. Actus quoqz
virtutum. sunt merita
et actus vicioz: sunt peccata.
Ar 6. 2

Quod virtuosus actus et
viciosus. non solum dicitur
tū? qui procedunt ex ha-
bitibus virtutum. et vicio-
z? sed etiam: qui similes
sunt illis. Exempli graa.
Ut aliquis? qui nondum
adeptus est habitum vir-

tuis? bene opatur quan-
doq; aliquem actum vir-
tiosum. Ar 9. 1

Quod actus virtuosus?
et actus virtuose operat?
differunt. Dicit opus bo-
num: et opus bene opatū.
De quibus supra dictum ē:
capitulo de bono. Ibidem 6

Quod virtus: consistit i me-
dio. Non quidem secundū
quantitatem: sed secundū
proportionem ordinatam.
Unde dicit aristoteles: de v-
tioso magnanimo: quod
magnitudine est extremus.
Saluz: propter magna:
que facit. Et ut oportet: est
medius. Ar 82. Sic etiam
suo modo: est de virginita-
te. De virtute ieiunij: et de
virtute paupertatis. Ibidem
Item alijs verbis. Virtus 9
sistit i medio: non quidem
rei: sed ut proportionis.

*De vicio. Cap 222. Conside-
ratio 1.*

Quod vnum viciū?
quandoq; monstrat materi-
am: alteri vicio. Exempli
gratia. Ut gula: luxurie.
Et auaricia: dissentioni et
liti. Et licet vnum viciū?
non sit causa alterius in
actu: tamen bene in po-
tencia: et occasionaliter.
Ar 19. 2

Quod viciū? sepe denoia-
tur: ab actu exteriori. Ut
p. de furto: homicidio et sic
de alijs. Ar 8. 3

Quod viciū? non pen-
satur principaliter ex cog-
nitione: sed ex affectione.
Ar 8. 2

Quod viciū contra natu-
ram: est. Cuius actus? est
illius usus membrorum geni-
taliū: ex quo secundū
speciem talis actus? non
est naturalis procreatio p-
lis: possibilis. In senibus
autem coniugibus? non
venit procreatio proles?
ob defectum nature in ip-
sis? sed p accidens: ob se-
nectutem. Sed tamen ac-
tus coniugum senū. non est
alius secundū speciem su-
am? nisi ex quo: consuevit
proles procreari. Et sic nō
peccant aliquo mō: vicio
contra naturā. Ar 88. Nec
ecclesia detestatur matrimo-
nium senū: generare im-
potentiū. Quia coniugum?
non solum est datum e ad
bonum proles: sed etiam q-
ressum est ad remedium.
Et sicut dicitur *De vicio exīma
Cap 224 Con.*

Quod vicio extrema?
non est principaliter:
contra venialia peccata in-
stituta. Sed ad reliquias
peccatorum: tollendas. Ar 11.
*De veritate. Cap 226.
Con. 1*

Quod veritatis cogita-
tio? habet se antecedenter:
ad humilitatem. Ar 6. De
secundū bñm bernardū 2

Quod veritatis ²
 commemoratio non est apud
 inferos? secundum beatum
 augustinum. Quod non sic
 accipiendum est: quasi infe-
 ri nichil veritatis agnoscat.
 Sed sic. Quod non anhelent
 ad cognitionem veritatis: quod
 eorum intellectus perficiatur. Ar 91.
De vanitate. Cap 22. Con.

fidei. pma.

Quod vanum? vno
 modo dicitur: quod non
 habet subsistentiam. Dicitur
 est res falsa. Secundo autem
 modo dicitur vanum: quod
 non habet soliditatem.
 Dicitur est: quod cito transit
 et perit. Et tertio modo?
 vanum dicitur: quod non
 sequitur suum finem. Sicut
 medeana vana dicitur:
 que non induat sanitatem.
 Et sic etiam potest distingui
 triplex: vana gloria. Primum
 vna: que est de falso. Altera:
 que est de re labili. Tercia:
 de pulchritudine vel huius
 modi. Et tertia: que non
 ordinatur finaliter in deum.
 Ar 63 et 64. ²

Quod vana gloria? vlt
 alijs: bona sua inotescere
 non ad laudem dei? aut
 ad salutem proximi? aut ut
 inateatur ad regnandum
 omnium bonorum largitori: et
 sic per illam inotescentiam
 in bono stabilizatur? sed ut
 tantum delectetur: et tam
 quam gloriosus ab hominibus lau-

detur et reputetur. ³

Quod vana gloria: non
 semper est peccatum mortale.
 Sed illa? que nec actualiter
 nec habitu: fertur in deum.
 Et maxime: quando sum-
 datur in actu: qui est con-
 tra legem dei. Ar 64. *De vl-*
tio et vindicta. Cap 23. Con. i.

Quod vltio? facienda
 ex solo luore vindic-
 te? est bene: in lege prohibi-
 ta. Sed non que fieret
 ex solo zelo iusticie: est pro-
 hibita. Ar 13. ²

Quod vindex dei? est in-
 iuriam ei: qui male agit.
 Ut dicit scriptura. Valde
 homo in potestate constitutus.
 Sed intelligendum est tantum:
 quo ad manifesta peccata.
 Quia dicitur in manifestis
 licet homini vindicare
 et iudicare: in potesta-
 te constituto. Ar 11. *De vici-*
perio. Cap 29. Con.

Quod viuperum et laus
 non solum debent
 commisionibus: sed etiam omis-
 sionibus. Ar 6. *De vniuers-*
ali. Cap 230. Con.

Quod vniuersaliter?
 non solum dicitur accipi: quod
 scriptura ponit indefinite.
 Exempli gratia. Scriptura
 dicit indefinite. Qui blas-
 phemauerit in spiritum sanctum:
 non remittetur ei hic:
 neque in futuro seculo. Sed
 non est intelligendum v-
 niuersaliter de blasphemie

manente? sed de illo solo:
 qui p̄seuerat in sua blas-
 phematōe. vsq; ad mortē
 inclusiue. Ar 31. **De verbo**

Cap 231 Cono. p̄ma.

Quod verbū? in sc̄ip-
 turis quandoq; capi-
 tur pro verbis: in plurali
 numero. Exempla graua.
 Vt in prophetis habetur.
 Verbum quod locutus est do-
 minus. Sensus est. Verba
 que locutus est dñs. Ar 31.

Quod verbum dei? **2**
 non maculatur ex vniōe
 ipsius: ad carnem. Dicitur
 nec radius solis: qui fert?
 sup feces. Licet anima pu-
 eri? vnita carni infecte:
 inde maculetur. Vnde satis
 dictum est superius. Ar 31.

De visione beatifica. Cap
232 Consideratio.

Quod nulla creatura
 siue angelica siue huma?
 etiam carens peccato? po-
 test ex suis puris vel solis
 naturalibus: deum vidē
 in gloria. Quia deus: est
 infinitus. Et oīs creatura:
 est finita. Finiti aut ad in-
 finitū: nulla est p̄portio.
 Et g^o creatura non potest
 videre deum? ex suis puris
 naturalibus beate: s; me-
 diante lumine glorie? in-
 det creatura deum. sicut &
 scriptum est: in lumine tu-
 o videbim⁹ lumē. Ar 33.

Quod nobis omnibus et
 singulis post transitum?

de hoc mundo: credere
 dignetur p̄ luminū. A-
 men.

**Explicunt consideratio-
 nes ex libro thome de aq-
 no de malo**

In hac tabula capitulorum

A et et opa	1	1
audia	3	2
varia	2	3
appetit	2	2
abstinentia	4	4
anima	4	6
amplexus	6	8
angelus	6	8
abulitas		9
aversio		10
amor	8	11
adam		12
adulatio		13
B onum		12
abstimus		14
blasphemia	8	16
Q uia		18
aritas	9	18
contemptus	9	19
conscientia		20
concupiscentia	10	21
coincidentia pat		22
contemplatio		23
casuale		22
cogitatio	11	24
corpus		26
consensus		28
consuetudo		28
cupiditas		29
capitale viau		30
corruptio		31
contentio	12	32
ceatas mens		33
cognitio		32
D efectus		34
deus	13	36
dyabolus demo	13	38
directio	14	38
dispensatio	14	39
deformitas pat	14	40

Differencia	18	21
Desperatio		22
Dies anoz		23
Dampnatio		24
Deliberatio		26
Decessus		28
Discordia		29
Deuotio	18	29
Delictio		40
Disposio		4
E se		42
R oz		43
ebrietas		42
electio		44
excellencia		46
exausatio		48
euagatio mens	19	48
educatio prolis		49
F omes		60
I us		61
furtum	20	62
furtu	20	63
filij et filie	20	62
forma hominis		64
feruor		67
fornicatio	21	68
familiaritas		69
fictio		70
futu		71
O bla	22	72
rauitas pat	22	73
gracia	22	74
gloria		75
gaudium		76
gregorius		77
H omo		78
humilitas	23	79
hominatum		80
habitus vniuers et viay		81
honor dei		82
heresis		82

Humilitas	83
Helzeus apphā	82
Creto	84
Evolutariū	86
Ignorancia	87
Indifferēcia	88
Impletō dñe volūtās	89
Inordinatū	90
Inebriatio	91
Illuatio aīe	92
Inclinatō ad malū	93
Impulsus ad malū	92
Inanis gloria	94
Inuēpat ^o	96
Ingrātūa	97
Ingrātūa	98
Ingrātūa	99
Ingrātūa	100
Ingrātūa	101
Ingrātūa	102
Ingrātūa	103
Ingrātūa	102
Ingrātūa	109
Ingrātūa	106
Ingrātūa	108
Ingrātūa	109
Ingrātūa	110
Ingrātūa	111
Ingrātūa	112
Ingrātūa	113
Ingrātūa	112
Ingrātūa	111
Ingrātūa	116
Ingrātūa	117
Ingrātūa	118
Ingrātūa	119
Ingrātūa	120
Ingrātūa	121
Ingrātūa	122
Ingrātūa	123
Ingrātūa	29
Ingrātūa	30
Ingrātūa	30
Ingrātūa	31
Ingrātūa	31
Ingrātūa	32

Liberalitas	33	122
Legio	32	124
Malum malicia	32	126
Malicia	33	127
Mortale peccatū	33	128
Mortū	32	129
Mertū	34	130
Melioritas	31	131
Mutuu et mutuatō	34	132
Micum		133
Mēdanū		132
Māncheus		134
Mā et ira p zelū	36	136
Martirium		136
Mandatū		138
Mēsiā gūtat ^o pā		139
Mulaloquū		140
Epago. nō		141
Nihil		142
Nescientia		143
Naturalis iustitia	31	142
Natura		144
Nemesis		146
Origenes		147
Ordo		148
Ortus culpe		149
Oportūtas peccatū		150
Occasio peccatū		151
Obiectum		152
Orum	38	153
Orailum		152
Omne		154
Originalis iustitia		156
Originale peccatū	39	157
Oratio	20	158
Ordum.	20	159
Obligatio	20	160
Erratū	21	161
Passio	24	162
Penā peccatū	24	163
Punitio	26	164

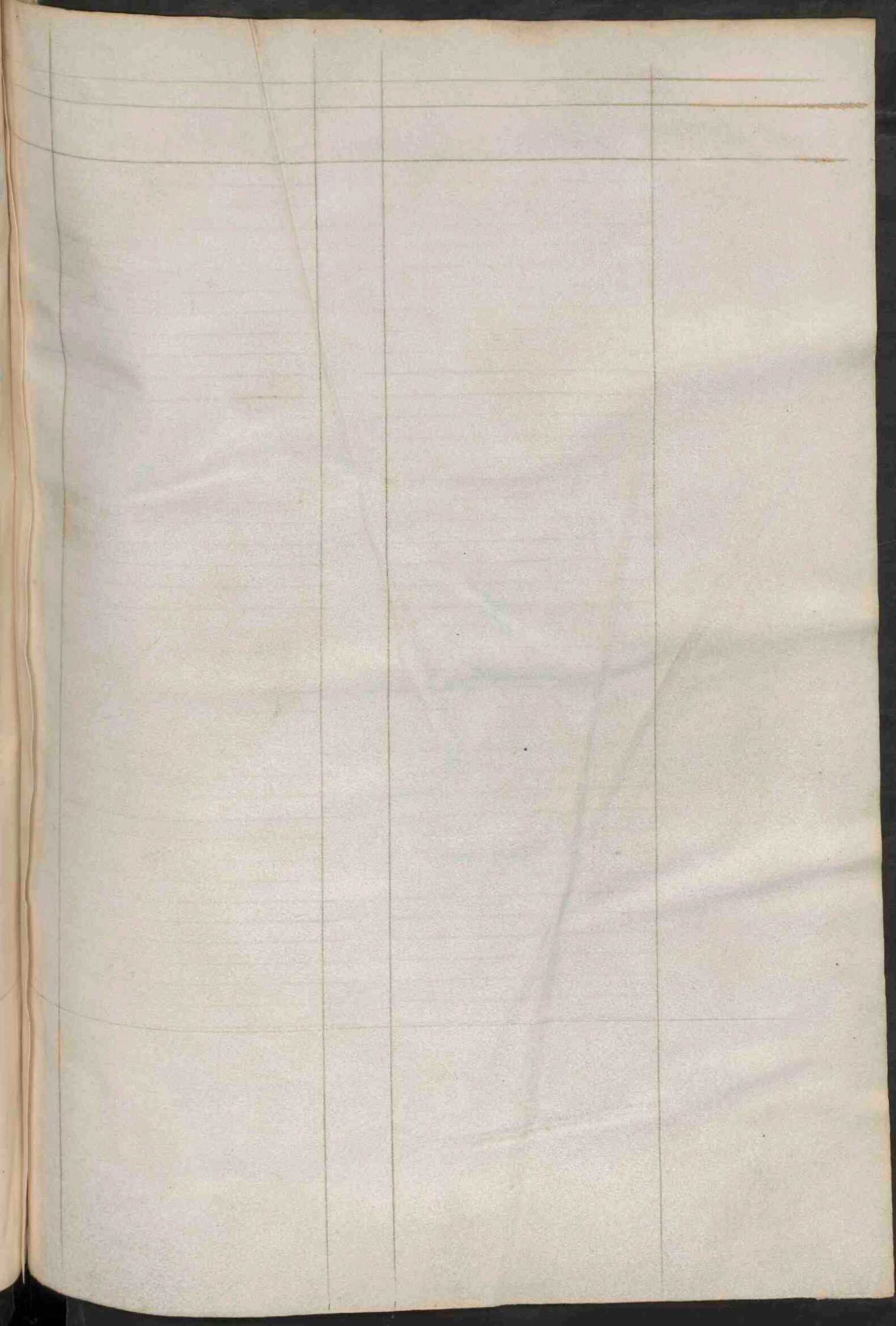

Pravatio	26	164
Premiū	26	166
Puer	26	16A
Placencia		169
Presumptio nouitū		169
Pmmana		1A0
Pollutio		1A1
Preapitato		1A2
Pami mot ^o		1A2
Plato	2A	1A3
Pfectio		1A2
Pmenna		1A4
Potentia		1A6
Preceptū		1A
Pmissio dīna		1A8
Pietas		1A9
Progressio	28	180
Quid et quolibz		181
R āno		182
R at ^o pā	29	183
Remissio pā	29	182
Relatō m dēū		184
Rebellio vniū i seioz		186
Retrogssio i via di		18A
Resistēcia q̄ pām		188
Radix v̄tutū et viaoz		189
Rectitudo appetit ^o	40	190
Reseruatō dei		191
Respēsato bonoz		192
Retorq̄tia malicie		193
Rapit ^o spēs luxuie		192
S ummū enis		194
S penes v̄tutū		166
am et viaoz	41	
Demē		19A
Dupbia		198
Densualitas	42	199
Dāa vni ^o et pā	42	200
Dāgnus e ^o sup nos.	43	201
Dps s̄s supuēiet zc	43	202
Durreptō infidelit ^o	43	203

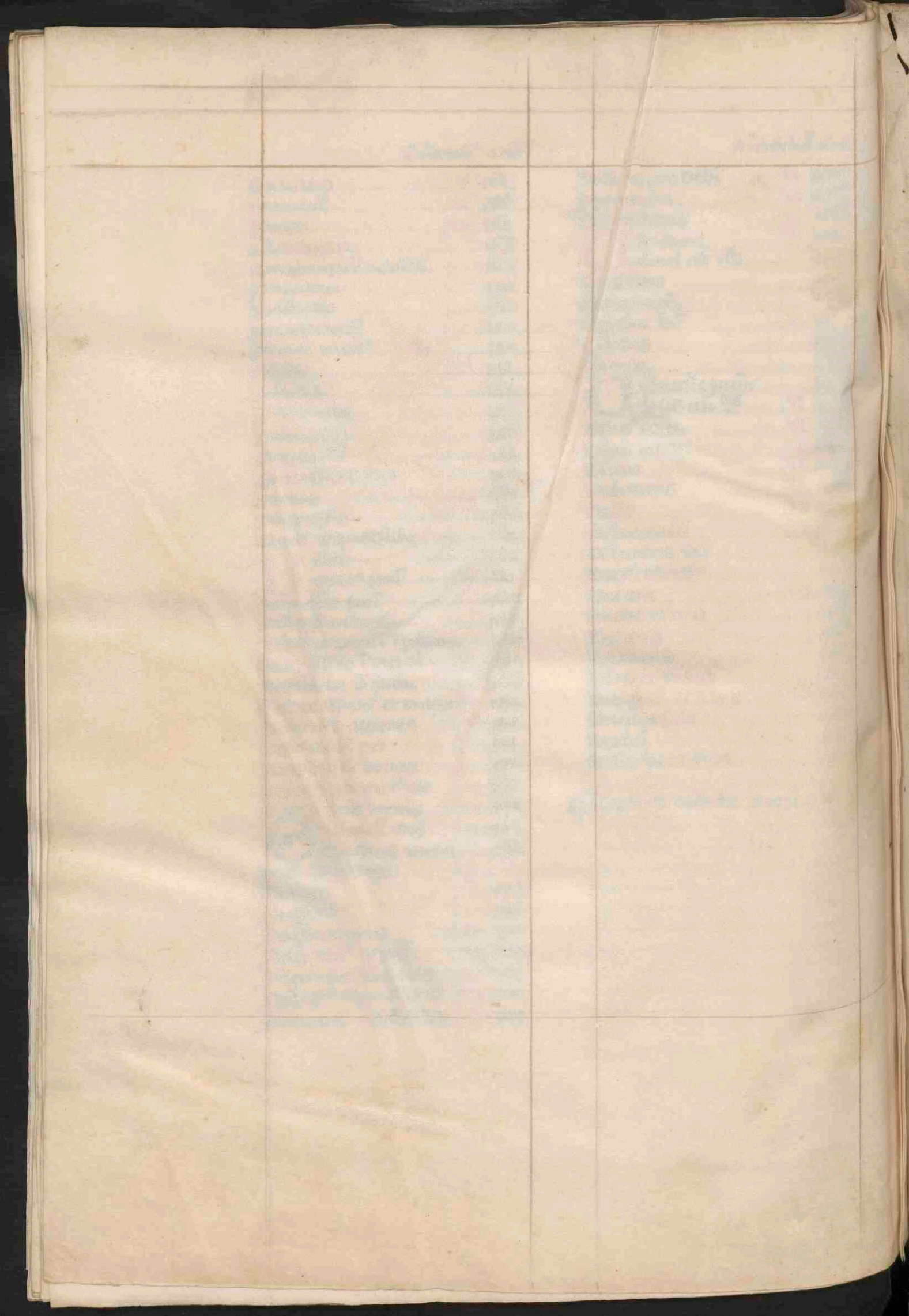
Dollitudo debi	43	202
Dymopia.	43	204
Darrilitas	43	206
A krutaa	43	20A
Enei ad ad		208
Traditio		209
Temptatō.		210
Epalia bō	42	211
Tactus		213
Timor		212
A Enuale pām		214
Dūs ai ^o t ^o	44	216
Usus rois.	44	216
Usus vary.	46	21A
Usura	46	218
Voluntas	4A	219
Velle	48	220
Voluntaiū	49	221
Voluntas dei		222
Virt ^o v̄tuo ^o s̄.		223
Viaum	60	224
Vuctio ex̄ma		226
Veritas		22A
Vanitas		228
Vlao et vidā	61	229
Vitupū et laus		230
Vniuersale		231
Verbū		232
Visio beatifica.		

Ampliat tabula vocabuloz

512

